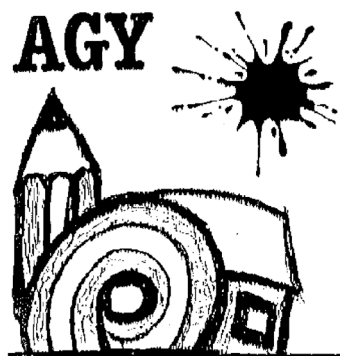

HELYI TANTERV

Érvényes: 2020. szeptember

Tartalomjegyzék

1.Helyi tanterv	2.
1.1.Magyar nyelv és irodalom 1.-8.évfolyam	3.
1.2. Idegen nyelv-Angol nyelv	13.
1.3.Célnyelvi civilizáció	27.
1.4. Matematika 1.-8. évfolyam	30.
1.5. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek 5.-8. évfolyam	52.
1.6.Erkölcsan 1.-8. évfolyam	62.
1.7. Környezetismeret 1.-4. évfolyam	70.
1.8. Természetismeret 5-6. évfolyam	73.
1.9. Biológia- egészségtan 7.-8. évfolyam	75.
1.10.Fizika 7.-8. évfolyam	77.
1.11.Kémia 7.-8. évfolyam	81.
1.12. Földrajz7.-8. évfolyam	83.
1.13.Ének-zene 1.-8. évfolyam	85.
1.14.Vizuális kultúra 1.-8. évfolyam	93.
1.15. Hon és népismeret	105.
1.16.Digitális kultúra 5-8.évfolyam	106.
1.17.Technika és életvitel 1.-8. évfolyam	108.
1.18.Testnevelés 1.-8. évfolyam	114.
1.19. Osztályfőnöki 5.-8. évfolyam	127.
2.1.A tankönyvválasztás szempontjai	129.
2.2.A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	130.
2.2.1. Két tananyelvű oktatás	130.
3.Ellenőrzési, értékelési módok, beszámoltatások, számonkérések	130.
3.1.Ellenőrzés, értékelés	130.
3.2.A tanulók tanulmányi munkájának értékelése, minősítése és elismerése	131.
4.Csoportbontás	135.
5.A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	135.
6.Egészség- környezeti nevelés	138.
6.1.Egészség nevelési és környezeti nevelési program	138.
6.2.Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában	139.
7.A gyermek , tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	141.
8.Egésznapos oktatás	141.
9.Sajátos pedagógiai módszerek, Támop 3.1.4 projekt fenntartását támogató fejlesztési alapelvek	142.
9.1.Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás	142.
9.2. A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása	142.
9.3. Képesség és személyiségfejlesztés	142.
9.4.Új típusú tanári attitűd	143.
9.5.Tevékenységek központú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása	143.
9.6.Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség	143.
9.7. Fokozatosság és folyamatosság	143.
9.8.Valóságos tanulási környezet	144.
10. A kompetenciafejlesztés fókuszai az iskolában	144.
11.Felvétel, átvétel eljárása az intézményben	147.
12.Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	148.

1–2. évfolyam.....	7
3–4. ÉVFOLYAM.....	24
4. ÉVFOLYAM.....	34
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS.....	34
Témakör: Beszéd és kommunikáció.....	34
Fejlesztési feladatok és ismeretek.....	34
tevékenységek:.....	34
Témakör: Mesék, történetek.....	34
Fejlesztési feladatok és ismeretek.....	34
KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK:.....	35
Témakör: Mondák, regék.....	35
Fejlesztési feladatok és ismeretek.....	35
Témakör: Versek, népköltészeti alkotások.....	35
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS.....	38
5. évfolyam.....	43
6. évfolyam.....	45
7. évfolyam.....	47
Dráma – felső tagozat, 6. osztály.....	52
Idegen nyelv-Angol nyelv.....	56
1.3.Célnyelvi civilizáció.....	70
5.-8. évfolyam.....	70
1.4. Matematika 1.-8. évfolyam.....	73
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek 5.-8. évfolyam.....	97
Környezetismeret.....	110
Természetismeret 5.-6. osztály.....	114
Biológia 7.-8. osztály.....	120
Földrajz 7.-8. osztály.....	128
Fizika.....	135
7.évfolyam.....	135
8.évfolyam.....	136
Kémia.....	138
Ének-zene.....	140
Vizuális kultúra.....	148
Hon és népismeret.....	154
Digitális kultúra 3-8.....	159
TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT 1.-8. ÉVFOLYAM.....	164
1.18.Testnevelés 1-8. évfolyam.....	171
Testnevelés 5–6. évfolyam.....	180
7–8. évfolyam.....	187
Osztályfőnöki 5.-8. évfolyam.....	199

2.2.A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	201
2.2.1. Kéttannyelvű oktatás.....	201
5.A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	202

1.HELYI TANTERV

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	8	7	8	5	6	5	7	4	4	4	4	3	4	3	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4
Történelem									2	3	2	3	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret										1						
Etika/hit és erkölcstan	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Környezetismeret					1	2	1	2								
Természettudomány									2	2	2	2	0	0	0	0
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
célnyelvi kultúra									1		1		1		1	
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv		5		5		5	2	5	3	5	3	5	3	5	3	5
Ének-zene	2	1,5	2	1,5	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	1,5	2	1,5	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház												1				
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés*	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	26	22	26	22	26	23	27	27	30	26	30	28	32	28	32
Összesített óraszám	48		48		48		50		57		56		60		60	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	
Angol nyelvű órák száma	11		11		12		12		13		13		12		12	

* testnevelés/ diákspport: 3+2

Helyi tantervünk, a Oktatási Hivatal oldalán kiadott kerettantervre épül.

Magyar nyelv és irodalom

1-4. évfolyam

Az oktatásban a magyar nyelv és irodalom tantárgynak kulcsszerepe van: ismereteket ad, készségeket, képességeket, gondolkodást fejleszt, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Az érzelmi nevelés egyik fontos eszköze. Az irodalmi alkotások nemcsak esztétikai teljesítmények, hanem közösséget és személyiséget formálnak, tehát jövőt alakító képességük is van. Nyelvünk és irodalmunk nemzeti identitásunk alapját képezik a maguk sajátos eszközeivel.

Nemcsak a magyar nyelv köti össze a magyar alkotókat és műveiket, hanem közös történelmünk, kulturális hagyományaink is. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

A nevelés-oktatás cél- és feladatrendszere az alapfokú képzés első szakaszában, az 1-4. évfolyamon:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát, viszonyulásait az élő és élettelen világhoz. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak követői és később gyarapítói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók életkoruknak megfelelő, biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizték meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, érdeklődésüket, olyan olvasó emberekké neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Művelt emberekké neveljük a diákokat, akik korosztályuknak, érettségüknek megfelelő értékrendszerrel, ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket értelmezni tudják.
- Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mérten tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális szövegeket.
- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzeteket megértsék, és ki tudják fejteni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat fejlesztését szolgálják.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat elő tudják adni.

- Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és érdeklődésük megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában.

A magyar nyelv és irodalom tanítása nemcsak műveltségátadást, kompetenciafejlesztést jelent, érzelmi nevelést is. A diákok személyes boldogulásának, együttműködési képességeinek, társadalmi beilleszkedésének, kulturált viselkedésének az érzelmi fejlődésük az alapja.

Az egyes témakörök óraszámát minimum és maximum értékeket tartalmaz. A minimum óraszámot a törzsanyagra kell fordítani. Ha az osztály vagy csoport ezt az egységet hamarabb fel tudja dolgozni – tehát a megadott minimum órakeretben (órakeret 80%-a) –, akkor a pedagógus felhasználhatja a maradék órákat (órakeret 20%-a) a megadott tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismételésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre, kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására. Amennyiben a 80% nem elegendő a törzsanyag teljesítésére, akkor az órakeret 100%-át kell erre fordítani.

A Nat alapján álló törzsanyag és az azt kiegészítő tartalmak, választható, ajánlott témák, művek

a) A törzsanyag

A témakörökben megadott művek a Nat-ban megfogalmazott tanulási eredmények elérését biztosítják.

b) A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

A törzsanyagon felüli ajánlott témák, művek elősegítik a pedagógus választását a helyi sajátosságoknak, az osztály érdeklődésének megfelelően.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (*beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás*) folyamatos fejlesztésével.

A kompetencia-fejlesztés alapja a beszéd, az olvasás és az írás készségszintű elsajátítása, mely a pedagógus által is közvetített ismeretekre épülve játékokkal, játékos gyakorlatokkal valósul meg a leghatékonyabban.

A gyermek beszéde ezen oktatási szakaszban folyamatosan fejlődik. Napjainkban a megváltozott társadalmi körülmények következtében a beszédfejlődés lényegesen lelassult, ezért annak tudatos és folyamatos fejlesztése szükséges.

Az óvoda és az iskola közötti átmenet segítésére az előkészítő időszak hosszát rugalmasan kell kezelni, figyelembe véve az iskolába kerülő gyerekek eltérő adottságait, meglévő ismereteit. Ebben az időszakban kell a pedagógusnak megfigyelnie a tanulókat, és ezekre a megfigyelésekre építve kezdheti meg a differenciált fejlesztést. A fejlesztési cél az, hogy a betűtanítás és -tanulás – lehetőség szerint – az első tanév végéig befejeződjék. Az írott nagybetűk írásának tanítása második osztályra tevődhet.

A készségfejlesztés sajátosságainak megfelelően a tananyag egymásra épülően bővül. Az első két évfolyam témakörei újabb ismeretekkel egészülnek ki és megkezdődik a nyelvi-irodalmi fogalmak megalkotásának előkészítése. Az első két évfolyam témakörei megjelennek a harmadik-negyedik évfolyamon is.

A változatos műfajú és típusú szövegek a tanulók világról szerzett ismereteit bővítik, szó- és kifejezőképességüket gazdagítják, ezáltal segítik az önismeretük fejlődését, valamint a közösségekben (család, osztály, iskola, település) való eligazodásukat. A tanulók ebben a fejlesztési szakaszban magyar népköltészeti alkotásokkal (népmese, mondóka, szólás, közmondás, találós kérdés, népdal), és magyar szerzők műveivel (műmese, vers, versrészlet) találkoznak.

Ez az időszak alkalmas arra is, hogy a tanuló felfedezze a körülötte lévő közösségi értékeket: otthon, család, iskola, haza. Itt alapozzuk meg az önálló ismeretszerzést. A különböző típusú szövegek feldolgozása a későbbi szaktárgyi tanulást készítik elő. A pedagógus kiemelt feladata és lehetősége, hogy a gyermek a tanulást pozitív élményként élje meg.

Az olvasástanuláshoz hasonlóan az írástanulás előkészítésére és jelrendszerének elsajátítására is elegendő időt kell biztosítani, differenciáltan kezelve a tanulók képességbeli eltéréseit.

Az írás és a helyesírás szerves egységet alkot. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít. Középpontba kerül a helyesírási készség fejlesztése és a rendezett kézírás kialakítása.

Ez teszi lehetővé, hogy a tanuló írásban is képes legyen gondolatait kifejezni, azt megfelelően formába önteni.

1–2. évfolyam

Az iskolába kerülő gyermekek nyelvhasználata nagyon eltérő. Ennek a két évfolyamnak az egyik fő feladata az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analízis-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét.

Az olvasás és írás készségének kialakítása alapvetően meghatározhatja a tanuló későbbi tanulási képességeinek fejlődését, iskolai sikerességét. Ezért szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált alapozás.

Az első tanév első féléve előkészítő időszak, melynek célja a tanulók megfigyelése, valamint a megfigyelések alapján a részképességek koncentrált és differenciált fejlesztése. Bár ebben az időszakban már megkezdődik a betűtanítás, a fő hangsúly a képességfejlesztésen van.

Az első félévben az írás előkészítése történik, melynek során kialakulnak a helyes írásszokások, és megtörténik a tanulók tájékozódási és finommotorikus képességének a fejlesztése. Megtörténik továbbá a betűelemek megismerése, vázolása, s a betűolvasás tanításával párhuzamosan elkezdődik a kisbetűk írásának tanítása.

Az olvasás jelrendszerének megtanítása párhuzamosan folyik az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztésével az egyes témakörök mentén. Az olvasástechnika elsajátításától folyamatosan a szövegértésre tevődik a hangsúly.

Az első két évfolyamon megkezdődik a rendezett íráshasználat kialakítása. Ez lendületes vázolóval, vonalvezetés gyakorlásával, rendezett írásképre, önellenőrzésre és javításra való szoktatással történik.

Az *írás, helyesírás* tevékenységi kör kapcsán az elsődleges cél a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő helyesírás kialakítása és fejlesztése.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

Az 1–2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak alapóraszám: 576 óra

1. évfolyam: 288 óra   8 óra/ hét
2. évfolyam: 288 óra   8 óra/ hét

1. évfolyam

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata: 8 óra/hét 4 irodalom 4 magyar nyelv

Témakör neve	
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos	10
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	47
Népmesék, műmesék	6
Versek, népköltészeti alkotások	4
Helyem a közösségben – család, iskola	4
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	4
Állatok, növények, emberek	4
Felmérések	5
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	40
Írás jelrendszere	35
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	11
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	2
Kisbetű – nagybetű	4
A magyar ábécé – a betűrend	2

Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	5
Felzárkóztatás, differenciálás, tehetséggondozás	36
Felmérések	9
Összes óraszám:	288

Beszéd és olvasás

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Beszédfejlesztés: beszédleghzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó,
- Ritmusérzék-fejlesztés
- Hangok, szótagok analízise, szintézise
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Beszédészlelés, beszédértés
- Kifejező, érthető beszéd
- Helyesejtés kialakítása
- Nem nyelvi jelek használata
- Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok
- Párbeszéd, szituációs játékok

Témakör: Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése
- Szókincs gyarapítása
- Szókincs aktivizálása

- Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése
- Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése
- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése
- Szerialitás (sorrendiség, szabályszerűség, ismétlődés) fejlesztése
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Betű-hang azonosítás
- Szótagolás
- Olvasástechnika fejlesztése
- Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe
- A szóbeli és kifejezőkészség fejlesztése

Témakör: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt. A teljes témakörhöz szükséges legrövidebb idő egy tanév.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése
- Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése
- Szókincs gyarapítása
- Szókincs aktivizálása
- Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése
- Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése
- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése
- Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Betű-hang azonosítás
- Összeolvasási képesség fejlesztése
- Szótagolás
- Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szótagolás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése
- Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe
- A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése
- A teljes magyar ábécé nyomtatott kisbetűi

Témakör: Népmesék, műmesék

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ézelmi nevelés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Szótagoló olvasás
- Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Események helyszíne, ideje, sorrendje

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Bábszínház, színházlátogatás
- Élő meseíró meghívása, író-olvasó–találkozó szervezése

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékrendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ézelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
  - Szótagoló olvasás
  - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
  - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
  - Verbális memória fejlesztése
  - Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb.
  - Belső képalkotás
  - Ritmusélmény
  - Kreativitás, fantázia, képzelet, ézelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
  - Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel
  - Magánhangzók, mássalhangzók

Javasolt tevékenységek:

- Bábszínház-, színházlátogatás
- Élő költő meghívása, író-olvasó találkozó szervezése

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Beszédkészség fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Időben való tájékozódás fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szótagoló olvasás
- Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Empatikus képesség fejlesztése
- A nyomtatott magyar ábécé kisbetűi
- Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- részvétel családi napon, hasonló eseményeken

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

A témakör sajátossága, az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek :

- Érzelmi fejlesztés
- Szótagoló olvasás
- Az olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi

- Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink
- Magyar hagyományok tisztelete korosztálynak megfelelően
- Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk
- keresztény/keresztyén ünnepkör: karácsony, húsvét, pünkösd
- nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről
- Lakóhely hagyományaival ismerkedés
- Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon
- Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása
- Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása

Témakör: Állatok, növények, emberek

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése
- Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára
- Beszédfejlesztés
- Érzelmi fejlesztés
- Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása
- Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása

Írás és helyesírás

Témakör: Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése

Ez a tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is. A megvalósításhoz szükséges idő egy félév.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése
- Hallásfejlesztés-beszédhallás fejlesztése
- Testséma, nagymozgások fejlesztése
- Tapintás, érzékelés fejlesztése
- Finommotorika fejlesztése
- Síkbeli tájékozódás fejlesztése
- Tájékozódás a hármas osztatú vonalrendszerben
- Helyes ceruzafogás kialakítása
- Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása
- Írástechnika fejlesztése
- Lendületes vonalvezetés
- Betűelemek

Témakör: Írás jelrendszere

A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése
- Tapintás, érzékelés fejlesztése
- Finommotorika fejlesztése
- Síkbeli tájékozódás fejlesztése
- Helyes ceruzafogás kialakítása
- Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása
- Írástechnika fejlesztése
- Írott kisbetűk alakítása, kapcsolása
- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése
- Betű- és hangazonosítás
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Magyar ábécé írott kisbetűi és kapcsolásai
- 3-4 szóból álló mondatok másolása, írása

Témakör: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása;
- Aktív szókincs fejlesztése
- Legalább 20 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvtudás formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége
- Hibajavítás szöveg minta alapján
- Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése
- Megfigyelt és gyakran használt szavakban a „j” hang helyes jelölése

Fogalmak

betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Témakör: Kisbetű – nagybetű

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás
- Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással
- Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése
- Élőlény, tárgy neve
- Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek)

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kisbetűi

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Könyvtárlátogatás

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fonémahallás fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése)
- Szókincsfejlesztés
- Artikuláció fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Helyesírási készség fejlesztése

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A 2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak óraszám: 288 óra = 8 óra/ hét

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata: 8 óra/ hét 4 irodalom 2+2 magyar nyelv

Témakör neve	
	2. évf.
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció	15
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	12
Népmesék, műmesék	30
Versek, népköltészeti alkotások	20
Helyem a közösségben – család, iskola	12
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	21
Állatok, növények, emberek	16
Felzárkóztatás, differenciálás, tehetséggondozás	18
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Írás jelrendszere	12
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	15
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	23
Kisbetű – nagybetű	16
A magyar ábécé – a betűrend	16
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	30
Felzárkóztatás, differenciálás, tehetséggondozás	18
Gyakorlás, felmérések	14
Összes óraszám:	288

Beszéd és olvasás

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Beszédfejlesztés: beszédleghzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó,
- Ritmusérzék-fejlesztés
- Hangok, szótagok analízise, szintézise
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Beszédeszlelés, beszédértés
- Kifejező, érthető beszéd
- Helyesejtés kialakítása
- Nem nyelvi jelek használata
- Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok
- Párbeszéd, szituációs játékok

Témakör: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt. A teljes témakörhöz szükséges legrövidebb idő egy tanév.

Tanulási eredmények

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése
- Beszédfejlesztés: beszédeszlelés, beszédértés fejlesztése
- Szókincs gyarapítása
- Szókincs aktivizálása
- Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése
- Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése
- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése
- Serialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Betű-hang azonosítás
- Összeolvasási képesség fejlesztése

- Szótagolás
- Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szótagolvasás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése
- Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe
- A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése
- A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi

Témakör: Népmesék, műmesék

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Szótagoló olvasás
- Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Események helyszíne, ideje, sorrendje
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Olvasási stratégiák: jóslás, keresés
- Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása.
- Népmesék jellemző jegyeinek megfigyelése: meseszámok, kezdő és záró fordulatok, szóismétlések, szereplőtípusok
- A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Bábszínház, színházlátogatás
- Élő meseíró meghívása, író-olvasó–találkozó szervezése

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékrendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része

kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
  - Szótagoló olvasás
  - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
  - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
  - Verbális memória fejlesztése
  - Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb.
  - Belső képalkotás
  - Ritmusélmény
  - Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
  - Egyéni olvasat megteremtése tanítói segítséggel
  - A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi
  - A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén
- Magánhangzók, mássalhangzók

Javasolt tevékenységek:

- Bábszínház-, színházlátogatás
- Élő költő meghívása, író-olvasó találkozó szervezése

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Beszédkészség fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Időben való tájékozódás fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szótagoló olvasás
- Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Empatikus képesség fejlesztése
- A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Olvasási stratégiák: jóslás, keresés
- Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- részvétel családi napon, hasonló eseményeken

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

A témakör sajátossága, az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Szótagoló olvasás
- Az olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink
- Magyar hagyományok tisztelete korosztálynak megfelelően
- Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk
- keresztény/keresztyén ünnepkör: karácsony, húsvét, pünkösd
- nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről
- Lakóhely hagyományaival ismerkedés
- Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák

Témakör: Állatok, növények, emberek

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése
- Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára
- Beszédfejlesztés
- Érzelmi fejlesztés
- Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása
- Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről
- Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése
- Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék)
- Lényegkiemelés képessége
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel
- Egyszerű grafikus szervezők megismerése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés

- Belső képalkotás
- Válogató olvasás
- Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
- Tanulás tanulása

Írás és helyesírás

Témakör: Írás jelrendszere

A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése
- Tapintás, érzékelés fejlesztése
- Finommotorika fejlesztése
- Síkbeli tájékozódás fejlesztése
- Helyes ceruzafogás kialakítása
- Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása
- Írástechnika fejlesztése
- Írott kis- és nagybetűk alakítása, kapcsolása
- Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése
- Betű- és hangazonosítás
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Magyar ábécé írott kis- és nagybetűi és kapcsolásai
- 3-4 szóból álló mondatok másolása, írása

Témakör: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése

- Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban
- A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása;
- Aktív szókincs fejlesztése
- Szótagolás, elválasztás
- Legalább 20 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása
  - 20 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó
- 4-5 szóból álló mondat leírása

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvtudás formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége
- Hibajavítás szövegminta alapján
- Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése
- Mondatkezdő nagybetű, mondatzáró írásjelek
- A kijelentő és kérdő mondatok
- Megfigyelt és gyakran használt szavakban a „j” hang helyes jelölése

Témakör: Kisbetű – nagybetű

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás
- Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással
- Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése
- Élőlény, tárgy neve
- Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek)
- Mondatkezdő nagybetű

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése

- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- A betűrend, a különböző betűvel kezdődő szavak betűrendbe sorolása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Könyvtárlátogatás

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fonémahallás fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése)
- Szókincsfejlesztés
- Artikuláció fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Helyesírási készség fejlesztése
- Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása

3–4. ÉVFOLYAM

A harmadik-negyedik évfolyamon továbbra is kiemelt feladat az ösztönös nyelvhasználat tudatossá tétele és annak fejlesztése. Figyelembe kell venni, hogy a tanulók nyelvi képességei különbözőek. Ezért folyamatosan szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált fejlesztés.

A beszédfejlesztés, az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése párhuzamosan folyik. Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit. A kronologikus gondolkodás fejlesztése ebben az időszakban kezdődik meg történelmi témájú szövegek segítségével. Ezekkel a szövegekkel nem a történelmi ismeretek átadása, évszámok megtanítása a cél, hanem a fejlesztés mellett a nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés. Az első-második évfolyamon megjelenő témaköröket a harmadik-negyedik évfolyamon kibővítjük a világról szerzett ismeretekkel, a közösségi értékekkel és a környezettudatossággal. A feldolgozott szövegek mellett ezeken az évfolyamokon hosszabb epikus művekkel is találkozhatnak a tanulók, melynek célja az olvasóvá nevelés.

Törekedni kell arra, hogy az irodalmi alkotás kiválasztása az osztályközösséggel együtt történjen, és olyan, igényes művet olvassanak a gyerekek, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. Fontos, hogy a kiválasztott művet tanítási óra keretében, folyamatolvasással dolgozzuk fel. Ez azt jelenti, hogy a tanító bemutatja a mű egyes részeit, majd néma (ha regényről van szó, otthoni) olvasásra és/vagy csoportos feldolgozásra jelöli ki.

Az írástechnika fejlesztése és az eszközszerű íráshasználat ezen a két évfolyamon is folytatódik. Nem nyelvi ismereteket tanítunk, hanem játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló fejlesztés folyik. A szófaji fogalmak helyett a szavak jelentésével és helyesírásával foglalkozunk.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is. Ezek érdemjeggyel történő értékelése – az értékelés szubjektív jellege miatt – nem javasolt.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

A 3–4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak óraszám: 468 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám	
	Összes	3-4. évf.
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS		
Beszéd és kommunikáció	22	11 - 11
Mesék, történetek	50	22 - 28
Mondák, regék	62	28 - 34
Versek, népköltészeti alkotások	27	13 - 14
Helyem a világban	27	13 - 14
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	27	13 - 14
Állatok, növények, tájak, találmányok	46	20 - 26

Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	17	6 - 11
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS		
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	14	7 - 7
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	13	7- 5
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	40	15-25
Szótő és toldalék, szóelemzés	16	8-8
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	17	8-9
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	26	12-14
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	13	7-6
3. Mennyiségeket kifejező szavak	19	11-8
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	32	15-18
Összes óraszám:	468	216-252

3. ÉVFOLYAM

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Ritmusérzék-fejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Beszédszlelés, beszédértés
- Kifejező, érthető beszéd
- Helyes ejtés tanítása
- Nem nyelvi jelek használata
- Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok
- Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció

Témakör: Mesék, történetek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallott szöveg megértésének fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez
- Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása
- Kulcsszavak azonosítása
- Főbb szerkezeti egységek elkülönítése
- Beszédfejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás
- Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok

Témakör: Mondák, regék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Kronologikus gondolkodás fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Múltbéli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése
- Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás
- Mondák-regék valós és mesei elemei
- Híres történelmi személyek és események

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Belső képalkotás
- Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
- Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel
- Ritmus, rím, refrén
- Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalt, sorolót

Témakör: Helyem a világban

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Olvasástechnika fejlesztése

- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Élő és élettelen környezet
- Kulturális értékek megismerése és tisztelete
- Természeti értékek tisztelete
- Környezettudatosság
- Együttműködés, közösségformálás
- Önismeret, társismeret
- Kulturált véleménynyilvánítás
- Mások véleményének elfogadása
- Fenntartható fejlődés

Témakör: Ünnepek, hagyományok, mesterségek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink
- Magyar hagyományok tisztelete
- Az ünnepek jellemzői, körforgásuk
- Lakóhely hagyományainak megismerése
- Szólások, szóláshasonlatok, közmondások
- Találós kérdések
- Régi magyar mesterségek

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése
- A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a különböző nyelvi szinteken
- Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről
- Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint

- Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép)
- Lényegkiemelés képessége
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Belső képalkotás
- Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
- Tanulás tanulása

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Irodalmi műveltség alapozása
- Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése
- Bemutató olvasás követése
- Olvasásra nevelés
- Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése
- Kreatív befogadás
- Kreatív írás
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése
- Beszédfejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás
- Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása
- Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény
- Kérdésfeltevés

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása

Témakör: A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mondatok és összekapcsolásuk
- Történetalkotás szóban
- Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Íráskészség fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése
- Anyaggyűjtés módjai
- Szó- és kifejezőkészlet gyűjtése;
- Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése
- Szerkezeti egységek elkülönítése
- Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése
- Szövegalkotás főbb lépései
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvhasználat formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése

KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK:

- Részvétel osztályújság, napló, iskolaújság készítésében hagyományos és digitális formában

Témakör: Szótő és toldalék, szóelemzés

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése
- Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése
- Szótő és toldalék fogalma felismerés szintjén
- Nyelvi elemzőkészség fejlesztése
- Szóalak felbontása
- Toldalékos szavak helyes használata
- Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal
- Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása
- Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése
- Hangalak – jelentés
- Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak
- Szólások, közmondások, szóláshasonlatok
- Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok
- Szó szerinti és átvitt jelentés

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- Együttműködési képesség
- Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve
- Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek)

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- Együttműködési képesség

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Témakör: Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

4. ÉVFOLYAM

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés
- Ritmusérzék-fejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Beszédszlelés, beszédértés
- Kifejező, érthető beszéd
- Helyes ejtés tanítása
- Nem nyelvi jelek használata
- Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok
- Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció

tevékenységek:

- Részvétel prezentáció készítésében és előadásában

Témakör: Mesék, történetek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallott szöveg megértésének fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez
- Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása
- Kulcsszavak azonosítása
- Főbb szerkezeti egységek elkülönítése
- Beszédfejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás

- Grafikus szervezők: fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat, kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis...
- Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok

KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK:

- Bábszínház-, színházlátogatás
- Élő meseíró meghívása, író-olvasó találkozó szervezése
- Interjú készítése

Témakör: Mondák, regék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Kronologikus gondolkodás fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Múltbéli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése
- Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás
- Mondák-regék valós és mesei elemei
- Híres történelmi személyek és események

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi fejlesztés
- Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Belső képalkotás
- Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
- Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel
- Ritmus, rím, refrén

- Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalt, sorolót

Témakör: Helyem a világban

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Élő és élettelen környezet
- Kulturális értékek megismerése és tisztelete
- Természeti értékek tisztelete
- Környezettudatosság
- Együttműködés, közösségformálás
- Önismeret, társismeret
- Kulturált véleménynyilvánítás
- Mások véleményének elfogadása
- Fenntartható fejlődés

Témakör: Ünnepek, hagyományok, mesterségek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink
- Magyar hagyományok tisztelete
- Az ünnepek jellemzői, körforgásuk
- Lakóhely hagyományainak megismerése
- Szólások, szóláshasonlatok, közmondások
- Találós kérdések
- Régi magyar mesterségek

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Olvasástechnika fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése
- A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a különböző nyelvi szinteken
- Kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő)
- Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről
- Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint
- Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép)
- Lényegkiemelés képessége
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Belső képalkotás
- Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával
- Tanulás tanulása

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Érzelmi nevelés
- Irodalmi műveltség alapozása
- Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése
- Bemutató olvasás követése
- Olvasásra nevelés
- Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése
- Kreatív befogadás
- Kreatív írás
- Szövegértő olvasás fejlesztése
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése
- Beszédfejlesztés
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Verbális memória fejlesztése
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás
- Grafikus szervezők: pl. fürtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.

- Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása
- Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény
- Kérdésfeltevés

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása

Témakör: A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mondatok és összekapcsolásuk
- Történetalkotás szóban
- Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Íráskészség fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése
- Anyaggyűjtés módjai
- Szó- és kifejezőkészlet gyűjtése;
- Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése
- Szerkezeti egységek elkülönítése
- Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése
- Szövegalkotás főbb lépései
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvhasználat formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége
- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása

Témakör: Szótó és toldalék, szóelemzés

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése
- Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése
- Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén
- Nyelvi elemzőkészség fejlesztése
- Szóalak felbontása
- Toldalékos szavak helyes használata
- Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal
- Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása
- Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése
- Hangalak – jelentés
- Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak
- Szólások, közmondások, szóláshasonlatok
- Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok
- Szó szerinti és átvitt jelentés
- Szólások, közmondások hagyományőrző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- Együttműködési képesség
- Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve
- Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek)

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Témakör: Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. Az óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Anyanyelvünk, magyar nyelv és irodalom – felső tagozat:

Az alapfokú képzés második szakaszának **kiemelt célkitűzései az oktatási-nevelési folyamatban:**

- A nemzeti kultúra, esztétikai értékek megismerése – az anyanyelvünk tükrében
- A mai magyar nyelv tisztelete, szeretete – hagyományok és újítások irányai...
- A nyelvhasználat tudatosítása
- Irodalmi műveltség, nyelvi tudatosság elősegítése
- Szövegértés, szövegalkotás folyamatos gyakorlása, fejlesztése
- Helyesírás, helyes és szabatos beszéd (megnyilatkozás, nyelvhasználat)
- Kommunikáció, szocializáció szintjének fejlesztése
- Hangos, értő olvasás, felolvasás szintjének fejlesztése
- Memoriterek felidézése, értő és kifejező előadása
- Kíváncsiság, nyitottság megőrzése – olvasóvá válás elősegítése
- Alkotókedv megtartása, gondolkodásra való tanítás
- A műveltségi szint folyamatos növelése
- Kreativitás fejlesztése - szókincs, kifejezőkészség, íráskép tekintetében
- Tantárgyi koncentráció
- Összefüggések, értelmezési struktúrák megvilágítása, megmutatása
- Rendszerezés képességének kialakítása, rendszerszemlélet elősegítése
- Digitális kompetenciák fejlesztése
- A tanulás támogatása, segítése
- Az önfejlesztés igényének kialakítása
- Az alaptantervben meghatározott fő fejlesztési területek: anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek, irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek, szövegértés, szövegalkotás, olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás – ezek csiszolása, fejlesztése folyamatos oktatási-nevelési feladat
  - Mindezeknek az életkori sajátosságok figyelembe vételével kell megvalósulniuk.

5. évfolyam

éves óraszám: 144 (72 irodalom, 72 nyelvtan); heti óraszám: 4 **tanóra**

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tantárgyi tematikai egység címe	órakeret
Magyar nyelvtan: Bevezetés, ismerkedés – a kommunikáció alapjai A grammatika fogalma A jelek világa A kommunikációs folyamat tényezői	4 óra
Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés	4 óra
Írás, fogalmazás (szövegalkotás és helyesírás), nyelvhelyesség	8 óra
Helyesírás gyakorlása (fogalom, alapelvek), nyelvhelyesség Az állandósult szókapcsolatok	10 óra
Hangalak és szójelentés A szavak szerkezete Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés Írás, fogalmazás	14 óra 2 óra 2 óra 2 óra 1 óra
A nyelv szerkezete, a nyelvi szintek Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása Olvasás, szövegértés	12 óra 3 óra 2 óra
Gyakorlásra, ismétlésre, rögzítésre, rendszerezésre (összefoglalásra) szánt órakeret	8 óra

Magyar irodalom:	
Mesevilág: mesék és jelentéslehetőségek, értelmezési irányok	12 óra
Szövegalkotás	1 óra
Petőfi Sándor: János vitéz	14 óra
Szövegalkotás	2 óra
Táj, szülőföld	5 óra
Szövegalkotás	1 óra
A régió, a lakóhely kultúrája, irodalmi emlékei – bevezetés	5 óra
Család, gyerekek és szülők; barátság, emberi kapcsolatok	12 óra
Molnár Ferenc: <i>A Pál utcai fiúk</i> - közös olvasmány	12 óra
Gyakorlásra, ismétlésre, rögzítésre, rendszerezésre (összefoglalásra) szánt órakeret	8 óra
Az összes óraszám	2 X 72 óra = 144 óra

Értékelési szempontok (kimeneti követelmények)

Anyanyelvünk tisztelete és minőségi művelése. A grammatikai alapfogalmak ismerete. A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazása.

A hangsúly, dallam, beszédtempó, szünet és a nem nyelvi kifejezőeszközök (testbeszéd) összehangolt használata egyszerűbb kommunikációs helyzetekben, a kommunikációs helyzetnek megfelelően.

Az előbeszéd tempóját megközelítő, folyamatos, értő (hangos és néma) olvasás.

Képesség a másolás, tollbamondás és emlékezet utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására. Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma felismerése. Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása szóban és írásban egyaránt. Elbeszélés, történetmondás mindennapi

személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban. Leírás, jellemzés készítése tárgyról, személyről, tájról, szóban vagy írásban.

A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése. Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól. Rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése, szükség esetén egynyelvű szótárak, diákoknak szánt kézikönyvek, internetes oldalak használatával.

A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése. Képesség a szókincs különböző rétegeiből származó szavak elkülönítésére - egyszerű köznapi vagy irodalmi szövegekben.

Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában. Tájékozódás a könyvtárban és az IKT-tananyagban (vizuális, audiovizuális, elektronikus szemléltető anyagok, készségfejlesztő játékok körében).

6. évfolyam

éves óraszám: 144 (72 irodalom, 72 nyelvtan); heti óraszám: 4 **tanóra**

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tantárgyi tematikai egység címe	órakeret
Magyar nyelvtan:	
Ejtésgyakorlat, beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	4 óra
Olvasás, szövegértés	4 óra
Írás, fogalmazás - szövegalkotás	2 óra
Helyesírás, nyelvhelyesség	8 óra
A nyelv szerkezeti felépítése: a nyelvi szintek	6 óra
A szavak szerkezete és jelentése	
A szófajok világa - szófajtan	24 óra
Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	4 óra
Olvasás, szövegértés	6 óra
Írás, fogalmazás	6 óra

Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	8 óra
Magyar irodalom:	
Irodalmi alapfogalmak (műnemek, műfajok)	3 óra
Szövegértés	1 óra
Szövegalkotás	1 óra
Monda, rege, legenda, ballada	6 óra
Szövegértés	1 óra
Szövegalkotás	1 óra
Arany János: <i>Toldi – elbeszélő költemény</i>	16 óra
Szövegalkotás szóban és írásban	2 óra
Érzelmek, hangulatok, gondolatok – irodalmi alapfogalmak	10 óra
Próbatételek, kalandok, hősök – napjainkban, kortárs irodalmunkban	15 óra
Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> – szemelvények (közös olvasmány)	6 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	10 óra
Az összes óraszám	2 X 72 óra = 144 óra

Értékelési szempontok (kimeneti követelmények)

A beszédhelyzethez (címezett, szándék, tartalom) és a nyelvi illem alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód a kommunikáció iskolai (tanórai) helyzeteiben. Az alapvető nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközök helyes használata az élőbeszédben.

Különböző témájú és műfajú szövegek értő olvasása, értelmes felolvasása. Egyszerűbb olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával. Rövid, tárgyyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, keletkezési idő,

téma, műnem, műfaj, tartalom, mondanivaló, ajánlás vonatkozásában. Jól olvasható írás, az írásos szöveg rendezett elhelyezése.

Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a szituáció, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a cselekmény menete tükrében.

Lírai művek alapvető formai elemeinek (verselés, képiség – alkotói kifejezőeszközök) felismerése.

Elbeszélés, leírás, jellemzés, beszámoló készítése megbeszélte olvasmányok vagy személyes élmény alapján.

A személyes élmény néhány mondatos megfogalmazása az olvasott irodalmi művek szereplőinek jellemével, a műben megjelenített élethelyzetekkel, érzelmekkel kapcsolatban.

Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése (szakirodalom, internet). Az adatok elrendezése és feljegyzése. Alapvető jártasság a korosztály számára készült lexikonok, segédanyagok, könyvek gyűjteményében, valamint az IKT-tananyagban (vizuális, audiovizuális, elektronikus szemléltető anyagok, készségfejlesztő játékok körében).

7. évfolyam

éves óraszám: 144 (72 irodalom, 72 nyelvtan); heti óraszám: 4 **tanóra**

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tantárgyi tematikai egység címe	órakeret
Magyar nyelvtan:	
Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása – kommunikáció	4 óra
Olvasás, szövegértés - szövegalkotás	4 óra
Írás, fogalmazás	4 óra
Helyesírás gyakorlása, mélyítése, rögzítése, nyelvhelyesség	10 óra
A nyelv szerkezete, nyelvi szintek, egységek: – szó szerkezetek, mondatok a szövegben – mondat: az egyszerű mondat	20 óra
Olvasás, szövegértés	2 óra
Írás, fogalmazás	2 óra
Szólások, közmondások (felismerés, értelmezés, elemzés)	10 óra

Összefoglalásra, gyakorlásra, ismételésre szánt órakeret	16 óra
Magyar irodalom:	
Irodalmi alapfogalmak mélyítése, bővítése	2 óra
Kisepikai alkotások (pl. kisregény, elbeszélés, novella, legenda, anekdota)	8 óra
Nagyepikai alkotás (regényelemzés)	8 óra
Lírai műfajok (óda, himnusz, elégia, dal, epigramma)	18 óra
Egy korstílus – a romantika	6 óra
Nagyepikai alkotás – egy Jókai-regény szemelvényei és a romantikus korstílus (regényelemzés)	6 óra
Drámai műfajok (egy komédia)	8 óra
A média kifejezőeszközei – kortárs alkotások	6 óra
Történet és elbeszélés a mozgóképen	
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismételésre szánt órakeret	10 óra
Az összes óraszám	2 X 72 óra = 144 óra

Értékelési szempontok (kimeneti követelmények)

Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különféle formáiban – megnyilatkozás, előadás, felszólalás, hozzászólás formájában. Saját vélemény megfogalmazása (az érvelés alapvető szabályait követve) a mindennapi élet egyszerűbb, a korosztály által is átlátható problémáiról, olvasmányokról. Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel. Kulturált nyelvhasználat.

Fejlődő szövegértési készség, szövegalkotási képesség. A nyelvi ismeretek értő alkalmazása: anyanyelv szerkezete, grammatikája, egyéb tanult idegen nyelvekkel való összevetés képessége. A kommunikációs helyzet egyértelmű felismerése. Önkifejezés, véleményalkotás a tanult szabályok (szóban, írásban, műfajban, stílusban, helyesen és pontosan...) alapján.

A digitális szövegbefogadás és szövegalkotás módjainak ismerete.

A jó megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveghű folyamatos felolvasás, szövegmondás, előadás. Rendezett, egyéni íráskép, külalak.

Különféle műfajú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekező) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása. Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése. A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.

A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stíluseszközeinek felismerése.

Elemző olvasás, lényegkiemelés, jegyzet és vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása, gondolattérkép szerkesztése.

Az egyszerű mondat részeinek, szintagmáinak felismerése, megnevezése, elemzése, értelmezése. A mondatfajták biztos megkülönböztetése. A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a központosítás, a tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett melléznevek helyesírásának, az egybe- és különírás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása. A szóalkotás gyakori módjainak felismerése és elemzése. A magyar helyesírási szabályai (MTA 12. kiadás) című segédkönyv önálló használata.

A megbeszélte irodalmi művekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése elektronikus információhordozók felhasználásával.

Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációban és az elemző beszélgetésekben. Páros és csoportos munkák tervezése, szervezése, megvalósítása, ellenőrzése – együttműködés, szerepvállalás, egyeztetés (szaktanári iránymutatással). Önkifejezés, véleményalkotás, egymás meghallgatása és megértése - ez lehetőséget teremt a személyiség fejlődésére, érzelmi és értelmi éérésre is.

8. évfolyam

éves óraszám: 144 (72 irodalom, 72 nyelvtan); heti óraszám: 4 **tanóra**

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tantárgyi tematikai egység címe	órakeret
Magyar nyelvtan:	
Rendszerező ismétlés	
Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása - kommunikáció	8 óra
Olvasás, szövegértés	2 óra

Írás, fogalmazás, szövegalkotás	2 óra
Helyesírás, nyelvhelyesség	10 óra
A nyelv szerkezete, nyelvi szintek, egységek – az összetett mondat	20 óra
Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	2 óra
Olvasás, szövegértés	3 óra
Írás, fogalmazás	2 óra
Szóalkotási módok	8 óra
A magyar nyelv története	5 óra 1 óra 1 óra
A nyelv állandósága és változása	
Anyanyelvünk helye a világ nyelveinek sokféleségében	
Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	
Olvasás, szövegértés	8 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismételésre szánt órakeret	
Magyar irodalom:	12 óra
Rendszerező ismételtes	
Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada	
Nagyepikai alkotás – regényelemzés (szemelvények)	8 óra
Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra, hangulatlíra, gondolati líra	12 óra
Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)	6 óra
Nagyepikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés (szemelvények)	8 óra
Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia	6 óra
A média kifejezőeszközei (2)	4 óra

A mozgóképi és az írott sajtó szövegeinek rendszerezése	
A média társadalmi szerepe, használata A média nyelve, a médiaszövegek értelmezése	4 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismételésre szánt órakeret	12 óra
Az összes óraszám	2 X 72 óra = 144 óra

Értékelési szempontok (kimeneti követelmények)

Kulturált nyelvhasználat. Biztos szövegértési készség, szövegalkotási képesség. A nyelvi ismeretek értő alkalmazása: anyanyelv szerkezete, grammatikája, egyéb tanult idegen nyelvekkel való összevetése. A kommunikációs helyzet egyértelmű felismerése. Önkifejezés, véleményalkotás a tanult szabályok, elvek, normák alapján.

Értő, elemző olvasás, lényegkiemelés, jegyzet és vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása, gondolattérkép szerkesztése.

A köznyelv, a tanult szaknyelv, a társalgás és a szleng szóképzésében meglévő eltérések felismerése és a kommunikációs helyzetnek megfelelő használata.

Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között.

Tájékozottság az alapvető tömegkommunikációs műfajokban, a média szerepének és hatásának felismerése. A szövegekhez kapcsolódó vizuális kifejezőeszközök ismerete, használata.

A magyar irodalom és a világirodalom nagy korszakainak, művelődéstörténeti szakaszainak megismerése. Az irodalom szerepének tudatosítása, mint történelmi-társadalmi folyamatok része és megnyilvánulása.

A szöveg értő befogadását biztosító olvasás, különféle műfajú szövegek kifejező felolvasása, memoriterek elmondása. A tanulmányokhoz szükséges eszközszintű íráskészség, jól olvasható, esztétikus írás. A feldolgozott művekről, olvasmányélményekről, színházi előadásról összefoglalás készítése a témának, a kommunikációs alkalomnak megfelelő stílusban felelet vagy rövid írásos beszámoló formájában. A megismert műfajok stílus eszközeinek megnevezése tárgyyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással. Ismeretek a magyar irodalom nagyobb korszakairól (reformkor, a XX. század első és második fele), néhány alkotó portréja, az olvasott művek elhelyezése a korban. A népszerű irodalom néhány gyakori műfajának ismerete, hatáskeltő eszközeik jellemzése. Színházi előadás megtekintésének élménye alapján beszámoló készítése. Részvétel az improvizációs játékokban.

A leíró nyelvtani ismeretek rendszerezése: hangtani, szó- és alaktani, jelentéstani, mondattani jelenségek fogalmi szintű megnevezése, elemzése egyszerűbb esetekben, a szórend és a jelentés összefüggésének fölismerése. Mondattani, nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása szóban és írásban. Az idézés, a párbeszéd, a központosítás helyesírása. A gyakran használt mindennapi hivatalos iratok jellemzőinek ismerete.

A digitális szövegbefogadás és szövegalkotás módjainak ismerete.

Jártasság a nyelvi és irodalmi internetes keresési és tájékozódási lehetőségek tárházában.

Dráma – felső tagozat, 6. osztály

Kiemelt célkitűzések az oktatási - nevelési folyamatban:

- Kompetenciák folyamatos fejlesztése
- Az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési terület: anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek, irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek, szövegértés, szövegalkotás, olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás – ezek csiszolása, fejlesztése folyamatos feladat – a dráma tanítása során is.
- A nemzeti kultúra, esztétikai értékek megismerése – drámai alkotások tükrében
- Művészetpedagógiai tevékenység
- Élményeken keresztül történő megértés
- A kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése
- Az összetartozás érzésének erősítése, a szocializáció fejlesztése
- A magyar nyelv tisztelete, szeretete – hagyományok és újítások irányai...
- Kíváncsiság, nyitottság megőrzése – értő befogadóvá válás elősegítése
- Alkotókedv megtartása, gondolkodásra való tanítás, szabad asszociációk lehetősége
- A műveltségi szint folyamatos növelése
- Memoriterek felidézése, értő és kifejező előadása
- Tantárgyi koncentráció
- Összefüggések, értelmezési struktúrák megvilágítása, megmutatása
- Az önkifejezés támogatása (gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezése)
- Önértékelés fejlesztése
- Az önfejlesztés igényének kialakítása
- Irodalmi műveltség, nyelvi tudatosság elősegítése, kulturálódás
- A tanulás, tapasztalás, élményszerzés támogatása, segítése
- Megjegyzés: minden tanuló önmagához, saját fejlődési szintjéhez, útjához képest értékelendő.

Kérdések:

Elég-e a szöveges értékelés?

Lehet-e tömbösíteni?

6. évfolyam

éves óraszám: 36 tanóra - heti óraszám: 1 tanóra

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikai egység címe	órakeret
Tájékozódás Bevezetés a dráma világába	2 óra
Szabályjátékok, népi játékok	2 óra
Dramatikus játékok	4 óra
Szituációs játékok, helyzetfelismerés, rögtönzés	4 óra
Saját történetek feldolgozása	4 óra
Műalkotások feldolgozása - mesevilág	6 óra
A dráma, mint irodalmi műnem Alapfogalmak (dramaturgia) – színházi keretben	2 óra
Színházi alkotás megtekintése - élőben	2 óra
A színház kifejezőeszközei	2 óra

Műfajok, stílusok: musical színdarab, színmű komédia tragédia tragikomédia	5 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	3 óra
Az összes óraszám	36 óra

Értékelési szempontok (kimeneti követelmények):

Kulturált nyelvhasználat.

A kifejező közlés technikai elemeinek elsajátítása.

Az önkifejezés fejlődése.

A kapcsolatteremtés és kapcsolattartás megvalósulása.

Az együttműködési készség gyakorlása a csoporton belül.

A nem verbális jelek felismerése és alkalmazása a kommunikáció során.

Szituációk felismerése és tudatosítása.

A drámai alkotások felismerése, befogadása.

A koncentráció fejlődése.

A játéklehetőségek kitágítása – az életkori sajátosságokhoz igazodva.

Az alkotótevékenység, a kreativitás fejlődése.

Dramaturgiai alapfogalmak megismerése, megértése.

Dramatikus tevékenységek megvalósítása.

Látott – halott – olvasott – átélt történetek, történetek értelmezése.

Kitalált elemek felismerése, szerepe, értelmezése.

Konfliktushelyzetek, problémahelyzetek felismerése.

Feszültségoldás lehetősége.

Katarzis átélése.

Megoldáslehetőségek keresése.

A dráma és a színház formanyelvi sajátosságainak felismerése.

Alapvető színházi műfajok és stílusok felismerése és megkülönböztetése.

A színházi kommunikáció erejének felismerése, átélése.

A színházi élmény átélésének fontossága.

Önkifejezés, élmény megfogalmazása.

Élmények feldolgozása – dramatikus tevékenységformák segítségével.

A színházi előadás mondanivalójának, hatásának értelmezése.

1.2. Idegen nyelv-Angol nyelv

1.-8. évfolyam

1.évfolyam

Éves óraszám: 142 – Heti óraszám: 4

JAVASOLT TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Greetings Az én világom: az én személyem, bemutatkozás (név, életkor, nemzetiség (célnyelvi és saját), hím/ nőnem megkülönböztetése, köszönési formák. .Mindennapi életünk: mindennapi élet cselekvései, utasítások, kérések a tanórán	4
2. School Környezetünk iskola legfontosabb tárgyak megnevezése	4
3. Fruit	7
4. Pets	8
5. Toys	8
6. Winter	5
7. Health	5
8. Party time	6
9. Food and drink Étkezés: néhány étel és ital megnevezése.	4
10. Weather	4
11. Animals	8
12. Holidays	4
1. 13. Ünnepek (családi ünnepek, néhány fontos magyar és brit állami ünnep) Christmas, Easter	4
Playway to English 2.	
1. Hello again	5
2. Shopping	7
3. In the house Környezetünk: lakás, legfontosabb tárgyak megnevezése (fontosabb bútorok, játékok, használati tárgyak), alapszínek, néhány tulajdonság, főbb irányok, számok: 1-10-ig, természeti környezet (néhány növény, állat megnevezése, időjárás).	5
4. Clothes Öltözködés, fontosabb ruhadarabok	7
5. Family Család: szűkebb családi kör (apa, anya, testvér, nagymama, nagypapa).	5
6. Time	5
7.. Magician	7
8. Our bodies Testünk, testrészeink: főbb testrészek	9
9. Revision unit	7
10.Revision unit	8
2. 11. Rhymes, songs, jazz chantes, games, simple stories	8

A továbbhaladás feltételei

Szókincs: 150 aktív és 50 passzív lexikai egység.

Beszédértési készség

A tanuló értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait.

Értse meg a tananyaghoz kapcsolódó egyszerű nyelvi szerkezetű, a tanult lexikán túl nem lépő kérdéseket, közléseket, ha azok idegen nyelvű irodalmi kiejtéssel, élőbeszédben vagy hangszalagról hangzanak el.

Beszédkészség

A tanuló tudjon köszönni, köszönést elfogadni idegen nyelven.

Tudjon az anyanyelvétől eltérő hangokat utánozni és megközelítően helyes hanglejtéssel, illetve intonációval szavakat, egyszerű mondatokat kimondani, 4-5 mondatos párbeszédet folytatni.

Tudjon gyermekverseket, kiszámolókat, mondókákat társaival, illetve önállóan elmondani, idegen nyelvű gyermekdalokat közösen vagy egyedül is *elénekelni*.

Vegyen részt a tanult idegen nyelvű gyermekjátékokban, valamint az életükből vett szituációkban, manuális tevékenységekben idegen nyelven is.

Ebben az osztályban írni és olvasni még nem tanulnak. E két alapkészség kimunkálása a második osztályban kezdődik.

2.évfolyam

Éves óraszám: 144 – Heti óraszám: 4

JAVASOLT TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
Playway to English 2.	
9. Breakfast	4
10. Travelling	4
11. On a farm	7
12. Weather	8
13. Holidays	7
14. Christmas	5
Playway to English 3.	
	5
1. Back to school	6
2. Pets	5
3. I am scared	5
4. The Four Season	7
5. At Home	5
3. Ünnepek (családi ünnepek, néhány fontos magyar és brit állami)	7

ünnepe) Christmas - Easter	
6. Freetime	7
7. My Body and me	7
8. What's the time?	5

9. Food and Drink	8
10. Birthdays	5
11. Show what you know (Playway to English 2 unit 9-13)	5
21. Show what you know (Playway to English 3 unit 1-10)	5
22. Revision unit	8
23. Revision unit	8
24. Rhymes, songs, jazz chantes, games, simple stories	12

A továbbhaladás feltételei

Szókincs: 300 aktív és 100 passzív lexikai egység.

Beszédértési készség

Legyen képes a tanuló hallott, a normális beszédtempónál kissé lassabban elhangzott, a tanult lexikán túl nem lépő mondatokat, néhány mondatos, egyszerű szöveget megérteni.

Legyen képes a hallott utasításoknak, felszólításoknak és információknak megfelelően reagálni.

Beszédkészség

Tudjon begyakorolt, elsajátított szavakkal alkotott egyszerű mondatokat ismételni, illetve kimondani.

Tudjon a tanult témakörökben egyszerű kérdéseket feltenni, és ezekre válaszolni, reagálni.

Legyen képes a tanuló a tanult témakörökben 4-5 mondatos önálló gondolatközlésre.

Törekedjen a helyes hanglejtés, hangsúly és ritmus használatára.

Olvasásértési készség

Ismerjék fel és értsék meg a tanult szavakat és kifejezéseket, egyszerű mondatokat.

Tudjon a tanult témakörökben egyszerű utasításokra olvasás alapján reagálni.

Legyenek képesek rövidebb tanult szöveget helyes kiejtéssel, hanglejtéssel, hangsúllyal és helyes ritmusban felolvasni, és az ellenőrző kérdésekre választ adni.

Írásbeli készség

Tudjon ismert szavakból álló szöveget lemásolni, illetve tollbamondás után az ismert szavakat leírni.

Tudja az ismert szavak hiányzó betűit pótolni.

3.évfolyam

Éves óraszám: 144 – Heti óraszám: 4

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
Playway to English 4	
1. Favourite places	5
2. What do you collect?	5
3. Family and friends	7
4. The spooky castle	6
5. At home	5
6. Food	6
7. Treasure	6
8. Weekend	7
9. Wild animals	9
10. Magic	5
12. Extra unit The clown's birthday	4
13. Revision unit	9
4. 14. Ünnepek (családi ünnepek, néhány fontos magyar és brit állami ünnep)	12
Project 1	
1. Introduction	12
2. Friends and family	12
3. My world	12
4 Revision	12
5. Class Novel-Reading and comprehension	12

A továbbhaladás feltételei

Szókincs: 400 aktív és 200 passzív lexikai egység.

Beszédértési készség

Értsék meg a tanult témákban a tanult nyelvtani jelenségek keretei között az élő nyelvnek megfelelő beszédtempóban folytatott rövid beszélgetést, ha az nem tartalmaz ismeretlen szavakat, és megfelel az idegen nyelv köznyelvi kiejtési normáinak.

Tudjanak a témákkal kapcsolatos egyszerű feladatokat megoldani (pl. hiányzó információk kitöltése, válaszadás egyszerű kérdésekre, igaz-hamis állítások eldöntése, utasítások követése).

Beszédkésztség

Alakuljon ki a helyes hangsúly, hanglejtés és hangképzés.

A tanulók legyenek képesek egy adott témakörön belül mások által kezdeményezett beszélgetésben részt venni, tudjanak megválaszolni a tananyaggal, személyükkel és

környezetükkel kapcsolatos beszédhelyzetben feltett kérdéseket, illetve kérdések feltevésével kezdeményezzenek egyszerűbb beszélgetéseket.

Tudjanak a tanulók a témakörökben megismert szavakkal egyszerű mondatokat alkotni.

Legyen képes a tanuló a tárgyalt témakörökben 4-5 mondatos önálló gondolatközlésre és információadásra.

Memoriterként tanuljanak meg rövid szövegrészeket, párbeszédeket, mondókákat, ismerjenek dalokat.

Olvasásértési készség

Tudjanak az olvasott szövegekkel kapcsolatban egyszerű feladatokat megoldani.

Legyenek képesek rövid szövegrészeket megérteni, alakuljon ki a néma olvasás és a szövegértés készsége is egy-egy rövidebb szövegrész kapcsán.

Tudjanak tanult szövegeket helyesen értelmezve felolvasni.

Írásbeli készség

Ismerjék az adott idegen nyelv magyartól eltérő betűinek és hangkapcsolatainak írásmódját.

Legyenek képesek ismert szavakat másolás vagy diktálás alapján helyesen leírni.

Tudjanak összekevert betűkből ismert szavakat alkotni, hiányos szavakat, illetve szöveget pótolni.

Tudjanak nyelvi modell alapján önállóan egyszerű szöveget megszerkeszteni.

4. évfolyam

Éves óraszám: 180 – Heti óraszám: 5

JAVASOLT TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
Project 1 folytatása	
1 Welcome back	12
2. My word	26
3. Time	26
4. Places	26
5. People	26
Project 2	
6. Introduction	12
7. My life	26
8. Animals	26
10	

A továbbhaladás feltételei

4. évfolyam

Szókincs: 600 aktív és 300 passzív lexikai egység.

Beszédértési készség

Értse meg a tanuló az élőbeszédnek megfelelő tempójú idegen nyelvű óravezetést.

Fokozatosan értsék meg a tanár rövid, egyszerű célnyelvi szómagyarázatát, amennyiben az ismert nyelvi elemeket tartalmaz.

Értse meg a köznyelvi ejtési normának megfelelő anyanyelvi beszélőt is, ha annak beszéde a szokott beszédtempónál valamivel lassúbb és a globális értést gátló mértékben ismeretlen lexikát és nyelvtant nem tartalmaz. Értse meg a gépi hangot is, ha az a fenti kritériumoknak megfelel.

Legyen képes a tanuló az ilyen hallott szövegekben a szövegösszefüggés felismerésére, a hallott történet főbb mozzanatainak követésére és felidézésére. Találják meg a tanulók a hallott szövegben a számukra fontos információt.

Legyenek képesek megoldani hallott szöveghez kapcsolódó feladatokat.

Beszédkészség

Szóbeli megnyilatkozásait megközelítően helyes kiejtéssel tegye.

Tudjon a beszélgetés során udvariasan hozzászólni, véleményt alkotni.

Ismerje a formális szóbeli érintkezés életkorának megfelelő formáit.

A tanulók idegen nyelven röviden foglaljanak össze ismert szövegeket.

Életszerű szituációkban folytassanak egyszerű párbeszédet.

Tudjanak a tanult anyaggal kapcsolatban információt kérni és adni, tárgyakat, jelenségeket egyszerűen leírni, tudjanak ismert témakörökhöz tartozó képekről néhány összefüggő mondatot, történetet, mesét alkotni, elmondani.

Az idegen nyelvi memória fejlesztése céljából tanuljanak meg rövidebb nyelvi egységeket is.

Legyen képes beszédszándékát és véleményét a tanult témakörökben megfelelő nyelvi eszközökkel kifejezni.

Olvasásértési készség

Olvassanak fel a tanulók ismert szövegeket helyes kiejtéssel.

Legyenek képesek az ismert szövegek lényegét kiemelni vagy összegezni, illetve a kért információkat a szövegben megkeresni.

Ismerkedjen meg a tanuló a korának megfelelő egy- és kétnyelvű szótár használatával.

Fokozatosan ismerkedjenek meg egyszerűbb autentikus szövegekkel.

Írásbeli készség

Legyenek képesek ismert szavakból álló, ismert nyelvtani jelenségekre épülő szövegeket tollbamondás után leírni.

Tudjanak feldolgozott szövegekhez egyszerű kérdéseket feltenni, és feltett kérdésekre írásban válaszolni.

Tudjanak írni meghívót, üdvözlőkártyát, egyszerű levelet megfogalmazni, ismerjék ezek formai szabályait.

Legyenek képesek rövid irányított fogalmazást írni.

A korosztálynak és nyelvi szintnek megfelelően megválasztott regényt segítséggel tudjon olvasni, megérteni, instrukciók alapján feldolgozni.

Általános minimum követelmények a 4. évfolyam végére

A nyelvhasználat szintje (megegyezik az Európai Tanács által kiadott ajánlás A 1 szintjével).

Tartalom Nyelvhelyesség Folyamatosság Interakció Koherencia

Rendelkezik a legalapvetőbb szókincssel, melyek személyes élményekhez kapcsolódnak, és a mindennapi konkrét szituációkra vonatkoznak.	Alapvető, egyszerű, begyakorolt mondatmodelleket, nyelvtani szerkezeteket tud használni.	Főleg rövid, előre begyakorolt mintamondatok alapján fejezi ki gondolatait, rövid szüneteket tartva, hogy megkeresse a megfelelő kifejezéseket, kiejtse a kevésbé ismert szavakat, és visszakapcsolódjon a kommunikációba.	Képes személyes jellegű kérdéseket feltenni, és azokra válaszolni, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész. A kommunikációban gyakori az ismétlés, az újrafogalmazás és a javítás.	Szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat összekapcsol.

5.évfolyam

Éves óraszám: 180; Heti óraszám: 5.

JAVASOLT TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Back to School	8+2
2. My life, daily routine, celebrations	12+2
3. At home	6+2
4. Festivals	8+2
5. Animals, animal stories	24+2

6. Holidays, places	20+2
7. Travel and transport	8+2
8. Food and shopping	24+2
9. The world and my country	20+2
10. The weather	4+2
11. Entertainment, films	24+2

A továbbhaladás feltételei:

Szókincs: A1 és A2 nyelvi szint között.

Beszédértési készség

A tanuló értse meg és kövesse a tanár utasításait. Alakuljon ki a közös csoportnyelv.

Ismerje fel és értse meg új szövegkörnyezetben is a tanult szavakat, kifejezéseket.

Legyen képes hosszabb szövegből, amelyben néhány, a megértést nem akadályozó ismeretlen szó is van, kiszűrni a fontos információkat megadott megfigyelési szempontok alapján.

Értsen meg rövid, összefüggő szöveget a tanult témákban.

Beszédkészség

A tanulók kiejtésében ne legyenek megértést akadályozó hibák.

Tudja az adott idegen nyelv hangjait helyesen képezni, kiejteni, a tanult szavakat helyes kiejtéssel és hangsúllyal használni.

Törekedjen a különböző mondat típusokat helyes intonációval mondani.

Közelítsen az anyanyelvi beszélő beszédritmusához.

Nem verbális eszközökkel (gesztusokkal, mimikával) is kísérje mondandóját.

Tudjon válaszolni a tanult témákkal kapcsolatban eldöntendő és kiegészítendő kérdésekre.

Legyenek képesek párbeszédekben szerepeket eljátszani, a mintadialógust a korábban tanult nyelvi elemekkel variálni.

Beszédükben helyesen alkalmazzák a tanult nyelvi fordulatokat, kifejezéseket.

Memorizáljon és adjon elő közösen feldolgozott rövid szövegeket, párbeszédet, verseket, dalokat.

Legyen képes a tanult nyelvi elemek alapján elvárható szinten

- képeket leírni,
- képek alapján rövid történeteket elmondani,
- személyeket, állatokat, tárgyakat röviden jellemezni,
- információt, tájékoztatást kérni és adni,
- a tanult témakörökben véleményt nyilvánítani, és azt megindokolni.

Tudjon önállóan, összefüggően, mintaszöveg alapján beszélni a tanult témákban, a gyakorolt szövegtípusokban.

- A tanult témakörökön belül tudja saját kutatómunkán alapuló prezentációját előadni a rendelkezésre álló informatikai eszközök segítségével.

Olvasásértési készség

Ismerje a különböző szövegtípusok jellemzőit.

Legyen képes a tankönyv, a munkafüzet és a feladatlapok néma értő olvasására, az utasítások megértésére.

Ismerjen meg egy-egy, az életkorának megfelelő tartalmat hordozó és ezen a nyelvi szinten íródott rövidebb autentikus vagy adaptált olvasmányt.

Legyen képes tanári bemutatás vagy magnóról való meghallgatás után ismert szavakat tartalmazó szöveget hangosan, helyes kiejtéssel és intonációval érthetően felolvasni.
 Legyen képes a szöveg lényegére, általános vagy speciális információkra irányuló olvasásra.
 Ismerje fel az egyszerűbb összetartozó lexikai egységeket.
 Gyakorolja a nyelvi szintjének megfelelő szótárak használatát.

Írásbeli készség

Legyen képes a tanuló a tanult szókincset és nyelvi szerkezeteket tartalmazó szövegek diktálás utáni leírására.

Tudjon ismert hallott vagy olvasott szöveg alapján kérdésekre írásban egyszerű választ adni.

Tudja az egyszerű mondat szórendjét alkalmazni és egyszerű mondatokat logikai kapcsolatok alapján egybefűzni.

Tudjon egyszerű mondatokat hiányzó szavakkal kiegészíteni.

Tudjon egyszerű eseménysort önállóan leírni.

Tudjon minta, illetve megadott szempontok alapján különböző típusú rövid, egyszerűbb szövegeket írni. Tudja és alkalmazza a prezentációkészítés alapszabályait.

6. évfolyam

Éves óraszám: 180; Heti óraszám: 5.

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Back to school	10+2
2. My life, past and present	10+2
3. Families	16+2
4. The future	24+2
5. Times and places, fantasy and reality	24+2
6. Living in the cities	26+2
7. Experiences	18+2
8. Heroes and heroines, famous people	10+2
9. Problems and problem-solving	24+2

A továbbhaladás feltételei:

Szókincs: A2 nyelvi szint.

Beszédértés

A tanuló értse meg és hajtsa végre a bonyolultabb utasításokat.

Értsen meg összefüggő, a témákkal kapcsolatos, kevés ismeretlen nyelvi elemet tartalmazó nyelvi szöveget, tudja azt összefoglalni, lényegét kiemelni.

Tudja megoldani a szöveggel kapcsolatos feladatokat.

Tudja megállapítani a beszélő szándékát, érzelmeit az intonációból.

Értse a korosztályának megfelelő tartalmú szöveget globálisan, valamint fejlessze ki a szelektív hallás utáni értés technikáját autentikus hanganyagok segítségével.

Beszédképesség

Tudja a tanuló a tanult memorizált anyagot pontos kiejtéssel, hangsúllyal, intonációval és megfelelő beszédsebességgel elmondani.

Tudjon embereket, tárgyakat és helyeket egyszerűen jellemezni, képeket leírni.

Minta alapján legyen képes rövid leírást adni, tudjon elmondani egyszerűen, de összefüggően eseménysort, tudjon beszélni a mindennapi életben vele, családjával és társaival történekekről, tudjon hasonlóságot és különbséget megállapítani.

Legyen képes megjegyzéseket fűzni a látott vagy hallott eseményekhez, olvasott szöveghez.

A tanult szókincs és struktúrák felhasználásával életszerű helyzetekben tudjon kérdezni, válaszolni, útbaigazítani, információt kérni és adni.

Legyen képes mintapárbeszédet más szituációkra kreatívan átalakítani.

Megértési problémáihoz tudjon segítséget, engedélyt, beleegyezést kérni.

Tudjon memoriterek elmondani, előadni.

Értesse meg magát számára ismeretlen, anyanyelvi személyvel.

Tudja alkalmazni a tanult udvariassági, társalgási fordulatokat.

A tanult témakörökön belül tudja saját kutatómunkán alapuló prezentációját előadni a rendelkezésre álló informatikai eszközök segítségével. Az információ átadásán túl szempont legyen a hallgatóság figyelmének megragadása és fenntartása, ennek technikái közül alkalmazzon néhányat a célnyelven.

Olvasásértési készség

Tudjanak érthetően, jó intonációval, jó ritmusban szöveget felolvasni.

Legyenek képesek az olvasott szöveggel kapcsolatos egyszerű feladatokat megoldani.

Legyen képes az olvasott szöveg lényeges információit az elvárható nyelvi szinten néhány mondatban idegen nyelven is összefoglalni.

Gyakorolja továbbra is az egy- és kétnyelvű szótárak használatát.

Ismerkedjen meg a különféle szövegtípusokkal, és legyen képes ezeket felhasználni a mindennapi életben is (pl. étlap, recept, utcai feliratok, hirdetések stb.).

Tudják a tanulók az egyes ismeretlen szövegrészek jelentését a szövegösszefüggésekből kikövetkeztetni.

Ismerjék fel a tanult nyelvi elemeket, szerkezeteket ismeretlen szövegben.

Próbálkozzanak minél több autentikus szöveg olvasásával és megértésével.

Írásbeli készség

Tudjanak jó helyesírással tollbamondás után ismert nyelvtani elemekből és szókincsből álló szöveget leírni.

Tudjanak nyelvi modell alapján önállóan egyszerűbb eseménysort (az idő érzékeltetésével), valamint folyamatokat leírni, több mondatból álló különböző típusú hosszabb (100-120 szóból álló) szöveget alkotni (pl. párbeszéd, leírás, elbeszélés stb.).

Minta alapján tudjanak különböző szövegtípusokat írni (pl. hirdetés, meghívó, kérdőívek, üzenet, e-mail, stb.).

Tudjanak képeslapot, rövid baráti levelet fogalmazni figyelembe véve a formai sajátosságokat.

Próbálkozzon különböző szövegtípusok írása során megfelelő stiláris eszközöket alkalmazni. Legyen képes álláspontját írásban is közölni.

7. évfolyam

Éves óraszám: 180; Heti óraszám: 5

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Personal topics concerning likes and dislikes	14+2
2. Problems in everyday life	16+2
3. Describing appearance and personality	15+2
4. Education and exam techniques.	16+2
5. Environment and nature	15+2
6. Media and social studies	18+2
7. Work and job applications/advertisements	18+2
8. Travel	16+2
9. English and language skills	16+2
10. Public matters and current affairs	16+2

A továbbhaladás feltételei:

Szókincs: A2 és B1 nyelvi szint között.

Beszédértési készség

A tanulók legyenek képesek átlagos beszédtempójú, irodalmi kiejtéssel elmondott, köznapi témájú közlés lényeges információinak megértésére, a szöveg összefüggéseinek felismerésére, a szöveg alapján kérdések megválaszolására, vázlatkészítésre.

Pontosan érzékeljék a beszélők érzelmeit, a témához és egymáshoz fűződő kapcsolatait.

Értsék meg a tanár a tananyaggal vagy a mindennapi élettel kapcsolatos idegen nyelvű magyarázatát, ha az ismert nyelvi elemekre épül.

Tudják kiemelni ismert témájú autentikus hanganyagból a lényegét, találják meg a számukra fontos információt és az esetleg ismeretlen nyelvi elemek jelentését a szövegösszefüggésből.

Beszédképesség

Kiejtésükben ne legyenek értést akadályozó hibák.

Legyenek képesek a tanult nyelvi elemek alapján elvárható szinten képek, képsorok leírására, a képekhez kapcsolódó gondolataik kifejezésére röviden, vázlat alapján történet elmondására, interjú készítésére.

Tudjanak személyeket, tárgyakat, eseményeket leírni és összehasonlítani, beszélgetést kezdeményezni, véleményt, érzéseket kifejezni.

Tudjanak szerepjátékban, életszerű helyzetekben kezdeményezni, és váratlan fordulatokra reagálni.

A tanulók megfelelő előkészítés után tudjanak összefoglalót és beszámolót, ismertetőt, kiselőadást tartani megadott témakörben.

Tanuljanak meg verseket, rövid prózai szövegeket, a memorizált nyelvi egységeket használják kreatívan más beszédhelyzetekben.

Tudjanak külföldi (az adott célnyelvet beszélő) partnerrel is beszélgetést folytatni, önmagukról, szűkebb és tágabb környezetükről.

Ismerjék a célnyelvi országok metakommunikációs kifejező eszközeit.

Olvasásértési készség

Tudjanak kifejezően felolvasni olyan szöveget, amelyet tanárral vagy hanganyagok segítségével gyakoroltak.

Tudjanak az adott szövegben tájékozódni, a szöveg lényeges információit megérteni és azt szóban vagy írásban röviden visszaadni.

Dolgozzanak fel ismeretlen szöveget önállóan - esetleg házi olvasmányként - egyszerűbb szempontok szerint.

Értsék meg globálisan a hosszabb olvasmányok és szövegek tartalmát, tudják azok szerkezetét áttekinteni.

Adott témához tudjanak önállóan ismeretanyagot gyűjteni.

Írásbeli készség

Legyen képes a tanuló összetett mondatok alkalmazásával is 120-150 szavas összefüggő fogalmazás, tartalmi összefoglalás, képleírás készítésére, s tudja ezekben véleményét kifejteni.

Legyen képes megadott szempontok alapján jegyzeteket készíteni, érveket és ellenérveket gyűjteni.

Ismert szöveg alapján készítsen vázlatot.

Tudjon a levél formai sajátosságait betartva, megadott tartalmi szempontok alapján magánlevelet írni.

Gyakorolja a legalapvetőbb szövegtípusok írását.

8.évfolyam

Éves óraszám: 180; Heti óraszám: 5.

tematikai egységek áttekintő beosztása

Témakör	Témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Family life (adjectives of personality) / Mood food	7+2
2. Money / Changing lives	9+2
3. Transport / Stereotypes	7+2
4. Failure and Success / Modern manners(phone language)	8+2
5. Sport / Relationships	7+2
6. Entertainment(Cinema) / The body	9+2
7. Education / Houses	9+2
8. Shopping / Work	9+2
9. Lucky Encounters / Electronic Devices	9+2
10. Modern Icons / Crime	9+2
Exam preparation for B1/B2 and MOCK tests	77

A továbbhaladás feltételei:

Szókincs: B1 nyelvi szint

Beszédértési készség

A tanuló értse meg a tanár hosszabb, összetettebb magyarázatát, vegye észre a témaváltást, ha az nem túl hirtelen történik.

Értse meg a beszédből a lényeges információkat.

Szűrje ki a rádióban és a televízióban az őt érdeklő műsorokból a számára fontos információkat, amelyek saját érdeklődési körének megfelelnek.

Tudja követni mások társalgását, és tudjon bekapcsolódni.

Értse meg a folyamatos, kevésbé személyes témáról szóló beszédet, és tudjon magyarázatot kérni, ha nem ért valamit.

Beszédkésztség

Törekedjen helyes intonációra, a nyelvhelyességi szabályok betartására, tegye beszédét színesebbé a megismert szófordulatok segítségével.

Vegyen részt előzetes felkészülés nélkül hozzá közelálló témában folytatott beszélgetésben.

Legyen képes önállóan, megfelelő előkészítés után beszámolót, ismertetőt, kiselőadást tartani.

Igyekezzen magyarázat, definíció segítségével megoldani kommunikációs nehézségeit.

Tudja álláspontját kifejezni, ellenvéleményét és egyet nem értését udvariasan kifejezni, indokolni.

Tudjon külföldi partnerrel is általános és aktuális témakörökben beszélgetést folytatni.

Tudjon a külföldi utazás során előforduló gyakori nyelvi helyzetekben bátran megnyilvánulni.

Tudjon néhány verset vagy rövid prózai szöveget kifejezően előadni.

Olvasásértési készség

Értsen meg sok új információt tartalmazó, nyelvileg összetettebb szöveget.

Tudjon következtetni az ismeretlen elemekre a szövegösszefüggésből.

Értsen meg az életkorának megfelelő általános tájékozottságot feltételező idegen nyelvű újságcikket, ismeretterjesztő szöveget, reklámot, használati utasítást, történetet egy és kétnyelvű szótár segítségével. Legyen képes ilyen szövegekkel kapcsolatos kérdések megválaszolására, táblázatok kitöltésére.

Alakítson ki önálló olvasási stratégiákat és olvasson változatos műfajban és témakörben idegen nyelven is, valamint ébredjen fel erre való igénye.

Írásbeli készség

Legyen képes általános témákban, különböző műfajokban 150-200 szavas irányított fogalmazást írni, melynek logikai menete világos. Legyen képes mondandóját változatos kifejezésekkel, mondszerkezetekkel, megfelelő központoszással, tagolással és helyesírással a témának megfelelő stílusban megfogalmazni.

Legyen képes egyszerű hivatalos levél írására néhány fontos témában (pl. információkérés, reklamáció, kérvény stb.).

Tudjon önéletrajzot írni.

1.3.Célnyelvi civilizáció

5.-8. évfolyam

Éves óraszám: 36; Heti óraszám: 1.

CULTURE CURRICULUM :Four-year plan Prepared by, Marianna Stuller

GRADES 5-8 Topics to be covered according to the level of each particular grade. Lessons to include project work and „Show and Tell”

One lesson per week. Total of 37 hours

A tantágy tanítása során célunk, hogy

- a célnyelvet anyanyelvű beszélő tanár segítségével az angol nyelv-tanulás a természetes nyelvelsajátításhoz közelítsen
- a tanulók különösebb gátlás nélkül, természetes módon használják az angol nyelvet az információ- szerzésben, - közlésben és - alkalmazásban
- a tanulók képesek legyenek az angol nyelvet eszközként használni más tudományterületek szerzésben, - közlésben és - alkalmazásban
- a tanulók - a bővítés mellett - szilárdítsák meg és rendszerezzék nyelvismeretüket
- a tanulók önbizalma és kifejezőkészsége az írásbeli és szóbeli megnyilatkozások által nőjön, fejlődjön
- a tanulók nyelvismerete a 6. évfolyam végén közelítse a A2 szintet, 7. évfolyamon a B1 szintet, 8. évfolyamon B2 szinten legyen.
- a tanulók tudjanak különbséget tenni az angol nyelv alapvető stílusrétegei (baráti, hivatalos) között
- a tanulók szerezzenek ismereteket a célnyelvről
- a tanulók ismerjék meg az angolszász kultúra egyes elemeit és ezáltal a magyar kultúrát is tágabb
- a különböző kultúrák értékein keresztül a tanulókat toleranciára és nyitottságra neveljük
- a tanulók személyisége gazdagodjon az idegen nyelven folytatott kommunikáció átélése által
- a tanulók használják a nyelvet új emberi kapcsolatok létesítésére
- a tanulók törekedjenek pozitív én- és országkép kialakítására

- a páros és csoportmunkán keresztül a tanulók tanuljanak együttműködni, egymásnak segíteni és egymásra figyel
- a tanulók tudjanak különböző forrásokat szelektíven, kritikusan használni
- a tanulók tudják építő jelleggel értékelni és elemezni saját, társaik és tanáraik munkáját és tudják mások értékelését elfogadni
- tudjanak közös Európában gondolkodni
- a célnyelvi országok földrajzának, történelmének, gazdasági, társadalmi és politikai viszonyainak, irodalmának, művészetének, sportéletének megismerésén keresztül a tanulók legyenek képesek megérteni az ország lakóinak szokását, viselkedését, ideáljait, értékeit, gondolkodásmódját.

A tematikai egységek áttekintő beosztása

FIRST YEAR: Main Topics:

Introduction to the UK : 4 hours

City Profiles: 2 hours

Geography and Climate: 4 hours

British Homes : 2 hours

Multicultural Britain : 2 hours

Autumn and Winter Festivals and Traditions : 4 hours

British History and Literature : 5 hours

Spring and Summer Festivals and Traditions : 3 hours

Leisure and Entertainment : 4 hours

British food and Eating Habits : 2 hours

Cookery: Sandwiches/ English Tea/ English Puddings, other : 5 hours

.....

SECOND YEAR: Main Topics:

Sport/: 3 hours

Education In The US and Britain: 3 hours

U.S Festivals(Halloween,Thanksgiving,Christmas) : 7 hours

Chinese New Year : 3 hours

U.S Geography and Climate: 4 hours

U.S. History and Literature : 5 hours

Famous Americans: 3 hours

Shopping and Fast Food : 3 hours

Cookery: Banana Smoothie, Hot Dogs, Hamburgers, Sandwiches: 6 hours

THIRD YEAR: Main Topics:

Introduction to Australia and New Zealand : 3 hours

Australian Geography and Climate : 3 hours

City Profiles : 4 hours

Education in Australia : 3 hours

Australian and New Zealand History : 4 hours

Famous Australians : 3 hours

Sport, Leisure and Literature : 5 hours

Festivals and Celebrations in Australia and New Zealand : 3 hours

Food and Drink : 3 hours

Diverse Accents in The English Speaking World : 2 hours

Cookery: Traditional Food, Popular Snacks and Drinks : 5 hours

.....

FOURTH YEAR:

Main Topics:

Introduction to Canada : 2 hours

Canadian Geography and Climate: 3 hours

History,Traditions and Festivals in Canada : 4 hours

The West Indies, History, Customs, Language and Food : 3 hours

British History and Literature*The Tudor Age(Elizabeth I/Shakespeare)* : 4 hours

British History and Literature *Victorian Britain* : 4 hours

London (*My home town.... a personal insight and from a tourist's perspective*) : 4 hours

British and American Music,Fashion and Art Past and Present : 4 hours

Higher Education and Work in Britain : 4 hours

Cookery: Multi –Ethnic food (curry, pizza,pasta,exotic fruit,vegetables and spices,) Informal Entertaining (party food and drink) : 5 hours

1.4. Matematika 1.-8. évfolyam

1. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám (szabadon felhasználható 10%)	Ismétlés, számonkérés, óraszám
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	folyamatos		
2. Számelmélet, algebra	75	14	6
3. Függvények, az analízis elemei	17		3
4. Geometria, mérések	22		3
5. Statisztika, valószínűség	4		

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Egyszerű matematikai szakkifejezések, jelölések megismertetése.
- Az összehasonlítás képességének fejlesztése.
- Tárgyak, személyek, dolgok jellemzése egy-két tulajdonsággal.
- Halmazszemlélet megalapozása.
- Gondolatok, megfigyelések többféle módon történő kifejezése.

Követelmények

A tanuló:

- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
- használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket;
- tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- legyen képes növekvő és csökkenő számsorozatokat felismerni, képezni adott szabály alapján;
- egyszerűbb esetekben tudjon szabályjátékok és sorozatok szabályát szóban megfogalmazni.

2. Számelmélet, algebra

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Számlálás, számolási készség fejlesztése.
- A tartós figyelem fejlesztése.
- Kétváltozós műveletek értelmezésének tapasztalati előkészítése.
- Az összeadás, kivonás, bontás, pótlás fogalmának kialakítása, elmélyítése és a műveletek elvégzése az adott számkörben.
- A matematikai szaknyelv életkornak megfelelő használata.
- Elnevezések, jelölések használata, számolási eljárások alkalmazása.

Követelmények

A tanuló:

- tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
- biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket;
- képezzen adott szabály alapján növekvő és csökkenő számsorozatokat;
- ismerje a számok kéttagú összeg-és különbségalakjait húszas számkörben;
- ismerje fel a páros és páratlan számokat;
- tudja a számok szomszédait;
- tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
- legyen kellő gyakorlata az összeadás, kivonás, bontás, pótlás alkalmazásában;
- tudjon egyszerű szövegösszefüggést lejegyezni rajzzal, számokkal, művelettel.

3. Függvények, az analízis elemei

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Számok, mennyiségek közötti viszonyokra vonatkozóan egyszerű megállapítások megfogalmazása.
- Változások észrevétele, megfigyelése, indoklása.

Követelmények

A tanuló:

- legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
- ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;
- tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel;
- használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, kg, l egységeket;
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot.

4. Geometria, mérések

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Megfigyelőképesség, tartós figyelem fejlesztése.
- Feladattudat és feladattartás fejlesztése
- Térszemlélet kialakításának alapozása.
- Finommotorikus mozgás fejlesztése.
- Pontosság, tervszerűség, kitartás a munkában.
- Helyes és biztonságos eszközkezelés.
- A környezet megismerésének igénye.
- Mennyiségfogalmak kialakítása a 20-as számkörben, mérések alkalmilag választott és szabvány mérőeszközökkel.
- Gyakorlottság kialakítása tényleges mérésekben.
- Irányok megismerése, alkalmazása.

5. Statisztika, valószínűség

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Közös munka (páros- és csoportmunka) vállalása.
- Együttműködés, egymásra figyelés.
- A világ megismerésének igénye.
- Önismeret: pontosság, tervszerűség, monotonitás tűrése

2. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám (szabadon felhasználható 10%)	Ismétlés, számonkérés
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	folyamatos		
2. Számelmélet, algebra	72	14	6
3. Függvények, az analízis elemei	16		3
4. Geometria, mérések	24		3
5. Statisztika, valószínűség	6		

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Egyszerű matematikai szakkifejezések, jelölések megismertetése.
- Az összehasonlítás képességének fejlesztése.
- Tárgyak, személyek, dolgok jellemzése egy-két tulajdonsággal.
- Halmazszemlélet megalapozása.
- Gondolatok, megfigyelések többféle módon történő kifejezése.

Követelmények

A tanuló:

- tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
- nevezze meg kiválogatott elemek közös tulajdonságát;
- legyen képes összefüggések megfigyelésére, leolvasására, megfogalmazására;
- tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
- legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
- készítsen nyitott mondatot ábráról, szövegről, tegye igazzá behelyettesítéssel, próbálgatással;
- ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét;
- ismerjen fel és képezzen számsorozatokot adott szabály alapján;
- összetartozó elempárok keresése.

2. Számelmélet, algebra

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Számlálás, számolási készség fejlesztése.
- A tartós figyelem fejlesztése.
- Kétváltozós műveletek értelmezésének tapasztalati előkészítése.
- Az összeadás, kivonás, bontás, pótlás fogalmának elmélyítése és a műveletek elvégzése az adott számkörben.
- A matematikai szaknyelv életkornak megfelelő használata.
- Elnevezések, jelölések használata, számolási eljárások alkalmazása.

Követelmények

A tanuló:

- tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
- ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;
- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- találja meg a számok helyét a számegyenesen;
- ismerje fel a számok összegalakját, különbségalakját, kéttényezős szorzatalakját, és hányadosalakját;
- tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást 100-as számkörben;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a kisegyszeregyet;
- ismerje a maradékos osztást;
- ismerje fel a műveletek közötti kapcsolatokat;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.

3. Függvények, az analízis elemei

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Számok, mennyiségek közötti viszonyokra vonatkozóan egyszerű megállapítások megfogalmazása.
- Változások észrevétele, megfigyelése, indoklása.

Követelmények

A tanuló:

- ismerje fel a téglalapot, négyzetet;
- tudjon létrehozni testeket, síkidomokat másolással;
- ismerje fel a testek tulajdonságait (élek, lapok, csúcsok);
- tudjon alakzatokat csoportosítani, válogatni megadott szempont szerint;
- ismerje, használja a tanult szabványegységeket;
- végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel;
- ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket.

4. Geometria, mérések

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Megfigyelőképesség, tartós figyelem fejlesztése.
- Feladattudat és feladattartás fejlesztése.
- Térszemlélet kialakításának alapozása.
- Finommotorikus mozgás fejlesztése.
- Pontosság, tervszerűség, kitartás a munkában.
- Helyes és biztonságos eszközzel.
- A környezet megismerésének igénye.
- Mennyiségfogalmak kialakítása a 100-as számkörben, mérések alkalmilag választott és szabvány mérőeszközökkel.
- Gyakorlottság kialakítása tényleges mérésekben.

. Statisztika, valószínűség

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- Közös munka (páros- és csoportmunka) vállalása.
- Együttműködés, egymásra figyelés.
- A világ megismerésének igénye.
- Önismeret: pontosság, tervszerűség, monotonitás túrése

A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X, ~~L~~, ~~C~~);
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;

- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket $+$, $-$, $\cdot$, $:$, $=$, $<$, $>$, $()$ helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

3. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszám
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	2+ folyamatos		
2. Számelmélet, algebra	70	14	6
3. Függvények, az analízis elemei	16		3
4. Geometria, mérések	25		3
5. Statisztika, valószínűség	5		

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Halmazok összehasonlítása.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése.
- Több, kevesebb, ugyanígy fogalma.
- Alakzatok szimmetriájának megfigyelése.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.

Követelmény

A tanuló:

- tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
- ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot;
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni igazzá, hamissá, nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni kis véges alaphalmazon;
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.

2. Számelmélet, algebra

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Elnevezések, megállapodások, jelölések értelése, kezelése.
- Számok nagyságrendje és helyi értéke. Számok helyes leírása, olvasása 1000-ig.
- Számok nagyságrendjének és helyi értékének biztos ismerete.

- Számok képzése, helyi érték szerinti bontása.
- A helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása a négy alpművelet körében.
- A tízes, százaz ezres számszomszédok meghatározása.
- A kerekítés és becslés eszközként való alkalmazása.
- Ellenőrzés, önellenőrzés, az eredményért való felelősségvállalás.
- Igény kialakítása a matematika értékeinek és eredményeinek megismerésére.
- A szorzótábla biztos ismerete.

Követelmények

A tanuló:

- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédait, tízesekre, százazokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

3. Függvények, az analízis elemei

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Matematikai modellek készítése.
- Sorozatok felismerése, létrehozása.

4. Geometria, mérések

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Térbeli és síkbeli tájékozódás továbbfejlesztése.
- Feltételeknek megfelelő alkotások elképzelése elkészítésük előtt, a tényleges alkotás összevetése az elképzeléssel.
- A matematika és a valóság kapcsolatának építése.
- Mérőeszközök és mértékegységek önálló használata.
- Érzékelés, észlelés pontosságának fejlesztése.
- A szimmetria felismerése a valóságban: tárgyakon, természetben, művészeti alkotásokon. Esztétikai érzék fejlesztése.
- A vonalzó célszerű használata.

Követelmények

A tanuló:

- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
- Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc)

5. Statisztika, valószínűség

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai

- Rendszerszemlélet, valószínűségi és statisztikai gondolkodás alapozása.
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végén

A tanuló

- képes adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezi a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- képes az összes eset megtalálására próbálgatással,
-
- tud 1000-es számkörben számokat írni, olvasni,
- ismeri és értelmezi a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
-
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel, előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységekben,

- alkalmazza a matematika különböző területein az ésszerű becslést és a kerekítést,
- képes pontosan számolni fejben százaskörben,
- biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására,
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
- tud írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal
- képes a műveletek ellenőrzésére,
- szöveges feladatokat megold a megoldási algoritmus alkalmazásával (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata)
- ismeri a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- képes növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a szabály követésére,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- meg tudja határozni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- ismeri és használja a szabvány mértékegységeket: km, cl, hl, g, t, másodperc.
- képes átváltások elvégzésére szomszédos mértékegységek között,
- egyszerű gyakorlati példák esetén képes a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- egyszerű módszerekkel felismer és létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát, téglatestet,
- képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására,
- tudja megmérni a négyzet és a téglalap területét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,

- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, helyesen értelmezi a táblázat adatait,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására,
- valószínűségi játékok, kísérletek során helyesen értelmezi a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,
- tanári segítséggel használja az életkorának megfelelő oktatási célú programokat,
- ismer egy rajzoló programot, egyszerű ábrákat elkészít, színezt,
- együttműködik az interaktív tábla használatánál.

4. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszám
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	2+ folyamatos		
2. Számelmélet, algebra	74	14	6
3. Függvények, az analízis elemei	15		3
4. Geometria, mérések	22		3
5. Statisztika, valószínűség	5		

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Fejlesztési célok:

- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés.
- Halmazszemlélet fejlesztése.
- Nyelvhasználat előtti kommunikáció, eljátszás mint a gondolatok kifejezése, ezek megértése.
- Rajz, kirakás értelmezése, a lejátszott történet visszaidézése.

Követelmények

A tanuló:

- tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- legyen képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására;
- tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát;
- ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- tudjon folytatni számsorozatok a felismert szabály alapján;
- tudja megkeresni az összes lehetőséget egyszerű kombinatorikus feladatokban.

2. Számelmélet, algebra

Fejlesztési célok:

- Elnevezések, megállapodások, jelölések értése, kezelése.
- Számok nagyságrendje és helyi értéke.
- Számok helyes leírása, olvasása 10000-ig.
- Számok nagyságrendjének és helyi értékének biztos ismerete.
- A helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása a négy alpművelet körében.
- Számok képzése, helyi érték szerinti bontása.
- A tízes, százaz, ezres számszomszédok meghatározása.
- A kerekítés és becslés eszközként való alkalmazása.
- Ellenőrzés, önellenőrzés, az eredményért való felelősségvállalás.
- Igény kialakítása a matematika értékeinek és eredményeinek megismerésére.
- A szorzótábla biztos ismerete.

Követelmények

A tanuló:

- tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
- ismerje a számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét;
- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- becslést, ellenőrzést eszközként használja;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

3. Függvények, az analízis elemei

Fejlesztési célok:

- Matematikai modellek készítése.
- Sorozatok felismerése, létrehozása.

4. Geometria, mérések

Fejlesztési célok:

- Térbeli és síkbeli tájékozódás továbbfejlesztése.
- Feltételeknek megfelelő alkotások elképzelése elkészítésük előtt, a tényleges alkotás összevetése az elképzelttel.
- A matematika és a valóság kapcsolatának építése.
- Mérőeszközök és mértékegységek önálló használata.
- Érzékelés, észlelés pontosságának fejlesztése.
- A szimmetria felismerése a valóságban: tárgyakon, természetben, művészeti alkotásokon.
- Esztétikai érzék fejlesztése.
- A körző és a vonalzó célszerű használata.

Követelmények

A tanuló:

- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
- tudjon síkidomokat, testeket létrehozni adott feltételekkel;
- ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- ismerje és önállóan használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során;
- tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.

5. Statisztika, valószínűség

Fejlesztési célok:

- Rendszerszemlélet, valószínűségi és statisztikai gondolkodás alapozása.
  - A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,
- tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére, előállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,
- alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,
- tud fejben számolni száz-as számkörben,
- biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét,
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
- képes négyjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegyű, osztani egyjegyű számmal írásban,
- tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,

- képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,
- ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokot, tudja azokat folytatni,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsző és párhuzamos egyenesek),
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
- képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszerű módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megértési a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismerés és létrehoz kockát és téglatestet, megnevezi jellemzőiket,
- felismerési a gömböt,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel előállít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap területét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,
- értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,

- tanári segítséggel használja az életkorának megfelelő oktatási célú programokat,
- ismer egy rajzoló programot; tud egyszerű ábrákat elkészíteni, színezni,
- együttműködik az interaktív tábla használatánál.

Követelmények

A tanuló:

- tudja használni a biztos, lehetséges és lehetetlen fogalmakat;
- tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni;
- tudjon grafikonról, táblázatból néhány adatot leolvasni, táblázatot, egyszerű grafikont készíteni.

Kimeneti követelmények

A tanuló:

- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására;
- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket ($<$, $>$, $=$);
- legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat készsége szinten;
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10 000-es számkörben.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudja ellenőrizni a számítások helyességét;
- tudjon megoldani egyszerű, legfeljebb két művelettel leírható szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával;
- ismerje fel, és nevezze meg az egyszerű geometriai alakzatokat: négyszöget, háromszöget, négyzetet, téglalapot és a kört;
- ismerje és használja a szabvány mértékegységeket gyakorlati mérések során, tudja elvégezni az egyszerű átváltásokat (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc);
- tudja megmérni, kiszámítani a téglalap és a négyzet területét konkrét esetekben.

5. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásána k óraszama	A gyakorlás óraszama	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszama
1.Halmazok	5		
2.Matematikai logika, kombinatorika	5		
3.Természetes számok halmaza	4	1	1
4.Alapműveletek természetes számokkal	16	1	1
5.Egész számok, alapműveletek egész számokkal	11	1	1
6.Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	11	1	1
7.Alapműveletek közönséges törtekkel	6		1
8.Alapműveletek tizedes törtekkel	10	1	1
9. Arányosság, százalékszámítás	4		
10. Egyszerű szöveges feladatok	4		
11. A függvény fogalmának előkészítése	2		
12.Sorozatok	2		
13. Mérés, mértékegységek	12		
14.Síkbeli alakzatok	8		
15. Transzformációk, szerkesztések	6		
16.Térgeometria	6		
17.Leíró statisztika	4		
18. Valószínűségszámítás	2		
Összes óraszám:	136	4	4

Követelmények

Gondolkodási módszerek

- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.
- Egyenlő; kisebb; nagyobb; több; kevesebb; legalább; legfeljebb; nem; és; vagy; minden, van olyan helyes használata.

Számтан, algebra

- Természetes számok írása, olvasása, számegyenesen ábrázolása, összehasonlítása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.
- Összeadás, kivonás, szorzás, kétjegyűvel való osztás a természetes számok körében.
- Törtek, tizedes törtek fogalma, ábrázolása, összehasonlítása.
- Legfeljebb egyjegyű nevezőjű törtek, legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek összeadása, kivonása, természetes számmal szorzása.
- Negatív számok értelmezése.
- Összeadás, kivonás a negatív számok körében.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás síkban, térben.
- Helymeghatározás gyakorlati helyzetekben.
- Konkrét pontok ábrázolása derékszögű koordinátarendszerben.
- Pontok koordinátáinak leolvasása.
- Grafikonok értelmezése, összetartozó adatok ábrázolása.
- Sorozatok képzési szabályának követése, felismerése.

Geometria, mérés

- Geometriai alapfogalmak szemléletes ismerete (párhuzamosság, merőlegesség, távolság).
- Adott tulajdonságú pontthalmazok rajzolása.
- Szögek fajtáinak felismerése, szög mérése.
- Négyzet, téglalap tulajdonságainak ismerete, kerület, terület számítása.
- Testek tulajdonságainak megfigyelése (lapok, élek, csúcsok, hálók).
- Kocka, téglatest hálója, felszíne, térfogata.
- Mérés különböző egységekkel.
- Hosszúság, terület, térfogat, idő, tömeg mértékegységeinek ismerete, átváltásuk.

Valószínűség, statisztika, mérés

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen esemény felismerése.
- Mérési adatok lejegyzése, becslése, ábrázolása.
- Két szám számtani közepének meghatározása.

Értékelési javaslatok

- Differenciált feladatmegoldás szóban, írásban.
- Fejszámolás.
- Mérés tapasztalati egységekkel, adatok lejegyzése, ábrázolása.
- Testek építése, modellek készítése, testek ábrázolása.

6. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszám
1.Halmazok	5		
2.Matematikai logika, kombinatorika	5		
3.Természetes számok halmaza	4		
4.Alapműveletek természetes számokkal	0		
5.Egész számok, alapműveletek egész számokkal	8	1	1
6.Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	7		
7.Alapműveletek közönséges törtekkel	7		
8.Alapműveletek tizedes törtekkel	4	1	1
9. Arányosság, százalékszámítás	16	1	1
10. Egyszerű szöveges feladatok	16	1	1
11. A függvény fogalmának előkészítése	8		
12.Sorozatok	8		
13. Mérés, mértékegységek	4		
14.Síkbeli alakzatok	10		
15. Transzformációk, szerkesztések	12		
16.Térgeometria	10		
17.Leíró statisztika	6		

18. Valószínűségszámítás	6		
Összes óraszám:	136	4	4

Követelmények

Gondolkodási módszerek

- Matematikai modellek felismerése.
- Gondolatmenet megtervezése, a terv követése.
- Fordított irányú okoskodás.
- Ellenőrzés.

Számтан, algebra

- Racionális számok halmaza.
- Racionális számok abszolút értéke.
- Szorzás, osztás törtekkel, tizedes törtekkel.
- Műveletek negatív számokkal.
- Becslések racionális számok körében.
- Osztó, többszörös fogalma.
- Oszthatósági szabályok (2, 5, 10, 4, 3, 9).
- Legkisebb közös többszörös, legnagyobb közös osztó számolása definíció alapján.
- Számok felbontása prímtényezőkre.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése, ábrázolása, számolási feladatok.
- Százalék fogalma.
- Százalékszámítás arányos következtetéssel.
- Egyszerű, elsőfokú egyenletre vezető szöveges feladatok megoldása következtetéssel (fordított irányú okoskodással, ábra rajzolással, mérleg-elvvel).

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Változó helyzetek, időben lejátszódó történések megfigyelése, szavakban való megismétlése.
- A változás kiemelésének tudása.
- Együttváltozó adatok lejegyzése, ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben.

Geometria, mérés

- Tengelyes szimmetria tulajdonságainak ismerete.
- Alapszerkesztések (másolás, merőleges, párhuzamos, szakaszfelező merőleges).
- Vázlatkészítés.
- Szerkesztés lépéseinek lejegyzése.
- Tengelyes tükrözés.
- Sokszögek kerülete.
- Téglatestek felszínének, térfogatának számítása.

Valószínűség, statisztika

- Biztos, lehetetlen esemény felismerése.
- Adatok lejegyzése, ábrázolása oszlopdiagramon, kördiagramon.
- Néhány szám számtani közepének (átlagának) kiszámítása.

7. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszám
1. Racionális számok, hatványozás	13	1	1
2. Algebrai kifejezések	15	1	1
3. Egyenletek, egyenlőtlenségek	16	1	1
4. Síkgeometria I.	13	1	1
5. Halmazok, kombinatorika	13	1	1
6. Lineáris függvények, sorozatok	14	1	1
7. Síkgeometria II.	14	1	1
8. Statisztika, valószínűség	8		
9. Térgeometria	8		
10. Szabadon felhasználható órakeret, projekt / 3 hetes/		16	

Követelmények

Gondolkodási módszerek

- Állítások megítélése aszerint, hogy jelentésük milyen viszonyban van egymással, ugyanazt jelentik, kizárják egymást, egymás tagadásai.
- Egyszerű állítások igazságának eldöntése.
- Manuális tevékenység gondolati lépésként való értelmezése, tudatosítása.
- Esetek felsorolása.

Számtan, algebra

- Hatványozás fogalma pozitív egész kitevőre.
- Hatványozás azonosságai konkrét példákon.
- Számok normálalakja.
- Betűk használata.
- Algebrai kifejezések.
- Egytagú algebrai kifejezések összeadása, kivonása, szorzása.
- Kéttagú algebrai kifejezések szorzása egytagú és kéttagú algebrai kifejezéssel.
- Szöveges feladatok algebrai modelljének felismerése, meghatározása.

- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása.
- Elsőfokú egyenletekre vezető szöveges feladatok megoldása.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Lineáris függvények ábrázolása táblázattal.
- A lineáris függvény egyszerű tulajdonságai, tengelymetszet, meredekség, növekedés, csökkenés.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenlet grafikus megoldása
- Sorozatok folytatása, szabály felismerése.

Geometria

- Háromszögek nevezetes vonalainak ismerete.
- Háromszögek területének kiszámítása.
- Négyszögek osztályozása, paralelogramma, trapéz, rombusz tulajdonságai.
- Speciális négyszögek területének kiszámítása.
- Kör kerületének, területének kiszámítása.
- Középpontos tükrözés fogalma, tulajdonságai, szerkesztése.
- Szögfelező szerkesztése.
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok.
- Szabályos sokszögek ismerete.
- Háromszögek szerkesztésének alapesetei.
- Szerkesztés lépéseinek lejegyzése.
- Háromszögek egybevágóságának alapesetei.
- Sokszögek átlóinak száma, belső, külső szögeinek összege.
- Egyenes hasábok, henger jellemzése, hálóját.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérlet kimeneteleinek felsorolása.
- Gyakoriság, relatív gyakoriság fogalma.
- Adatok gyűjtése, rendszerezése, ábrázolása.
- Adatsokaság jellemzése.

8. osztály

Időkeret: 144óra/év (4 óra/hét)

Fejezetek	Az új tananyag feldolgozásának óraszám	A gyakorlás óraszám	Az összefoglalás, ellenőrzés óraszám
1. Algebra	18	1	1
2. Szöveges feladattípusok	15	1	1
3. Halmazok, kombinatorika	14	1	1
4. Síkgeometria I.	11		

5. Térgeometria	16	1	1
6. Statisztika, valószínűség	8		
7. Síkgeometria II.	15	1	1
8. Függvények, sorozatok	17	1	1
9. Szabadon felhasználható órakeret, projekt / 3 hetes/		18	

Követelmények

Gondolkodási módszerek

- Szabatos, pontos szóbeli és írásbeli fogalmazás.
- Elemek halmazokba rendezése.
- Halmazműveletek konkrét halmazokkal.
- Sorbarendeázés, kiválasztás 4-5 elem esetén.
- Esetek felsorolása, modellek, fadiagram.
- Matematikai modellek keresése, érvényességének vizsgálata szöveges feladatokhoz.

Számítás, algebra

- Alapműveletek a racionális számok körében.
- Konkrét számok négyzetgyöke.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések átalakítása, helyettesítési értékének kiszámítása.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása.
- Szöveges feladatok megoldása.
- A problémamegoldás lépéseinek tudatos követése.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Egyszerű másodfokú függvények.
- Az abszolútérték függvény.
- Hozzárendelési szabállyal adott függvények ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben.
- Egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása.
- Sorozatok és vizsgálatuk, számtani, mértani sorozat.

Geometria

- Sokszögek csoportosítása különböző szempontok szerint.
- Háromszög, négyszög alapú hasábok, felszínük, térfogatuk.
- Térbeliség ábrázolása két dimenzióban, síkmetszetek, nézetek, vetületek.
- Eltolás a síkban – szerkesztések.
- Konkrét vektorok.
- Nagyítás, kicsinyítés felismerése hétköznapi szituációkban.
- Pitagorasz tétel ismerete.
- Pitagorasz tétel alkalmazása síkbeli és térbeli számításoknál.

Valószínűség, statisztika

- Teljes eseményrendszer, és részhalmazai.
- Valószínűség becslése.
- Relatív gyakoriság.

- Adatsokaság jellemzése közepekkel (módusz, medián, átlag).
- Grafikonok olvasása, készítése.

1.5. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek 5.-8. évfolyam

A MOZAIK magyar nyelvű, és a Műszaki Kiadó két tannyelvű program angol nyelvű kerettantervét történelem tantárgyból az alábbi változtatásokkal fogadtuk el:

5. évfolyam

Éves óraszám: 108, Heti óraszám: 3

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikai egység címe	Órakeret 108
Introduction and my history	5 óra
Prehistory	15 óra
Early Civilizations	17 óra
The Greeks	23 óra
The Romans and Christianity	25 óra
A magyar történelem kezdetei	11 óra
Múzeumlátogatás	3 óra
Szabadon felhasználható óra, projekt	5 óra
Év végi összefoglalás	4 óra

A továbbhaladás feltételei

A fejlesztés várt eredményei az 5. évfolyam végén	Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori kultúrkincs élményszerű megismerésével. A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása. Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése. A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás

	kialakulását. Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni. Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat. Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják. Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását. Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet. Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat. Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak. Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak. Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.

	Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet. Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját. Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen. Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

6. évfolyam

Éves óraszám: 108, Heti óraszám: 3

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikai egység címe	Órakeret 108
Év eleji ismétlés	4 óra
The Middle Ages and the Renaissance	16 óra
Magyarország az Árpádok idején	18 óra
Virágzó és hanyatló középkor Magyarországon	18 óra
The Break up of Feudalism and the Transition to Capitalism	16 óra
Magyarország az újkor kezdetén	18 óra
Múzeumlátogatás	3 óra
Szabadon felhasználható órakeret, projekt	11 óra
Év végi összefoglalás	4 óra

A továbbhaladás feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén	Az egyetemes emberi értékek elfogadása középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével. A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése. A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása. Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése. A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni. Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat. Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják. Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását. Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet. Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat. Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak. Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.

	Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét méríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére. Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet. Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját. Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen. Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

7. évfolyam

Éves óraszám: 72, Heti óraszám: 2

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikai egység címe	Órakeret 72
Év eleji ismétlés	2 óra
The 18th Century and the Age of Napoleon	12 óra
Magyarország a 18. században	10 óra
Reformkor, forradalom és szabadságharc	12 óra
The 19th Century and the Early 20th Century	12 óra
Magyarország a dualizmus időszakában	10 óra
The First World War	5 óra
Múzeumlátogatás	3 óra
Szabadon felhasználható órakeret, projekt	4 óra
Év végi összefoglalás	2 óra

A továbbhaladás feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén	Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása. A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése. Az új- és modern korban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése. A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését. Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek

	szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre. Ismerje a XVIII.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait. Legyen képes a történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modern kor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki. Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét méríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet. Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni. Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

	Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.

8. évfolyam

Éves óraszám: **72**, Heti óraszám: **2**

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikai egység címe	Órakeret 72
Év eleji ismétlés	2 óra
The Interwar Years 1919 – 1938	10 óra
Hazánk a két világháború között	10 óra
The Second World War	12 óra
Globalization	10 óra
Magyarország a szovjet táborban	14 óra
Szabadon felhasználható órakeret, projekt	8 óra
Múzeumlátogatás	4 óra
Év végi összefoglalás	2 óra

A továbbhaladás feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén	A modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása. A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése. A modern korban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

	A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését. Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre. Ismerje a XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modern kor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki. Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok. Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel öt millió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők. Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat. Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból. Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat,

	épületeket felismerni. Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet. Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni. Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit. Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni. Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit. Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát. Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Éves óraszám: 36, Heti óraszám: 1

A tematikai egységek áttekintő beosztása

Tematikus egység címe	Órakeret: 36
Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell	4
A család gazdálkodása és pénzügyei	3
Településünk, lakóhelyünk megismerése	8
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	6
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	5
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra	4
A fogyasztóvédelem alapjai	3
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	3
Összes óraszám:	34

A továbbhaladás feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén	– Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása – A kommunikációs készség fejlesztése – A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd

	erősítése – Az egymást követő generációk életútjának megismerése révén a történetiség saját élményű megtapasztalása – A hagyományos családmódel közösségi és társadalmi fontosságának tudatosítása, a családi szerepek megismerése – Ismeretszerzés, forrásfeldolgozás a családi szocializáció folyamatáról és jellemzőiről – Családtörténeti kutatás projekt a tanuló választása és egyéni tervezés alapján – A család fogalma és társadalmi szerepe; A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A családi szerepek; A családi szocializáció jellemzői – A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A digitális kompetencia fejlesztése – A szövegértés, szövegalkotás fejlesztése – A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás támogatása – A háztartás fogalmának értelmezése – A család bevételeinek és kiadásainak csoportosítása – Információk gyűjtése és értelmezése a család megtakarítási lehetőségeiről – A tudatos vásárlás családi és társadalmi hatásainak megismertetése, az ok – okozati összefüggések feltárása – A családok takarékosági lehetőségei, a környezettudatos életvitel – A családokra jellemző fogyasztási szokások – Családi költségvetés alapvető elemeinek megismerése, értelmezése, a következtetések megfogalmazása – A település, lakóhely környezeti sajátosságainak, történelmének megismerése – A településen jelenlévő egyházi, vagy kulturális szervezet, sportegyesület megismerése – A település, lakóhely jellemzőinek megismerése – A település történelmi, kulturális, néprajzi értékeinek megismerése – A település, lakóhely közintézményei – A település fejlesztésének lehetőségei – Nemzeti identitás, hazaszeretet kialakítása, megerősítése – A magyar kulturális örökség és hagyományok megismerése – A közösség iránti kötelességtudat és felelősségérzet kialakítása, a patriotizmus és lokálpatriotizmus értelmezése – A honvédelem szerepének, lehetőségeinek, feladatainak megismerése

	– Más kultúrák iránti érdeklődés kialakítása – A nemzetállamok helye, szerepe és fontossága a globális világban – Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszerének megismerése, elemzése – Népek, nemzetiségek megismerése Magyarországon és a Kárpát-medencében – Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam; Lokálpatriotizmus, hazafiság, európaiság; Nemzetiségek, nemzetiségi jogok – A magyar állam alapvető intézményeinek megismerése, rendszerezése – A magyar állampolgárság feltételei – A törvényalkotás menete – Az igazságszolgáltatás intézményeinek és funkcióinak megismerése – Az igazságszolgáltatás szereplői és feladatkörük – Az állam feladatainak megismerése, gazdasági szerepének azonosítása – Az állam bevételeinek csoportosítása – A háztartások és az állam kapcsolatrendszere – A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége – A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság; Az igazságszolgáltatás funkciója és jellemzői; A bíróságok és az ügyészségek; Az ügyvéd tevékenysége és szerepe; Az állam szerepe a gazdaságban – A mindennapi ügyintézés alapvető feladatai, a legfontosabb ügytípusok – Az elektronikus ügyintézés – A diákmunka jogi feltételeinek, speciális jellemzőinek megismerése – Foglalkozások, szakmák, hivatások szempontok csoportosítása, összehasonlítása – A munkaerőpiac alapvető feltételrendszerének megismerése – Az életpálya-tervezés kérdései – A mindennapi ügyintézés területei; Az állampolgár hivatali ügyintézése; Foglalkozások, szakmák, a szakmaszerkezet változásai – A fogyasztóvédelem fogalmának értelmezése – A fogyasztóvédelem tipikus területei – A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei

	– A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek – A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata – Szerkezeti és folyamatára értelmezése a fogyasztói jogokról és a fogyasztói érdekek érvényesítéséről – A körültekintő vásárlást megalapozó tájékozódás fontosságának tudatosítása – Fogyasztóvédelem; fogyasztói jogok; tudatos fogyasztó

1.7. Környezetismeret

3.évfolyam

A környezetismeret tantárgy a természettudomány és földrajzi tanulási terület bevezető tantárgya, mely az alsó tagozat 3-4. évfolyamán jelenik meg.

A tantárgy épít az 1-2. osztály olvasás, valamint a technológia és matematika tantárgy keretén belül történő fejlesztésre.

3. évfolyam

A tematikai egységek áttekintő táblázata:

A helyi tantervet figyelembe véve, angol nyelven folyik az oktatás.

Időkeret: 68 óra/év (2 óra/hét)

Témakör neve	Javasolt óraszám
Megfigyelés, mérés 1., 2.	12
Az élettelen környezet kölcsönhatásai 1., 2.	8
Tájékozódás az időben 3.	8
Tájékozódás a térben 4.	8
Hazánk, Magyarország 3., 4.	6
Életközösségek lakóhelyünk környezetében 5.	20
Testünk, egészségünk	6
Összes óraszám:	68

A fejlesztés várt eredményei a 3-4 évfolyam végén:

- felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket;
- adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez;
- adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít;
- időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez;
- megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti, megfogalmazza;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat;

- növényt ültet és gondoz, megfigyeli a fejlődését, tapasztalatait rajzos formában rögzíti;
- méréshez megválasztja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységeket;
- algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez, becsült és mért eredményeit összehasonlítja;
- az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja;
- a méréseket és azok tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.

4. évfolyam

A tematikai egységek áttekintő táblázata

A helyi tantervet figyelembe véve, angol nyelven folyik az oktatás.

Időkeret: 68 óra/év (2 óra/hét)

A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén:

A tanuló

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;

- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;
- képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezésére, ismeri az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartást;
- képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét;
- képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásában.

1.8. Természetismeret

Természetismeret 5.-6. osztály

A természettudomány tantárgy alapvető szerepet játszik a tudományos és technológiai műveltség kialakításában a természettudományokkal való ismerkedés korai szakaszában. Összekötő szerepet tölt be az alsó tagozatos környezetismeret és a 7. osztálytól diszciplináris keretek között oktatott természettudományos tárgyak (biológia, fizika, földrajz, kémia) között. Ugyanakkor a tantárgynak van egy horizontális vetülete is, hiszen a természettudományi tanulmányok sok esetben építenek a más tantárgyak (főleg a magyar, a matematika és a történelem) keretében megszerzett tudásra, készségekre, kompetenciákra.

A fenti megállapításokból kiindulva a természettudomány tárgy négy olyan alapszciplína (biológia, fizika, földrajz és kémia) köré szerveződik, amelyek a természeti törvényszerűségek, rendszerek és folyamatok megismerésével foglalkoznak. Ennek megfelelően a természettudomány tárgy célja e komplex tudásanyag integrálása az egyes természeti rendszerek közötti alapvető összefüggésekre való rávilágítás révén.

A természettudomány tanulási-tanítási folyamatában alapvető szerepe van a tanulók számára releváns problémák, életszerű helyzetek megismerésének, amit a felvetett probléma integrált szemléletű tárgyalásával, a tanulók aktív közreműködésével, egyszerű – akár otthon is elvégezhető – kísérletek tervezésével, végrehajtásával, megfigyelésével és elemzésével érhetünk el. Mindezeket nagyon fontos kiegészíteni terepi tevékenységekkel is, ami nem csupán a természetben történő vizsgálódást jelenti, hanem akár városi környezetben (pl. múzeum, állatkert, park stb.) is megvalósulhat. Az élményszerű, a tanulók gondolkodásához, problémáihoz közel álló, gyakorlatorientált tananyag-feldolgozás jóval több sikerrel kecsegtet, mint a hagyományos, eddig megszokott tananyagszervezés, amennyiben az előbbi az ismeretek rendszerezésével zárul.

A természettudomány tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

Az 5–6. évfolyamon a természettudomány tantárgy alapóraszám: 136 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	óraszám
Anyagok és tulajdonságaik	12
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök	7
Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás	8
Tájékozódás az időben	6

Alapvető térképészeti ismeretek	7
Topográfiai alapismeretek	7
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)	7
A növények testfelépítése	10
Az állatok testfelépítése	10
Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái	11
A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái	9
Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái	10
Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség	10
Az energia	6
A Föld külső és belső erői, folyamatai	10
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	6
Összes óraszám:	136

TÉMAKÖR: Anyagok és tulajdonságaik

ÓRASZÁM: 12 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A közvetlen környezet anyagai
- Az élő és élettelen anyag minőségi tulajdonságai
- Természetes és mesterséges anyagok tulajdonságai
- Természetes és mesterséges anyagok felhasználhatósága
- Természetes és mesterséges anyagok környezetre gyakorolt hatásai
- A közvetlen környezet anyagainak csoportosítási lehetőségei
- Az anyagok különböző halmazállapotai
- Halmazállapot-változások
- A halmazállapot-változás összefüggése a hőmérséklettel
- A víz fagyásakor történő térfogat-növekedés
- Halmazállapot-változások a természetben, a háztartásban és az iparban
- Az oldódás
- Az olvadás és oldódás közti különbség
- Tűzveszélyes anyagok

- A talaj tulajdonságai, szerepe az élővilág és az ember életében
- A talaj szerkezete, fő alkotóelemei
- A talaj szennyeződése, pusztulása és védelme
- A víz tulajdonságai, megjelenési formái, szerepe az élővilág és az ember életében
- A levegő tulajdonságai, összetétele, szerepe az élővilág és az ember életében
- Hely- és helyzetváltoztatás

TÉMAKÖR: Mérések, mértékegységek, mérőeszközök

ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élő és élettelen anyag mérhető jellemzői
- Mérési eljárások, mérőeszközök használata
- Az időjárási elemek mérése, a mért adatok rögzítése, ábrázolása
- A napi középhőmérséklet számítása
- A napi és az évi hőingás számítása
- Hazánkra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek leolvasása és értékelése

TÉMAKÖR: Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás

ÓRASZÁM: 8 óra

TÉMAKÖR: Tájékozódás az időben

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Idő és időtartam mérése különböző dimenziójú skálákon
- Az idő mértékegységei
- Napirend, hetirend tervezése
- A Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás összefüggései
- A napszakok váltakozása
- Az évszakok váltakozása

TÉMAKÖR: Alapvető térképészeti ismeretek

ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térbeli tájékozódás fejlesztése valós környezetben és térképen
- Irány meghatározása térképen
- A valóság és a térképi ábrázolás összefüggései
- A térábrázolás különböző formái

- Felszínformák ábrázolása
- A térkép jelrendszere
- A méretarány és az ábrázolás részletessége közti összefüggés
- Térképek ábrázolási és tartalmi különbségei
- A térképek fajtái

TÉMAKÖR: Topográfiai alapismeretek

ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén
- Tájékozódás a földgömbön
- Földrészek, óceánok
- Nevezetes szélességi körök
- Tényleges és viszonylagos földrajzi helyzet
- Főfolyó, mellékfolyó, torkolat
- Legfontosabb hazai álló- és folyóvizek
- Budapest, a tanuló lakóhelye és a szomszédos országok bejelölése a térképen

TÉMAKÖR: Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)

ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térképvázlat készítése ismert területről
- Terepi tájékozódás
- Útvonalterv készítése
- Tájékozódás térinformatikai alkalmazásokkal

TÉMAKÖR: A növények testfelépítése

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A növények életfeltételeinek igazolása
- Ismert növények összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján
- Növényi részek (gyökér, szár, levél, virágzat, termés) és funkcióik megnevezése
- Lágyszárúak és fás szárúak testfelépítése
- Növények életciklusainak vizsgálata jellegzetes zöldségeink, gyümölcsféléink példáján
- Biológiai védekezés formái a kertekben

TÉMAKÖR: Az állatok testfelépítése

ÓRASZÁM:10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az állatok életfeltételeinek igazolása
- Ismert hazai házi vagy vadon élő állatok összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján
- Állati testrészek és funkcióik megnevezése
- Gerinctelenek és gerincesek testfelépítése
- Egysejtű élőlények vizsgálata
- Házi és ház körüli vagy vadon élő állatok testfelépítése és mozgásuk kapcsolatának vizsgálata
- Házi, ház körüli vagy vadon élő gerincesek és gerinctelen állatok életciklusának vizsgálata

TÉMAKÖR: Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái

ÓRASZÁM:11óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása az erdők kialakulásában
- A növényzet környezeti igénye és előfordulása közti összefüggés
- Tölgy-, bükk- és fenyőerdők összehasonlítása
- Az erdő növényeinek különböző szempontú csoportosítása
- Erdei táplálkozási láncok és hálózatok
- A környezetszennyezés és élőhely pusztulás következményei
- Erdei életközösség megfigyelése terepen

TÉMAKÖR: A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái

ÓRASZÁM:9 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása a mezők kialakulásában
- A növényzet környezeti igénye és előfordulása közti összefüggés bemutatása a rétek esetén
- A mező növényeinek különböző szempontú csoportosítása
- Mezei táplálkozási láncok és hálózatok
- A természeti és a kultúrtáj
- A mezőgazdasági tevékenység életközösségre gyakorolt hatása
- Mezei és szántóföldi életközösség megfigyelése terepen

TÉMAKÖR: Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái

ÓRASZÁM:10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vízi és a szárazföldi élőhely környezeti tényezői
- A vízi növények környezeti igényei és térbeli elhelyezkedésük közti összefüggés

- A vízi növények és állatok szerveinek alkalmazkodása a vízi és vízparti környezethez
- Vízi táplálékláncok és hálózatok
- A vízparti növények környezetvédelmi és gazdasági jelentősége
- A vízszennyezés hatása a vízi életközösségekre
- Egy vizes élőhely életközösségének megfigyelése terepen

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség

ÓRASZÁM:10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az emberi test fő részeinek és szerveinek felismerése
- Az egyes életszakaszok legfontosabb jellemzői
- A kamaszkori érése, testi és lelki változások
- Adatok elemzése különböző korcsoportú emberek egészségi állapotáról
- A mozgás és a fizikai, szellemi teljesítőképesség összefüggései
- Táplálékpíramis
- Elhízás és kóros soványság
- Az érzékszervek védelmét biztosító módszerek és eszközök
- A környezet és az ember egészsége közötti kapcsolat

TÉMAKÖR: Az energia

ÓRASZÁM:6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Energiahordozók csoportosítása
- Megújuló és nem megújuló energiaforrások összehasonlítása
- A bányászat környezeti hatásai
- Légszennyező anyagok és hatásaik

TÉMAKÖR: A Föld külső és belső erői, folyamatai

ÓRASZÁM:10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A gyűrődés és a vetődés folyamata
- A gyűrt és a röghegységek alapvető formakincse
- Néhány jellegzetes hazai kőzet
- Talajképződés folyamata
- Talajpusztulás problémája
- Talajpusztulás ellen ható módszerek (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés)
- Belső és külső erők hatásai
- A vízhozam, a munkavégző-képesség és a felszínformálás összefüggései

- Az éghajlat és a vízjárás közti összefüggés

TÉMAKÖR: Alapvető légköri jelenségek és folyamatok

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az éghajlat elemei
- A forró, a mérsékelt és a hideg éghajlati övezet jellemzése
- Időjárás-jelentés
- Várható időjárás
- Időjárási piktogramok

Biológia 7.-8. osztály

A biológia helye a természettudományos nevelésben.

A biológia tanulása-tanítása továbbviszi a korábbi években elkezdett fogalmi fejlődés folyamatát, elmélyíti és rendszerezi a kulcsfogalmak köré szervezett elméleti tudást. Eszközöket ad a tanuló kezébe, amelyekkel a körülöttük lévő élővilágot tanulmányozhatják, meggyőzi őket az így szerzett tudás megbízhatóságáról. A tanulók önmagukat, mint biológiai lényt is vizsgálják, a sejtektől a szervrendszereken át a szervezet egészéig felépítve az emberi testről és szellemi, lélektani működéséről alkotott képüket. A tanulók képet kapnak a biológia kulcsfogalmairól, alapvető elméleteiről, de lehetőségük van az érdeklődésüknek megfelelő, elmélyültebb vizsgálódásra is, ami utat nyit az élettudományok és a hozzájuk kapcsolódó életpályák felé. Ezt szolgálhatja egy-egy részterület pl. projektalapú vizsgálat az iskolai laboratórium eszközeivel, a tanulók lakóhelyi és természeti környezetének felfedezésével.

A tanulás-tanítás fejlesztési céljai és módszerei

A tanult ismereteket a tanulók olyan gondolkodási sémákba illeszthetik, mint pl. a törzsfejlődés, az egyedfejlődés, a felépítés és működés, az alkalmazkodás vagy az egyensúly. A gondolkodás fejlesztése magában foglalja a biológiai szerveződési szintek elemzését, a részekre bontás és egységben látás képességét, a változások és folyamatok azonosítását, a rendszer és környezete közötti kapcsolatok feltárását. A biológia jó lehetőséget ad a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére is, amiben egyszerre lehet jelen az elemzés, az alkalmazás és az alkotás készsége. A kutatási készségeket a tudományosan vizsgálható problémák felismerése, a kutatási kérdés megfogalmazása, a hipotézisalkotás, a kísérlettervezés és -kivitelezés, az eredmények rögzítése és értelmezése fejlesztheti. Ezek a készségek a mindennapi életben is alkalmazhatóak, így a természettudományos műveltség részét is képezik. Az értékek és attitűdök formálásának fontos eszköze a kritikai gondolkodás, a több szempontú megközelítések alkalmazása. A természeti környezet védelme számos ponton kerül ellentétbe a rövidtávon nyereséges, de önpusztító gazdálkodás haszonélvezőinek igényeivel. Természet és gazdálkodás összhangja vezethet a fenntartható életminőséghez. Az egészségnevelés sem hatékony csupán az elméleti megfontolásokra építve, szükség van az egészség értéként való kezelésére és az ennek megfelelő életvezetés kialakítására.

A biológia tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A 7–8. évfolyamon a biológia tantárgy alapóraszám: 102 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:		
	Témakör neve	óraszám
1. A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszerei	A biológia tudománya	3
2. Az élet kialakulása és szerveződése	Az élet kialakulása és szerveződése	6
3. Az élet formái, működése és fejlődése	Az élővilág fejlődése	6
	Az élővilág országai	10
6. A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései	Bolygónk élővilága	10
4. Életközösségek vizsgálata	Életközösségek vizsgálata	10
6. A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései	A természeti értékek védelme	8
5. Az élővilág és az ember kapcsolata	Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	10
6. A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései		
7. Az emberi szervezet felépítése, működése	Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképeség	5
	Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom	8
	Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás	6
	Szaporodás, öröklődés, életmód	10
8. Életmód és egészség	Egészségmegőrzés, elsősegély	10
	Összes óraszám:	102

TÉMAKÖR: A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszerei

ÓRASZÁM: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Föld élővilágának teljességét magában foglaló bioszféra fogalmának értelmezése, megismerésének és védelmének a biológia kutatási céljaként való azonosítása
- A biológia kutatási céljainak megismerése, néhány jelentős felismerés és felfedezés történeti bemutatása, értékelése
- A biológiai ismeretek gyarapodásának a technológiai és gazdasági fejlődéssel való összefüggésének felismerése, az emberi életmódra gyakorolt hatásának értékelése
- A természettudományos vizsgálatok feltételeinek és alapvető módszereinek elvi ismerete, gyakorlati alkalmazásuk megalapozása
- A tényekre alapozottsággal kapcsolatos igény megszilárdítása, az áltudományos, manipulatív közlések és a tudományos források közötti különbségtétel

TÉMAKÖR: Az élet kialakulása és szerveződése

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A mikroszkópok működési elvének megismerése, a használat készségének fejlesztése
- A mikroorganizmusok és a földi élet kialakulása közötti kapcsolat felismerése, a földi anyagforgalmi ciklusokban játszott szerepük értelmezése
- A biológiai energiaforrás szerepének megértése, típusainak megkülönböztetése
- A növényi és az állati sejttípusok összehasonlítása, anyagcseretípusok megkülönböztetése az energia- és a szénforrás alapján

TÉMAKÖR: Életközösségek vizsgálata

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kölcsönhatások azonosítása, környezeti igény és tűrőképesség vizsgálata
- A levegő, a víz és a talaj minőségi jellemzőinek vizsgálata, főbb típusainak megkülönböztetése, természetes összetevők és szennyezők azonosítása, mérési adatok értelmezése

- Az élőhely fogalmának ismerete, jellemzőinek és típusainak vizsgálatokban történő azonosítása, az élőhelyi környezethez való alkalmazkodás módjainak és példáinak elemzése
- Az életközösségek rendszerként való értelmezése, a kölcsönhatások és hálózatok vizsgálatokban történő felismerése, ciklikus és előrehaladó változási folyamatok azonosítása
- Az indikátorszervezetek jelentőségének megértése, felismerésük és alkalmazásuk a konkrét vizsgálatokban

TÉMAKÖR: A természeti értékek védelme

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A természetvédelem szükségessége mellettiérvelés, az alkalmazható egyedi és rendszerszintű módszerek és szabályozási elvek ismerete
- A gazdálkodás, a települések és az infrastruktúra fejlődése által előidézett, a természeti környezetre gyakorolt hatások azonosítása, konkrét példák adatokra alapozott, több szempontú értékelése
- Az ökológiai elvek érvényesítési lehetőségeinek felismerése a gazdálkodás, az építészet, a tájmegőrzés vagy a turizmus esetében
- Nemzeti parkjaink elnevezésének, területi elhelyezkedésének és sajátos biológiai értékeinek ismerete
- A lakóhely közelében lévő védett területről önálló információ- és adatgyűjtés, a természetvédelemben való önkéntes szerepvállalásra való indíttatás erősítése
- A védett faj, az eszmei érték fogalmának értelmezése konkrét példák alapján

TÉMAKÖR: Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A biológiai sokféleség beszűkülését előidéző okok és a lehetséges veszélyek felismerése, az ellenük megtehető intézkedések példáinak elemzése
- Az emberi populáció növekedésével, a települések és a gazdálkodás átalakulásával járó hatások konkrét példák alapján való elemzése, az élővilág változásával való összefüggésének vizsgálata
- A fogyasztói létforma és a Föld véges erőforrásai közötti ellentmondás felismerése, a fenntarthatóság problémájának több szempontú elemzése
- Az ökológiai gazdálkodás, a génmegőrzés biológiai alapjainak megteremtését és megőrzését szolgáló eljárások elvi ismerete, példákon alapuló bemutatása

- Az éghajlatváltozási modellek által a bioszféra jövőjére adott előrejelzések értékelése, a megelőzés, hatáscsökkentés és alkalmazkodás módjainak áttekintése

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség

ÓRASZÁM: 5óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tájékozódás az emberi testen, a testtájak és szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen
- Az emberi kültakaró szövettani rétegeinek azonosítása ábrákon, az egyes rétegek, szervek funkciójának ismertetése
- A gerincoszlop tájékainak és részeinek megnevezése, a végtagok és függesztő öveik, a mellkas csontjainak megmutatása csontvázon vagy képeken és saját testen
- A mozgásszervrendszerre jellemző főbb kötő-, támasztó- és izomszövet csoportok vizsgálata, a szerkezet és működés kapcsolatának értelmezése
- A végtagok hajlító- és feszítőizmai elhelyezkedésének megmutatása, az arc izmainak összefüggésbe hozása a mimika és az artikuláció képességével
- Sportok mozgásformáiról saját fotók és videók készítése, ezek elemzése a tanult anatómiai és biomechanikai elvek alapján

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A belső szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen
- A táplálkozási szervrendszer főbb részeinek, a tápcsatornaszakaszok funkcióinak, a szakaszok szövettani és szervi felépítésének és működésének értelmezése, az emésztés és felszívódás folyamatának megértése
- A tápanyagok élettani szerepének megértése, az energiatartalom és összetétel adatainak értelmezése
- A légzőszervrendszer szövettani és szervi felépítésének, a légcsere- és a gázcserefolyamatok helyének és funkcióinak azonosítása, biológiai hátterének megértése

- A szervezet folyadéktereinek és a keringési szervrendszer szerveinek azonosítása, biológiai funkciójának a felépítés és működés alapján való megértése
- A vérkép, a vér összetételének jellemzése, a főbb alakos elemek és vérplazma funkcióinak azonosítása, a véralvadási folyamat kiváltó okainak és jelentőségének felismerése
- A kiválasztó szervrendszer főbb feladatainak, szerveinek azonosítása, működési elvének megértése

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás

ÓRASZÁM:6óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az idegrendszer feladatának, működési módjának megértése, a központi és környéki idegrendszer, a gerincvelő és az agyvelő felépítésének vázlatos ismerete, az akaratlagos és a vegetatív szabályozási módok megkülönböztetése
- Az érzékelési képességek (látás, hallás, kémiai és mechanikai érzékelés) és az ezeknek megfelelő érzékszervek felépítésének és működésének megértése
- A hormonrendszer feladatának, működési módjának megértése, a főbb hormontermelő szervek azonosítása, a termelt hormonok hatásainak bemutatása, az idegi és a hormonális szabályozás kapcsolatának megértése
- Az immunrendszer és a keringési szervrendszer közötti kapcsolat felismerése, a védekezésben szerepet játszó fontosabb sejttípusok és kémiai anyagok azonosítása, a veleszületett és szerzett immunitás megkülönböztetése
- A védőoltások működési módjának megértése, az egyéni és a közösségi egészség megőrzésében játszott szerepük értékelése

TÉMAKÖR: Szaporodás, öröklődés, életmód

ÓRASZÁM:10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A női és a férfi nemi szervrendszer külső és belső felépítésének elemzése képek, ábrák alapján, a női és férfi másodlagos nemi jellegek kialakulásának bemutatása
- A másodlagos nemi jellegek kialakulását bemutató ábrák, animációk tanulmányozása, a fejlődési folyamat időbeli jellegzetességeinek és egyéni eltéréseinek megbeszélése

- Az ivarsejtek képződési helyének azonosítása, a tulajdonságok átörökítésében és a változékonyság biztosításában játszott szerepük magyarázása
- A megtermékenyítés feltételeinek ismerete, a fogamzásgátló módszerek működésének megértése
- A fogamzástól a születésig tartó magzati fejlődés főbb jellemzőinek és feltételeinek ismerete, a szülés fő szakaszainak és körülményeinek megbeszélése
- A gének szerepének felismerése, az utódnemzedékek kialakulására vezető genetikai folyamatok egyszerű öröklésmenetek példáján történő elemzése
- A testi és a nemi kromoszómák megkülönböztetése, a nem meghatározásában játszott szerepük ismerete, a nemhez kapcsolt öröklődés néhány példájának áttekintése
- Annak felismerése, hogy az ember öröklött hajlamainak kifejeződését a környezet is befolyásolja, ezért a tudatosabb életmóddal magunk is tehetünk egészségünkért
- A felelős szexuális magatartás jellemzőinek ismerete, a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségének értékelése.

TÉMAKÖR: Egészségmegőrzés, elsősegély

ÓRASZÁM:10óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőinek azonosítása, megelőzési lehetőségeinek megvitatása
- Az életkor, az életmód és a táplálkozás közötti összefüggések felismerése, az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető elveinek ismerete
- A rendszeres testmozgás és az egészség megőrzése közötti összefüggés, a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatok felismerése
- A kórokozó, a fertőzés, a járvány és higiénia fogalmai közötti összefüggések feltárása esettanulmányok alapján, a megelőzés érdekében megtehető lépések biológiai alapjainak értelmezése
- A higiénia és a fertőző betegségek megelőzése közötti összefüggés felismerése, a rendszeres és helyes tisztálkodással, valamint a lakó- és munkakörnyezet tisztántartásával kapcsolatos elvek és módszerek elsajátítása
- Az antibiotikumok betegségek elleni hatásosságának elmagyarázása, annak megértése, hogy a helytelen antibiotikum-használat felgyorsítja az ellenálló baktériumok kialakulását
- A daganatos betegségek környezeti és életmódbeli kockázati tényezőinek áttekintése, a megelőzés lehetőségeinek megvitatása, a személyre szabott terápia jelentőségének felismerése

- Az orvosi szűrővizsgálatok és diagnosztikai eljárások céljainak azonosítása egy-egy példán keresztül, annak értékelése, hogy a diagnózis az orvos egészségügyi-jogi érvényű felelős nyilatkozata a személy egészségi állapotáról
- Az elsősegélynyújtás lépéseinek elvi ismerete, szimulációkkal történő gyakorlása, szükség esetén alkalmazása, a sérült vagy beteg személy ellátásának (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása) megkezdése a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül
- Az alapszintű újraélesztést szükségessé tevő helyzet felismerése, mellkas kompressziókkal történő alkalmazása

TÉMAKÖR: Az élővilág fejlődése

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az evolúciós idődimenziók felmérése, élőlények sokféleségét kialakító mechanizmusok megértése, a természetes szelekció, valamint a semleges folyamatok jelentőségének felismerése
- Az élővilág sokféleségének értékelése
- Az élővilág fejlődését befolyásoló tényezők elemzése, az alkalmazkodással összefüggő változások azonosítása néhány példán keresztül
- Az állatvilág fejlődése és az emberi evolúció közötti kapcsolat felismerése, a kutatás és bizonyítás módszereinek áttekintése
- Az emberi evolúció főbb lépéseinek (agyterfogat, testtartás, tűz- és eszközhasználat, viselkedés, kommunikáció) azonosítása
- Rendszerelemzési képesség megalapozása, a felépítés és működés, valamint a rendszer és környezet kapcsolatok biológiai vizsgálatokkal összefüggő jelentőségének megértése

TÉMAKÖR: Az élővilág országai

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élőlények sokféleségében való eligazodás szükségességének és módszereinek azonosítása, a hierarchia és a leszármazási rokonság elvének felismerése
- A gombák, a növények és az állatok külön országba sorolása melletti érvek megfogalmazása, fontosabb rendszertani csoportjaik alaktani és szervezettani jellemzése, néhány példafaj bemutatása

- Kirándulások, természetben végzett megfigyelések során élőlénycsoportok, fajok azonosítása, határozókönyvek és mobil applikációk segítségével

TÉMAKÖR: Bolygónk élővilága

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Bolygónk nagy életközösségeinek azonosítása tematikus térképen, a kontinensek néhány jellegzetes növény- és állatfajának megismerése
- Az élőlények testfelépítése, életmódja, életciklusa és a biom ökológiai feltételei közti kapcsolat elemzése
- Az európai magashegységekben kialakuló függőleges zonalitás okainak megértése, néhány jellegzetes életközösség, faj azonosítása
- Óceánok, tengerek és édesvízi életközösségek néhány jellegzetes élőlényének megismerése
- Táplálkozási láncok és hálózatok összeállítása a biomok élőlényeiből
- A fajok elterjedését, annak változását befolyásoló tényezők konkrét példák alapján történő elemzése
- Rendszerlemzési képesség megalapozása, a felépítés és működés, valamint a rendszer és környezet kapcsolatok biológiai vizsgálatokkal összefüggő jelentőségének megértése

Földrajz 7.-8. osztály

A földrajztudomány a természeti és társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat. Ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz szintetizáló, a természeti és társadalmi-gazdasági jelenségeket és folyamatokat összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban feldolgozó tantárggyá. A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk, mint egységes rendszer sérülékenységet, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja, és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A 7–8. évfolyamon a földrajz tantárgy alapóraszám: 102 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve		óraszám
Tájékozódás a földrajzi térben		4
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza		5
Magyarország földrajza		25
A Kárpát-medence térsége		8
Európa és a távoli kontinensek eltérő fejlettségű térségei, tipikus tájai	Európa földrajza	22
	Az Európán kívüli kontinensek földrajza	20
A földrajzi övezetesség rendszere		8
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa		10
Összes óraszám:		102

TÉMAKÖR: Tájékozódás a földrajzi térben

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző léptékű, típusú és tartalmú térképek használatával, elemzésével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- A terepi tájékozódási, valamint a térképalapú távolság- és helymeghatározási feladatok megoldása kapcsán a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése
- Hagyományos és digitális térképen történő távolság- és helymeghatározás segítségével a térbeli tájékozódás és a logikai gondolkodás fejlesztése
- Különböző időpontban készült űr- vagy légifelvételek és térképek párhuzamos használatával a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Gyakorlati feladatok megoldása (pl. távolság-és helymeghatározás, utazástervezés) terepen, valamint nyomtatott és digitális térképek és online felületek segítségével
- Különböző típusú és tartalmú térképek tudatos használata a tanuláshoz
- A földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és egyes digitális eszközök ismerete
- A különböző léptékű, típusú és tartalmú térképek, műholdképek, légifelvételek sajátosságainak felismerése, a mindennapi életben való felhasználásuk lehetőségeinek ismerete
- Különböző időpontban készült űr- vagy légifelvételek és térképek párhuzamos használatával földrajzi megfigyelések elvégzése, problémák megoldása
-
- A térkép fogalma és jelrendszere
- A hagyományos és digitális térképek fajtái
- Távérzékelés és földrajzi alkalmazásai (műholdképek, légifelvételek)
- A földrajzi helymeghatározás módszerei

TÉMAKÖR: Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza

ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanuló szűkebb lakókörnyezetének társadalmi és gazdasági problémáinak felismerésével és ezekre vonatkozó megoldási javaslatok elkészítésével a döntési képesség, valamint a szociális és vállalkozói kompetenciák fejlesztése
- Az adott terület komplex földrajzi elemzése során a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése
- A lakóhely jelenét, illetve annak jövőbeli fejlődését segítő és nehezítő természet- és társadalomföldrajzi folyamatok felismerése, valamint feldolgozása eredményeként a fenntartható fejlődés és környezettudatosság fejlesztése
- A lakókörnyezet környezeti problémáinak bemutatása
- Véleményalkotás a lakóhely jelenét, illetve annak jövőbeli fejlődését segítő és nehezítő természet- és társadalomföldrajzi folyamatokról
- Nyitottság a lakóhellyel és annak környezetével kapcsolatos információk megismerése iránt, információk gyűjtése írott és elektronikus forrásokból, azok értelmezése és rendszerezése
- A földrajzi tudás alkalmazása a mindennapi életben a következmények tudatában meghozott környezettudatos döntésekben
- A szűkebb lakókörnyezet (település és környezete) földrajzi helyzetének, természeti és kulturális értékeinek bemutatása
- A lakókörnyezet földrajzi jellemzőiből fakadó előnyeinek és hátrányainak mérlegelése, a lakókörnyezet környezettudatos és fenntartható fejlesztése

TÉMAKÖR: Magyarország földrajza

ÓRASZÁM: 25 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hazánk és a Kárpát-medence tájainak és régióinak feldolgozása során a térszemlélet, valamint a hagyományos és digitális térképhasználat fejlesztése
- Egy-egy kis- és középtáj vagy település komplex módon, több szempontú megközelítéssel történő vizsgálata során a problémamegoldó, valamint a rendszerben és összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- A Magyarországgal kapcsolatos földrajzi ismeretek feldolgozása során az önálló és hiteles információszerzés, valamint a felelős véleményalkotás fejlesztése
- Magyarország természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásainak, valamint környezeti jellemzőinek Kárpát-medencei kitekintésben történő értelmezésével a Magyarországhoz és a magyarsághoz való kötődés elmélyítése
- Véleményalkotás, logikus érvelés és vitában való részvétel képességének fejlesztése földrajzi témájú szövegekben bemutatott hazai természeti, környezeti és társadalmi jelenségekhez, folyamatokhoz, információkhoz kapcsolódóan
- A szociális és vállalkozói kompetencia fejlesztése Magyarországgal kapcsolatos feladatok társakkal együttműködésben való megoldása, tudásmegosztás során
- A kommunikációs és esztétikai kompetenciák fejlesztése Magyarország témakörben önállóan készített prezentáció bemutatásával
- Következtetés a Magyarország területén előforduló környezeti és természeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire

- Kárpát-medencei kitekintésben Magyarország természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásai, környezeti jellemzői
- Magyarország természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jellemzőiből fakadó előnyei és hátrányai a fenntartható fejlődés jegyében
- Egy kistáj, középtáj vagy település komplex és problémaközpontú vizsgálata
- Magyarország nemzetközi gazdasági szerepének igazolása példák alapján
- Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzőinek értékelő megközelítése és megoldási-fejlesztési javaslatok
- Magyarország idegenforgalmi adottságai és a fenntarthatóság jegyében történő jövőbeli fejlesztése
- A Magyarország területén előforduló környezeti és természeti veszélyek vizsgálata, továbbá a társadalmi-gazdasági jellemzők értékelő megközelítéssel történő feldolgozása során a fenntartható fejlődés és környezettudatosság szemléletének fejlesztése

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

TÉMAKÖR: A Kárpát-medence térsége

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A térszemlélet fejlesztése Magyarország területének a Kárpát-medence egészében való földrajzi értelmezésével
  - A felelős, tényeken alapuló véleményalkotás képességének támogatása a Kárpát-medence térségében előforduló környezeti és természeti veszélyek kialakulásának példáján
  - Az összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése a medencejelleg közvetlen és közvetett földrajzi következményeinek felismerésével
  - A szociális kompetencia fejlesztése a Kárpát-medence népeinek, országainak együttműködésében rejlő lehetőségek és korlátok felismerésével
  - A Kárpát-medence és környezete természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásainak rendszerezése, értékelése
  - Az egyes nagytájak, illetve régiók természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jellemzőinek felismerése és összehasonlítása
  - A Kárpát-medence térségében előforduló környezeti és természeti veszélyek kialakulásához vezető okok, összefüggések és következmények értelmezése
  - A Kárpát-medence idegenforgalmi adottságainak, az idegenforgalom jelentőségének értékelése
  - A Kárpát-medence térségében meglévő területi fejlettségbeli különbségek okainak és következményeinek feltárása
  - A medence, mint társadalmi-gazdasági egység
  - Medencejelleg és következményei a Kárpát-medencében
  - A Kárpát-medence térségének nagytájai
  - Természeti erőforrások, táji és kulturális értékek a Kárpát-medence térségében
- autonómia, éghajlatváltozás, erdőgazdálkodás, gazdasági átalakulás, húzóágazat, idegenforgalom,

TOPOGRÁFIA

TÉMAKÖR: Európa földrajza

ÓRASZÁM: 22 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Európa főbb országainak, ország csoportjainak, jellemző tájainak és térségeinek megismerésével és elemzésével a térszemlélet fejlesztése
- A problémamegoldó gondolkodás, valamint a rendszerben és összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése az Európát jellemző nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek okainak és következményeinek, jellemző társadalmi-gazdasági folyamatainak elemzése során
- Egyes országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése által a szociális kompetenciák fejlesztése
- Európa térségeinek természeti-környezeti, valamint társadalmi-gazdasági jellemzőinek és folyamatainak komplex, problémaközpontú látásmóddal történő feldolgozása során a fenntartható fejlődés és környezettudatosság szemléletének fejlesztése
- A témába vágó aktualitásokra, híradásokban közölt regionális földrajzi információkra történő reflektálással a felelős önálló véleményformálás fejlesztése
- Európa főbb országainak, ország csoportjainak, meghatározó jelentőségű társadalmi-gazdasági folyamatainak megnevezése
- Az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőinek ismertetése, világgazdasági szerepének igazolása példákkal
- Tipikus európai tájak, települések, térségek jellemzése, komplex és problémaközpontú vizsgálata
- Az Európai Unió és Európa jövője a fenntartható fejlődés jegyében
- Európa sokszínű kulturális öröksége és jövője

TOPOGRÁFIA

TÉMAKÖR: Az Európán kívüli kontinensek földrajza

ÓRASZÁM: 20 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kontinensek főbb országainak, ország csoportjainak, jellemző tájainak és térségeinek megismerésével és elemzésével a világtér-szemlélet fejlesztése
- A földrajzi tényezők életmódot, gazdálkodást meghatározó szerepének bemutatása
- A gazdasági fejlettség területi különbségeinek, annak okainak, illetve társadalmi és környezeti következményeinek feltárása
- Összefüggések felismerése példákon keresztül a társadalmi-gazdasági jellemzők és a természeti adottságok, a történelmi események, a világban zajló gazdasági folyamatok kapcsolataiban
- Tájékozódás az ábrázolt térben, a térbeli viszonyok felismerése térkép segítségével
- A regionális társadalmi-gazdasági és környezeti problémák világméretűvé válásának igazolása példák alapján
- Az országok közötti különböző típusú együttműködések (környezeti, gazdasági stb.) szükségességének igazolása példák alapján

- Tipikus tájak, települések, térségek több szempont szerinti logikus bemutatása
- A problémamegoldó és az értékelő gondolkodás fejlesztése Afrika, Ázsia és Amerika társadalmi jellemzőinek, ellentmondásainak példáján
- Az analógias gondolkodás fejlesztése a tipikus tájak elemzésének példáján
- A sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási képességének fejlesztése Afrika, Ázsia, Amerika társadalmi és gazdasági jellemzői példáján
- A személyes és társas kompetenciák fejlesztése a különböző tanulási stratégiák alkalmazásával
- A véleményalkotás és vitakészség fejlesztése a kontinensek kulturális sokszínűségének jellemzői alapján
- A környezettudatosság fejlesztése az elsivatagosodás, a világtengert veszélyeztető folyamatok, az árvizek, a trópusi esőerdők irtásának és egyéb környezetszennyező tevékenységek példáján
- Afrika társadalmi és gazdasági életét meghatározó természetföldrajzi jellemzők és problémák (elsivatagosodás, éhínség, aszály); Afrika társadalmi és gazdasági fejlődésének problémái, élet és gazdálkodás a tipikus tájakon; afrikai példák a természeti tényezők és a gazdasági, társadalmi viszonyok közötti kapcsolatokra
- Ausztrália és Óceánia természeti, társadalmi és gazdasági jellemzői és problémái
- A sarkvidékek és a világtenger jellemzői és problémái, a sarkvidékeket és a világtengert veszélyeztető folyamatok
- Amerika társadalmi és gazdasági fejlődésének természeti és társadalmi-gazdasági tényezői, jellemzői és problémái, élet az óriásvárosokban; az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése és világ gazdasági szerepe, az amerikai kultúra a mindennapokban; Latin-Amerika társadalmi és gazdasági fejlődésének jellemzői és problémái, a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok
- Ázsia társadalmi és gazdasági életét meghatározó természetföldrajzi folyamatok és természeti veszélyek (árvizek, földrengések, tájfunok, tengerszint emelkedése); Ázsia társadalmi és gazdasági fejlődésének jellemzői és problémái, a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok; kulturális sokszínűség Ázsiában; Japán, illetve a világ gazdaság kelet- és délkelet-ázsiai szereplőinek társadalmi és gazdasági fejlődése, a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok, élet és gazdálkodás a tipikus tájakon; Kína társadalmi és gazdasági fejlődésének folyamatai és problémái (népesedési problémák, a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok; India társadalmi és gazdasági fejlődésének folyamatai és problémái (népesedési problémák, kétarcúság), a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok

TOPOGRÁFIAI

TÉMAKÖR: A földrajzi övezetesség rendszere

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földrajzi övezetesség (vízszintes, függőleges) elrendeződésének megismerésével a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
- Az egyes övezetek, övek főbb természeti jellemzőinek megismerésével és rendszerezésével az összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése
- Környezettudatosság fejlesztése az egyes övezeteket, öveket érintő környezeti problémák megismertetésével

- A vízszintes és függőleges övezetesség összefüggéseinek bemutatásával a természettudományos szemlélet fejlesztése
- A kontinensekről, tipikus tájakról tanult regionális földrajzi ismeretek és a földrajzi övezetesség során tanult ismeretek szintézise
- Az összefüggésekben történő földrajzi gondolkodás fejlesztése a földrajzi helyzet, a természeti adottságok és a társadalmi-gazdasági folyamatok közötti kölcsönhatás bemutatásával
- Az időjárás és az éghajlat kapcsolatának értelmezése
- Az egyedi földrajzi jellemzők alapján az egyes földrajzi övezetek, övek tipikus tájainak felismerése
- A földrajzi övezetesség rendszerének kialakulása
- A forró, a mérsékelt és a hideg övezet törvényszerűségei és jellemzői
- A függőleges övezetesség kialakulásának összefüggései

TÉMAKÖR: Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

ÓRASZÁM: 10 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adatok gyűjtése és értelmezése, különféle szemléletes formában történő megjelenítése a pénz és a munka világához kapcsolódóan
- A felelős döntéshozatal, a következményekért vállalt felelősség az életkori sajátosságoknak megfelelő pénzügyi döntések meghozatalában. A pénzügyi, gazdasági tények és az egyéni vélemények közötti különbség felismerése
- A hitelfelvétel és a fejlődés, illetve az eladósodás kapcsolatának megértése; a döntést és az értelmes kockázatvállalást befolyásoló érvek megfogalmazása egy esetleges hitelfelvétellel kapcsolatban
- Foglalkoztatási adatok értelmezése és elemzése, következtetések levonása; mindennapi életből vett példák alapján annak felismerése, hogy a munka világa folyamatosan változik
- A fogyasztóvédelem szerepének, az egyszerű bolti vásárlással összefüggő fogyasztói jogok fontosságának felismerése mindennapi élethelyzetekben
- Az energiahatékony, energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása
- A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével, a tanuló saját életében is alkalmazható egyszerű költségvetés készítésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- Pénzügyi költségtervek készítése, egyszerű pénzügyhöz kapcsolódó logikai és számítási feladatok megoldása során a matematikai eszköztudás alkalmazása
- A globalizációval, a munkavállalással, a személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák, illetve különböző forrásokból gyűjtött pénzügyi adatok feldolgozása során a véleményalkotás és vitakészség fejlesztése
- Az élethelyzetekből vett példák, helyzetgyakorlatok során a döntési képesség fejlesztése; a tényeken alapuló véleményformálás képességének támogatása
- A helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságok, összefüggések felismerése
- A piacgazdaság működésének alapvető földrajzi vonatkozásai

- A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepe, valutaváltás
- Hitelfelvétel, a kockázatvállalás és a fejlődés, illetve az eladósodás összefüggései
- A globalizáció és a mindennapi élet kapcsolata, a globalizáció és a globális problémák kialakulásának összefüggései
- A fenntarthatóságot szem előtt tartó fogyasztói magatartás jellemzői
- A munka világának résztvevői és jellemzőik

1.10. Fizika

7.évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra

A tematikai egységek címe	Óraszámok: (Új anyag + gyakorlás + ismétlés + összefoglalás + ellenőrzés.)
Természettudományos vizsgálati módszerek, kölcsönhatások	8
Mozgások	10
Lendület és egyensúly	10
Energia, energiaváltozás	8
Az óraszámok összege	36

A továbbhaladás feltételei

-A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására.

-Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.

-Legyen tisztában az energiamegmaradás törvényének alapvető jelentőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.

-Legyen képes kisebb csoportban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.

-Internet segítségével képes legyen adatokat gyűjteni és prezentációkat készíteni.

8.évfolyam

Időkeret:72 óra/év- heti 2 óra

Tematikai egységek címe	Óraszámok (Új anyag + gyakorlás + ismétlés + összefoglalás + ellenőrzés)
Víz, levegő és szilárd anyagok a környezetünkben	14
Hullámok	10
Elektromosságtan	14
Optikai eszközök, világítás, fény	12
Környezetünk globális problémái	6
Égi jelenségek megfigyelés és magyarázata	10
Az óraszámok összege	76

-A tanuló használja a számítógépet adatrögzítésre, információgyűjtésre.

-Eredményeiről tartson pontosabb, a szakszerű fogalmak tudatos alkalmazására törekvő, ábrákkal, irodalmi hivatkozásokkal stb. alátámasztott prezentációt.

- Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhető megfigyelésekből, célszerűen tervezett kísérletekből nyert bizonyítékokon alapulnak.
- Váljon igényévé az önálló ismeretszerzés.
- Legalább egy tudományos elmélet esetén kövesse végig, hogy a társadalmi és történelmi háttér hogyan befolyásolta annak kialakulását és fejlődését.
- Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.
- Legyen képes a mások által kifejtett véleményeket megérteni, értékelni, azokkal szemben kulturáltan vitatkozni.
- A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglévő szintjén további tanulással túl tud lépni.
- Ítéld meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok előnyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.
- Legyen képes egyszerű megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.
- Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszerűbb összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.
- Legyen képes egyszerű arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.
- Ismerje fel a fény szerepének elsőrendű fontosságát az emberi tudás gyarapításában, ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.
- Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni.
- Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.
- Értse meg, hogy egy adott testet érő gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mezője okozza.
- A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.
- Magyarázataiban legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a hőmennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására. Tudja használni az energiafajták elnevezését. Ismerje fel a hőmennyiség cseréjének és a hőmérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát.
- Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodik az energiával.
- A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.
- A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtsön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.
- Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, sűrűség, az erő, a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszerű esetekben.

- Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást.
- Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskeképpel.
- Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.
- Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben.
- Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.
- Ismerje az elektromossággal kapcsolatos biztonsági szabályokat, az elektromos áramkör részeit, képes legyen egyszerű egyenáramú áramkörök összeállítására, és azokban az áramerősség mérésére.
- Tudja, hogy az áramforrások mezőjének kvantitatív jellemzője a feszültség.
- Tudja, hogy az elektromos fogyasztón energiaváltozás és átalakulás jön létre.
- A tanuló képes legyen az erőművek alapvető szerkezetét bemutatni.
- Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő előállítása terheli a környezetet.

1.11.Kémia

7.évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra

	Tematikai egység	Órakeret
1.	A kémia tárgya, kémiai kísérletek	4 óra
2.	Részecskék, halmazok, változások, keverékek	16 óra
3.	A részecskék szerkezete, tulajdonságai, vegyülettípusok	12 óra
	Szabadon tervezhető	4 óra
	Összesen:	36 óra

A továbbhaladás feltételei

A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, tudja, hogy a protonok és az elektronok száma azonos a semleges atomban. Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést. Nevezze meg a tanult atomokat, ionokat, molekulákat és tudja felírni kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján. Az elvégzett tanulókísérleteket szóbeli utasítás vagy leírás alapján szakszerűen mutassa be. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Legyen képes a tanult anyagok összetétel szerinti csoportosítására. Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén. Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Legyen képes egyszerű tudományos népszerűsítő irodalmi részlet értelmezésére, lényegének elmondására.

8. évfolyam

Időkeret: 72 óra/év- heti 2 óra

	Tematikai egység	Órakeret
1.	A kémiai reakciók típusai	14 óra
2.	Élelmiszerek és az egészséges életmód	13 óra
3.	Kémia a természetben	12 óra
4.	Kémia az iparban	12 óra
5.	Kémia a háztartásban	14 óra
	Szabadon tervezhető	7 óra
	Összesen:	72 óra

A továbbhaladás feltételei

A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben. Néhány fontos tulajdonság említésével mutassa be a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) az elvégzett kísérletek alapján. Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásait, reakcióikat a megfelelő típusba (egyesülés, bomlás). Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Leírás alapján mutassa be a tanulókísérleteket, ezek során használja szakszerűen a laboratóriumi eszközöket. Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvénynek az elvégzett kísérlet anyagaira vonatkozó előírásait. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapiban is fontos szerves anyagokat. Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal. Sorolja fel a természetes vizek összetevőit. Ismerje fel az egészséget, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében. Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit. Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

1.13.Ének-zene

/1.-2. évfolyamon angol nyelven/

,

A Nemzeti alaptanterv és a Konsept-H Kiadó két tannyelvű program angol nyelvű kerettantervét ének-zene tantárgyból az alábbi változtatásokkal fogadtuk el:

1.évfolyam

Időkeret:72 óra/év- heti 2 óra

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe / Topic	Órakeret
ZeneművekREPRODUCTION OF MUSIC Énekes anyag SINGING TOGETHER	40 óra
Zeneművek// Zenehallgatás LISTENING TO MUSIC	14 óra
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés RYTHMIC DEVELOPMENT	6 óra

Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés HEARING DEVELOPMENT	6 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás,olvasás MUSICAL READING and WRITING	6 óra
Össz. óraszám:	72 óra

A rendelkezésre álló 10% szabad órakeret a tematikai egységek között van elosztva.

2. évfolyam

Időkeret:72 óra/év- heti 2 óra

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe / Topic	Órakeret
Zeneművek/Énekes anyag/REPRODUCTION OF MUSIC – / SINGING TOGETHER	40 óra
Zeneművek/Zenehallgatás LISTENING TO MUSIC	14 óra
Zeneművek/Ritmikai fejlesztés RYTHMIC DEVELOPMENT	6 óra
Zeneművek/Hallásfejlesztés HEARING DEVELOPMENT	6 óra
Zeneművek/Zenei írás,olvasás MUSICAL READING and WRITING	6 óra
Össz. óraszám:	72 óra

A rendelkezésre álló 10% szabad órakeret a tematikai egységek között van elosztva.

A fejlesztés várt eredményei	– A tanulók 20 dalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni. – Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 -es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

	– A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklik. – Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Ismerjen meg több, a mindennapokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet.

3.évfolyam

Időkeret: 72 óra/év- heti 2 óra

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ ÉNEKES ANYAG	40 óra
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁS	14 óra
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	6 óra
Zenei fejlesztés/HALLÁSFEJLESZTÉS	6 óra
Zenei fejlesztés/ZENEI ÍRÁS, OLVASÁS	6 óra
Össz. óraszám:	72 óra

A fejlesztés várt eredményei a harmadik évfolyam végén	– A tanulók 40 dalt el tudnak énekelni emlékezetből több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklik. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszámú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon). – Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. – A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult

	dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjéről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják. – Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk. – Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

4. évfolyam

Időkeret: 72 óra/év- heti 2 óra

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ ÉNEKES ANYAG	40 ór a
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁS	14 ór a
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	6 ór a
Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés	6 ór a
Zenei ismeretek/ ZENEI ÍRÁS,OLVASÁS	6 ór a
Össz. óraszám:	72 ór a

A fejlesztés várt eredményei a két	– A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával.

évfolyamos ciklus végén	Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon). Emlékezetből énekeljék a HIMNUSZT. – Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. – A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják. – Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk. – Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

5.évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra

A tematikai egységek áttekintő táblázata

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ NÉPDALOK,MŰDALOK	18 óra
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁSI ANYAG	9 óra
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/HALLÁSFEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ ZENEI ÍRÁS,OLVASÁS	3 óra
Össz. óraszám:	36 óra

**A fejlesztés várt eredményei
az 5. évfolyam végén**

25 dalt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. A SZÓZAT hallás utáni megtanulása és éneklése. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások). A legelterjedtebb népi hangszerek (pl. tekerő, duda, citera, furulya, tárogató) ismerete.

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás) megismerték. A digitális eszközöket a digitális kommunikáció eszközeként helyesen használják.

6.évfolyam

Időkeret: 36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ NÉPDALOK, MŰDALOK	15 óra
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁSI ANYAG	8 óra
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ HALLÁSFEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ ZENEI ÍRÁS, OLVASÁS	3 óra
Szabadon tervezhető, ünnep	4 óra
Össz. óraszám:	36 óra

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén

Az énekes anyagból 26 zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük. A tanult ritmusértékek bővítése 16-od, éles és nyújtott ritmussal.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak. Jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz/műfajokhoz. Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, , dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások). A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték. A digitális eszközöket a zenei kommunikáció eszközeként helyesen használják.

7.évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ NÉPDALOK, MŰDALOK	15 óra
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁSI ANYAG	8 óra
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ HALLÁSFEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ ZENEI ÍRÁS-OLVASÁS	3 óra
Szabadon tervezhető, ünnepek	4 óra
Össz. óraszám:	36 óra

A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén

Népdalok és műdalok tanulása. A magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői. A műzene és a népzenei feldolgozások különbségének felismerése. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük. Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák. Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.

A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik. Az elektronikus média által nyújtott lehetőségeket használják helyesen a zenei ízlésük fejlődéséhez.

8.évfolyam

Időkeret: 36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység címe	Órakeret
Zeneművek/ NÉPDALOK, MŰDALOK	13 óra
Zeneművek/ ZENEHALLGATÁSI ANYAG	10 óra
Zenei ismeretek/ RITMIKAI FEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ HALLÁSFEJLESZTÉS	3 óra
Zenei ismeretek/ ZENEI ÍRÁS - OLVASÁS	3 óra
Szabadon tervezhető, ünnepek	4 óra
Össz. óraszám:	36 óra

A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén

Népdalok és műdalok tanulása. Élményszerűséget biztosító zenekövetés, ismerjék a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük. Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák. Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten. A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik. Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek helyes használata a zenei ízlés fejlesztésében.

Vizuális kultúra

1.évfolyam

Időkeret: 54 óra/év- heti 1.5 óra

A tematikai egységeket áttekintő táblázat

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Átélt élmények és események	12
2. Kifejezés és képzőművészet Valós és képzelt látványok	8
3. Vizuális kommunikáció Vizuális jelek a környezetünkben	5
4. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználati szokások Médiumok, médiaélmény, feldolgozás	1
5. A média kifejezőeszközei Kép, hang, cselekmény	2
6. A média társadalmi szerepe és használata Személyes élmény, médiaélmény	1
7. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a virtuális terekben	1
8. Tárgy- és környezetkultúra Környezetünk valós terei és mesés helyek	12
9. Tárgy- és környezetkultúra Valós és kitalált tárgyak	12
Összes óraszám:	54

A fejlesztés várt eredmény az 1. évfolyam végén	• Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése. • A felszerelés önálló rendben tartása. • Eszközhasználati szokások kialakítása • A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése. • A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása. • Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.

	• A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése. • Sematikus és egyedi képi kifejezések közötti különbségek felismerése. • Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése. • Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

2. évfolyam

Időkeret: 54 óra/év- heti 1.5 óra

A tematikai egységeket áttekintő táblázat

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Átélt élmények és események	10
2. Kifejezés és képzőművészet Valós és képzelt látványok	9
3. Vizuális kommunikáció Vizuális jelek a környezetünkben	7
4. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználati szokások Médiumok, médiaélmény, feldolgozás	2
5. A média kifejezőeszközei Kép, hang, cselekmény	2
6. A média társadalmi szerepe és használata Személyes élmény, médiaélmény	2
7. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a virtuális terekben	2
8. Tárgy- és környezetkultúra Környezetünk valós terei és mesés helyek	10
9. Tárgy- és környezetkultúra Valós és kitalált tárgyak	10
Összes óraszám:	54

A fejlesztés várt eredmény a	• Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése. • Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.

2. évfolyam végén	• szabad- asszociációs ábrázolás igényének kialakulása • Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével. • A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése. • A képzőművészeti tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása. • Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése. • Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára. • Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat. • Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése. • A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását). • A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése. • Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése. • Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése. • vizuális információ feldolgozása során az ábrázolni kívánt érzések felismerése, megfogalmazása

3. évfolyam

Időkeret:54 óra/év- heti 1.5 óra

A tematikai egységeket áttekintő táblázat

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek	8
2. Kifejezés és képzőművészet Hétköznapi és képzelt figurák	7
3. Vizuális kommunikáció Utazások	7
4. Vizuális kommunikáció Vizuális hatáskeltés	5
5. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás Médiumok a mindennapi környezetünkben	2
6. A média kifejezőeszközei a médiaszövegek nyelvi jellemzői és érzelmi hatása	2
7. A média társadalmi szerepe és használata a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága	2
8. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben, biztonságos internethasználat	3
9. Tárgy- és környezetkultúra Mikro- és makrotér	6
10. Tárgy- és környezetkultúra Tárgyak és használatuk	12
Összes óraszám:	54

A fejlesztés várt eredmény a 3. évfolyam végén	• Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése. • Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása. • Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

	• A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve. • Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése. • Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás. • A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban. • A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése. • A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése. • az iskolai környezet, városrész épített művészeti alkotásainak felismerése, kulturális kötődések alapjának kialakulása • csoportszintű közösen létrehozott alkotás résztevékenységében való részvétel igényének kialakulása

4. évfolyam

Időkeret:54 óra/év- heti 1.5 óra

A tematikai egységeket áttekintő táblázat

Tematikai egység megnevezése	Órakeret
1. Kifejezés, képzőművészet Természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek	7
2. Kifejezés és képzőművészet Hétköznapi és képzelt figurák	7
3. Vizuális kommunikáció Utazások	5
4. Vizuális kommunikáció Vizuális hatáskeltés	10
5. A média társadalmi szerepe és használata Médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás Médiumok a mindennapi környezetünkben	2
6. A média kifejezőeszközei a médiaszövegek nyelvi jellemzői és érzelmi hatása	1
7. A média társadalmi szerepe és használata a média működési módja, mediális információforrások megbízhatósága	2
8. A média társadalmi szerepe és használata Tájékozódás a világhálón, a virtuális terekben, biztonságos internethasználat	2

9. Tárgy- és környezetkultúra Mikro- és makrotér	9
10. Tárgy- és környezetkultúra Tárgyak és használatuk	9
Összes óraszám:	54

A fejlesztés várt eredmény a 4. évfolyam végén	• Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata. • A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve. • Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése. • A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép). • Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően. • A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése. • Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása. • Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése. • tárgyak, terek, alkotások létrehozása használati utasítás alkalmazása alapján (közvetlen személyes magyarázati segítség nélkül) • a berendezett és épített környezet esztétikai megjelenéséhez való hozzájárulás igényének kialakulása

1.15. Hon és népismeret

5.évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az én világom I. A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - megtapasztalja a legszűkebb közösséghez, a családhoz, a lokális közösséghez való tartozás érzését; - megismeri a közvetlen környezetében található helyi értékeket, felhasználva a digitálisan elérhető adatbázisokat is. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - nyitottá válik a családi és közösségi értékek befogadására; - megbecsüli szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait; - önálló néprajzi gyűjtés nyomán, digitális archívumok tanulmányozásával bemutatja szülőföldje hagyományos értékeit. - megtapasztalja a legszűkebb közösséghez, a családhoz, a lokális közösséghez való tartozás érzését; - megismeri a közvetlen környezetében található helyi értékeket, felhasználva a digitálisan elérhető adatbázisokat is. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - nyitottá válik a családi és közösségi értékek befogadására; - megbecsüli szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait; - önálló néprajzi gyűjtés nyomán, digitális archívumok tanulmányozásával bemutatja szülőföldje hagyományos értékeit. Fejlesztési feladatok és ismeretek - A családtagok, a közösség emberi értékei iránti érzékenység fejlesztése	Órakeret 6 óra

	- Ok-okozat összefüggések felismertetése - Kommunikációs készség fejlesztése - Az önálló ismeretszerzés erősítése - Hagyományos szerepek megismertetése a családban. - A nemzedékek közötti távolság csökkentése - Az önálló ismeretszerzésben való jártasság növelése - Ismeretek megosztási készségének fejlesztése - Véleményalkotás gyakorlatának erősítése - Családi történetek, családfa - Szomszédság, rokonság fogalma, rokoni viszonyok, elnevezések - A település jellegzetes mesterségei - Nagyszüleink, dédszüleink és a régebbi korok világának erkölcsi normái - A lakóhely épített és természeti környezetének adottságai, helytörténete, néphagyományai	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Találkozás a múlttal A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - érdeklődő attitűdjével erősíti a nemzedékek közötti párbeszédet. - érvekkel tudja alátámasztani, hogy a természet kínálta lehetőségek felhasználásának elsődleges szempontja a szükségletek kielégítése, a mértéktartás alapelvének követése. - megismeri a gazdálkodó életmódra jellemző újrahasznosítás elvét, és saját életében is törekszik ennek megvalósítására. - tevékenyen részt vesz a kooperatív csoportmunkában zajló együttműködő alkotási folyamatban, digitális források közös elemzésében; - a feladatok vállalásánál mérlegel, hogy melyek felelnek meg legjobban személyiségének, többféle intelligenciájának. A témakör tanulása eredményeként a tanuló:	Órakeret 20 óra

	- megbecsüli az idősebb családtagok tudását, nyitott a korábbi nemzedékek életmódjának, normarendszerének megismerésére, elfogadására; - ok-okozati összefüggést állapít meg az eltérő természeti környezet és a különböző tájakon élő emberek eltérő életmódja között. - megállapításaiban rámutat a néphagyományok közösségformáló, közösségmegtartó erejére; - szöveges és képi források, digitalizált archívumok elemzése, feldolgozása alapján önálló előadásokat hoz létre, csoportos szerepjáték során reprodukálja a megismert szokásokat; - meghatározott helyzetekben önálló véleményt alkot, a társak véleményének meghallgatását követően álláspontját felül tudja bírálni, döntéseit át tudja értékelni. Fejlesztési feladatok és ismeretek: - Ok-okozat összefüggések felismertetése - Kommunikációs készség fejlesztése - Az önálló ismeretszerzés erősítése - A környezettudatos szemlélet fejlesztése - Az életmódot befolyásoló természeti tényezők megismerésének bővítése - A változások felismerésének erősítése - A szerepbe lépés képességének fejlesztése A paraszti háztartás: - Az egymásra utaltság, a közösen végzett munka jelentőségének megismerése - A lakókörnyezet funkciójának megértése - Mesterségek megismerése nyomán a fizikai munka megbecsülése, értékelése - A magyarok és a magyarországi nemzetiségek házainak külső jellegzetességei, táji különbségei - A konyha és az ételkészítés eszközei - A szoba berendezése, bútorzata - A családon belüli munkamegosztás Ünnepek, jeles napok: - A keresztény ünnepek a népi hagyományokban: - Őszi jeles napok, ünnepek - Karácsonyi ünnepkör, köszöntők, színjátékszerű szokások	

	- Farsangköszöntők, maszkos alakoskodások, iskolába toborzó szokások - Nagyböjt, böjti játékok, húsvéti ünnepkör szokásai - Májusfaállítás, pünkösdi szokások - Szent Iván-napi szokások, nyári jeles napok, - A közösségi alkalmak (vásárok, pásztorünnepek, búcsúk) és jelentőségük a hagyományos közösségi életben - Keresztelő, népi játékok, gyereklakodalom - Leány-, legényélet jellegzetességei, szokásai - A lakodalom, lakodalmi szokások Életmód: - A társas munkák és gazdasági, társadalmi jelentőségük - A munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások és játékok - Hétköznapi és ünnepi viselet - Hagományos paraszti ételek - A népi táplálkozás jellemzői - A gazdálkodó ember legfontosabb munkái - Gyermekjátékok - A városi életforma sajátosságai és változásai a 19-20. században	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - önálló néprajzi gyűjtés segítségével, digitális archívumok tanulmányozása nyomán be tudja mutatni a néprajzi tájak jellemzőit; - helyszínekhez kötött példákat tud mondani hazánk természeti értékeire, épített örökségekre; - nyitottá válik a hazánkban élő nemzetiségek kultúrája iránt. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - meglátja az összefüggést a szülőföldhöz kötődés kialakulása és a lokális értékek megismerése között - életkorának megfelelő önálló alkotás keretében megjeleníti a magyar tudomány és kultúra eredményeit, a hungarikumokat; - tiszteletben tartja más kultúrák értékeit. Fejlesztési feladatok és ismeretek - A nemzeti identitástudat erősítése	Órakeret 10 óra

	- A magyar népszokások, hagyományok, mint kulturális értékek megismertetése - Az önálló ismeretszerzés támogatása - Ismeretek megosztási készségének fejlesztése - Véleményalkotás gyakorlatának erősítése - Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében - Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzői - Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzői - A magyarság kulturális öröksége a határon túli területeken - A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája, hagyományai - Természeti kincseink, az épített környezet értékei - A magyar tudomány és kultúra eredményei és alkotói a nagyvilágban - A hungarikumok	

1.16. Digitális kultúra 3-8.

3-4. évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra / évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
A digitális világ körülöttünk	6
A digitális eszközök használata	14
Alkotás digitális eszközökkel	22
Információszerzés az e-Világban	8
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	6
A robotika és a kódolás alapjai	16
Összes óraszám:	72

A továbbhaladás feltételei

3-4. évfolyam végén a tanuló

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában;

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;

kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek;

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában;
- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről;

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;

egyszerű eljárásokkal meggyőződik néhány, az interneten talált információ igazságértékéről;

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
- eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat.

5-6. évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra / évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Algoritmizálás és blokkprogramozás	14
Online kommunikáció	5
Robotika	9
Szövegszerkesztés	12
Bemutatókészítés	14
Multimédiás elemek készítése	8
Az információs társadalom, e-Világ	6
A digitális eszközök használata	4
Összes óraszám:	72

A továbbhaladás feltételei

5-6. évfolyam végén a tanuló

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel;
- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben;
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.;

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre;
- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait;
- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

7-8. évfolyam

Időkeret:36 óra/év- heti 1 óra/ évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Algoritmizálás és blokkprogramozás	15
Online kommunikáció	4
Robotika	8
Szövegszerkesztés	8

Bemutatókészítés	10
Multimédiás elemek készítése	6
Táblázatkezelés	12
Az információs társadalom, e-Világ	5
A digitális eszközök használata	4
Összes óraszám:	72

A továbbhaladás feltételei

7-8. évfolyam végén a tanuló

- értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel;
- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben;
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre;
- az adatokat táblázatos formába rendezi és formázza;
- problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével;
- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait;

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

1.17. TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT 1.-8. ÉVFOLYAM

Technika és tervezés

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségterület leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A kommunikációs kompetenciák: A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

A digitális kompetenciák: A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható

(működő, megehető, felvehető stb.) produktumokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során célszerű alkalmazni azokat a közismereti tárgyak keretében elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy struktúrájában rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerezhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.

1–2. évfolyam

Az ember környezetet is átalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése nem új feladat az iskolát kezdő tanulók számára. Az óvodai élet során naponta végeztek munka jellegű tevékenységeket, egyrészt az önellátás, önkiszolgálás, másrészt a tárgyalgatás, a kézműves és óvodakerti tevékenységek terén. Minden óvodai munkatevékenység célja, hogy a gyerekek mintát követve bekapcsolódjanak, és örömmel vegyenek részt benne, megélik a sikert, büszkének legyenek munkájukra, épüljön, erősödjön motivációs bázisuk.

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában erre a motivációs bázisra építve tervezhető a technika és tervezés tantárgy programja, középpontba helyezve az alkotótevékenységet, a munkát. Célszerűen játékba ágyazott minta és modellkövetés, tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás kell, hogy jellemezze a tanórákon megvalósuló aktív tanulási folyamatot. Az ismeretek szervezője az a környezeti tapasztalások során már kialakult szokásrend, amelyhez életvitelünkkel alkalmazkodunk, s amelynek szervező ismeretei és eseményei a néphagyományok, az ünnepek, a jeles napok.

Kiemelt feladat a kezűgyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése. A tanórákon végzett tudatos, tervszerűen átalakító, megmunkáló tevékenységek magukba foglalják a különböző anyagok megismerését, a megmunkálhatóság megismerését, a tervező és technológiai folyamatok alkalmazását, a munka során keletkező hulladékok környezettudatos elhelyezését.

Az 1–2. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy alapóraszám: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Anyagok a környezetünkben	8
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30
Otthon – család – életmód	14
Jeles napok, ünnepek	10
Közlekedés	6
Összes óraszám:	68

3–4. évfolyam

Az ember környezetéről, környezetátalakító tevékenységéről és felelősségének megismeréséről az első két évfolyamon tanári segítséggel szerzett információk birtokában a harmadik és negyedik évfolyamos tanulók már önálló ismeretszerzésre képesek. A munka jellegű tevékenységek sora az életkori sajátosságoknak megfelelően évről évre bővül, az eszközök és szerszámok használata egyre nagyobb biztonsággal történik.

Munkájuk során fokozódik a tanulók önállósága, így már saját terv alapján dolgozva készítik el a munkadarabokat. Egyéni és csoportos munkában is jól szervezetten dolgoznak. Erősödik belső motivációjuk, megélik az alkotás örömét, büszkék munkáikra. Felfedezik és elismerik saját és mások kiemelkedő munkáit, ugyanakkor a hibák azonosítása után képesek a javító szándékú korrigálásra.

A nevelés-oktatás középpontjában az alkotótevékenység, a tapasztalati úton történő tanulás és a munka áll. Mindezt játékos tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás jellemzi. A tanulók rendszerszemléletének kialakulását elősegíti az évszakok körforgásának, a napirendnek, a néphagyományoknak, az ünnepeknek és a jeles napoknak a megismerése.

Az életkori sajátosságok mentén kiemelt szempont a kezűgyesség fejlesztése. A tanórákon végzett tudatos, tervszerűen átalakító, megmunkáló tevékenységek magukba foglalják a különféle anyagok, azok megmunkálhatóságának megismerését, megtapasztalását, a tervező és technológiai folyamatok alkalmazását, a munka során keletkező hulladékok környezettudatos elhelyezését.

A 3–4. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy alapóraszám: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Anyagok a környezetünkben	8
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30
Otthon – család – életmód	16
Jeles napok, ünnepek	8
Közlekedés	6
Összes óraszám:	68

5.-6. évfolyam

Időkeret: 36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység	1. Ételkészítés	Órakeret 16 óra
Tematikai egység	2. Teendők a háztartásban és a lakókörnyezetben	Órakeret 18 óra
Tematikai egység	3. Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés	Órakeret 28 óra

Tematikai egység	4. Közlekedés	Órakeret 10 óra

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása. A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.

	A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete. Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása. Építés mintakövetéssel és önállóan. Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása. Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

7.-8. évfolyam

Időkeret: 36 óra/év- heti 1 óra

Tematikai egység	1. A háztartás és a közszolgáltatások	Órakeret 24 óra

Tematikai egység	2. Közlekedés	Órakeret 12 óra

Tematikai egység	3. Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés	Órakeret 18 óra

Tematikai egység	4. Továbbtanulás, munkák, szakmák, megélhetés, munkakörnyezetek megismerése	Órakeret 18 óra

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása. A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használatból járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, működészavarok felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése. Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során. A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

	Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett. A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása. Tájékozottság a közlekedési környezetben. Tudatos közlekedési magatartás. A közlekedési morál alkalmazása. Környezettudatos közlekedésszemlélet. Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életéről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése. Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel. Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése. A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése. A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

1.18. Testnevelés 1-8. évfolyam

A mindennapos testnevelés, testmozgás

Alapelvek

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi- lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. Minderre kiemelt figyelmet kell fordítanunk, hiszen a modern kor és annak technológiája olyan életvitelre kényszeríti az embert, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, közvetve előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- a mindennapos testnevelésben minden tanuló részt vesz;
- minden testnevelés órán és egyéb sportmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légzési rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelés óra része a gimnasztika, amely tartalmazza a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló speciális mozgásanyagot és a helyes légzéstechnikát kialakító gyakorlatokat;
- a testnevelési tananyag egészében kiemelt szerepet kap a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása;
- minden testnevelés óra és egyéb testmozgási alkalom örömet, sikerélményt nyújt, még az átlagostól eltérő testi adottságú tanulónak is;
- a mindennapos tanórai testnevelés részeként a diákok egész életen át üzhető sportokat is tanulnak;
- az órai testmozgás játékokat is tartalmaz.

A testnevelés szinterei felső tagozat

- évfolyamonként 5 testnevelés óra/hét órarendbe építve, ebből heti 3-8. osztályban 2 DSE
- kötelező úszásoktatás a V8 uszodában;
- kötelező korcsolyaoktatás a fedett budakalászi jégpályán
- Fejlesztő és gyógytestnevelés a fenntartói eljárásrend szerint;
- évente 1 alkalommal elvégezzük a tanulók testi képességeinek felmérését Netfit mérés.

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Az alapfokú oktatás-nevelés második szakaszába lépve folytatódik a sokoldalú pszichomotoros, kognitív, emocionális képesség-összetevők fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink testileg és lelkileg olyan személyiséggé váljanak, akik harmóniában élnek magukkal és környezetükkel. Kiemelt figyelemmel kísérjük a tanulók harmonikus testi-lelki fejlődését. A családokkal együttműködve alakítjuk ki a legfontosabb egészségmegőrző és betegségmegelőző szokásokat. Felkészítjük tanulóinkat az egészséget károsító dohányzás, alkohol- és kábítószer- és energiaital fogyasztás veszélyeinek felismerésére. A drogmentes, tiszta életre nevelés érdekében nagy hangsúlyt helyezünk a személyiségfejlesztésre. Fontos a hatékony stresszkezelés elsajátítása. A mindennapos stressz nem megfelelő feldolgozása is oka lehet a káros szenvedélyek kialakulásának.

Feladataink

- Az érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése.
- Elfogadó pedagógiai légkör megteremtése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása.
- Tudatosítanunk kell tanulóinkban, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).
- Életkoruknak megfelelően ismerjék testük működését.
- Felhívjuk a figyelmet az egészséges életmód kritériumaira (elegendő alvás, pihenés, mentálhigiénés ismeretek, egészséges étrend, mozgás).

- Megismertetjük a serdülőkori kíváncsiságból fakadóan az egészségre ártalmas szokásokat, káros szenvedélyeket, környezeti hatásokat, a drog-prevenációt.
- Diákjaink toleranciáját erősítjük beteg vagy sérült társaikkal szemben.

1-2. évfolyam

Időkeret: 180 óra/év - heti 5 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 20 óra + folyamatos
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 75 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 54 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 30 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 40 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 30 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 15 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban	Órakeret 30 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	Órakeret 30 óra
	Szabadon tervezhető: korcsolya, úszás...	36 óra
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i> Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása. A testrészek megnevezése. A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése. A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei. Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.	

	Az iskolatáska gerinckímélő hordása. A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk. A testneve órák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete. Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat. Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva. <i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i> Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával. A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása. <i>Manipulatív természetes mozgásformák</i> A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete. Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában. A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés. A sporteszközök szabadidős használata igénnyé és örömforrássá válása. <i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása. Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön. Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban. A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben. A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása. <i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete. Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban. Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban. <i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.

	Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban. A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése. A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása. A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete. <i>Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban</i> Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása. A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben. A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése. Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak. <i>Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban</i> Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása. Tudatos levegővétel. Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés. Bátor vízbeugrás. <i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i> Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról. A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete. A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során. Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

3-4. évfolyam

Időkeret: 180 óra/év- heti 5 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 20 óra+ folyamato s
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 54 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 70 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 30 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 40 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 30 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 14 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban	Órakeret 36 óra
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben	Órakeret 30 óra
	Szabadon tervezhető: korcsolya, úszás...	36 óra
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<i>Előkészítő és preventív mozgásformák</i> Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is. Önálló pulzusmérés. A levezetés helyének és preventív szerepének megértése. A nyújtó, erősítő, ernyesztő és lézögyakorlatok pozitív hatásainak ismerete. A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása. Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása. A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.	

	A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén. Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban. <i>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák</i> Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása. Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal. A bonyolultabb játékfeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása. A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete. <i>Manipulatív természetes mozgásformák</i> A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása. A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel. A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése. A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása. A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása. <i>Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban</i> Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is. A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás. Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során. Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet. A tempóváltozások érzékelése és követése. A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete. <i>Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban</i> A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között. A 3 lépéses dobóritmus ismerete. A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban. Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is. A Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete. A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

	<i>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</i> A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete. Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során. Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése. Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése. Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra. A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés. A sportszerű viselkedés értékévé válása. <i>Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban</i> Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban. Előre, oldalra és hátra esés, tompítással. A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása. A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása. A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés. Az saját agresszió kezelése. Az önvédelmi feladatok céljának megértése. <i>Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban</i> Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan. Fejesugrással vízbe ugrás. Az uszodai rendszabályok természetessé válása. A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete. <i>Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben</i> Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete. A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása. A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során. A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Testnevelés 5–6. évfolyam

Az 5-8. évfolyamon testnevelés tantárgy alapóraszám; 340 óra

Időkeret:180 óra/év heti 5 óra

Témakör	Gimnasztika és rendgyakorlatok-prevenció, relaxáció	javasolt óraszám 36 óra

Témakör	Atlétika jellegű feladatmegoldások	Javasol óraszám 46 óra

Témakör	Torna jellegű feladatmegoldások	Javasolt óraszám 46 óra

Témakör	Sportjátékok	Javasol óraszám 70 óra

Témakör	Testnevelési és népi játékok	Javasolt óraszám 34 óra

Témakör	Önvédelmi és küzdősportok	Javasolt óraszám 40 óra
Témakör	Alternatív környezetben úzhető mozgások	Javasolt óraszám 32 óra

Témakör	Úszás	Javasolt óraszám 36 óra

Gimnasztika és rendgyakorlatok– prevenció, relaxáció

Tanulási eredmények:

A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

A témakör tanulásának eredményeként a tanuló megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat.

A mindennapi sporttevékenységébe beépíti a korrekciós gyakorlatokat.

A helyes testtartás pozitív hatásainak ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

-A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezése (angolul is) önálló végrehajtása.

- 4-8 ütemű szabad,-társas és kéziszergyakorlatok bemutatása.

-2-3 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása, tanári kontrollal.

- Alakzatok(oszlop, vonal, kör, és szétszórt alakzat) gyakorlati alkalmazása.

- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban

-Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus gyakorlatokkal.

- A helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok

-Légzőgyakorlatok összeállítása a jóga egyes elemeinek beépítésével segítségével, azok gyakorlása.

-A tartó-és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok összeállítása

-A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása.

-A nyugalomban és a bemelegített izomzat tulajdonságainak megismerése, a fáradt izmok sérüléseinek(izomláz, izomgörcs, izomhúzódás, izomszakadás), ok-okozati tényezők szerinti beazonosítása.

-A terhelések utáni nyújtó gyakorlatok jelentőségének megismerése.

-A stressz fogalmának, fajtáinak beazonosítása, leküzdésének módjai.

- Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok összeállítása zenére.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

Tanulási eredmények:

A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajt technikákat készségszinten használja. A témakör tanulása eredményeként a tanuló futótechnikája eltérést mutat a vágta-és tartós futás közben. Magabiztosan alkalmazza a távolugrás valamint a kislabdahajítás és súlylökés technikáit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Futóiskolai és futófeladatok egyenese, hátra, előre, íven mozgás közben
- A Kids Atlétika gyakorlatainak és eszközeinek alkalmazás.
- Ugrófeladatok el-és felugrással, akadályokra és akadályok között.
- Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelőrajt, sprintfutások.
- Váltófeladatok alsó-és felső váltással párban és csapatban.
- Dobógyakorlatok 1-3kg-os tömött labdával fekvésben, ülésben, állásban, térdelésben, dobások különböző eszközökkel(labda, karika, szivacsgerely, szoknyás labda, sípoló rakéta).
- Távolugrás lépőtechnikával, rövid nekifutásból(4-10 lépés) emelt elugró helyről.
- Felugrások egy lábról lécre, gumiszalagra, szemből, oldalról, 5-7 lépés nekifutásból.
- Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül.
- Fontosabb atlétikai versenyszabály ismerete.

Torna jellegű feladatmegoldások

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére rendezetten és tervezetten végez helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. Tudatosan beépíti sporttevékenységébe a korrekciós gyakorlatokat. A torna, a ritmikus gimnasztika, aerobic, zumba, tánc jellegű mozgásformákon keresztül, tanári segítség mellett, fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát, képességét..

A témakör tanulása eredményeként a tanuló segítségével képes egy-egy tornaelem bemutatására, és az elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A téri tájékozódó képesség és egyensúlyérzék, valamint motorikus képességek további fejlesztése.
- A cselekvési biztonság növelése.
- Segítségadás tanítása, tanulása.
- Igényesség kialakítása az esztétikus test iránt, tornászmozgás..
- A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő eszközökön támlázások, testhelyzetek, ellendülések, fellendülések, fel-le, és átugrások.
- Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben, helyzetváltoztatással és különböző kartartásokkal tornapad merevítőn, vagy gerendán.
- Preakrobatikus és akrobatikus elemek, gurulások, emelések, fellendülések, billenések végrehajtása.
- Mászókulcsolással mászás, lehetőségektől függően.
- A női és férfi torna főbb versenyszámainak és szabályainak ismerete.

Sportjátékok

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajttechnikákat készség szinten használja. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, képes, tanári ellenőrzés mellett, a játékvezetésre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan alkalmazza az előkészítő kisjátékokban elsajátított taktikai és technikai elemeket.

Játék közben célszerű és hatékony együttműködési készséget mutat társai felé. Jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

—Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai és taktikai elemeinek, szabályainak elsajátítása..(kézilabda, szivacskezi, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, grassroots, floorball)

-Folyamatos csapatjáték kialakítása könnyített szabályok mellett.

- Törekvés a csapat érdekeinek figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldás kiválasztására és az együttműködésre.

- A támadó és védekező alaptaktikai és az ezekre épülő technikai elemek megismerése, gyakorlása.(emberfogás, területvédekezés, letámadás, labdatartás, labdafedezés).

- 1-1 elleni játékszituációk kialakítása.

- Emberelőnyös(2-1, 3-1, 3-2, 4-2, 4-4) és létszámozonos(2-2, 3-3, 4-4) kispályásokban mélységben és szélességben, labdával és labda nélküli támadó mozgások, védőtől való elszakadás módjainak gyakorlása.

Testnevelési és népi játékok

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, hogy a rajt technikákat a játék közben készség szinten használja. A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék-és együttműködési készséggel rendelkezik. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan és célszerűen alkalmazza a taktikai és technikai elemeket. A testnevelési és népi játékok mellett jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

-A testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása.

- A figyelemmegosztást igénylő egyszerű fogó-és futójátékok a teljes játéktér felölő mozgás útvonalak kialakítása, az üres területek felismerése. A játéktér határainak érzékelése.

- A tanulók fokozott kreativitására, együttműködésre épülő fogójátékok gyakorlása.

- Labdás manipulatív mozgásformákkal megvalósuló dinamikus és statikus akadályokat felhasználó fogó-és futójátékok.

- 1-1 elleni játékhelyzet kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása.

- Labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban.

- Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros-és csoportos játékokban(sor-és váltóversenyek)

- A támadó-és védő szerepek alkalmazását elősegítő páros-és csoportos versengések.

-Célfelületre törekvő emberelőnyös és létszámozonos pontszerző kispályásokban a támadó és védő szerepek gyakorlása.

- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszások, mászások, statikus helyzeteket tartalmazó sor-és váltóversenyek, futó,fogó.kidobójátékok alkalmazásával.

Önvédelmi és küzdősportok

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési—oktatási szakasz végére egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

-A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása..

-A küzdőjátékokban a kreativitás, tervszerű gondolkodás, hatékony problémamegoldás fejlesztése.

-A társak iránti tisztelet és tolerancia kialakítása..

-Állásban és egyéb kiinduló helyzetekből végrehajtható, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő páros és csoportos küzdőjátékok szabálykövető végrehajtása.

-Egy-és kétkezes lefogások, (csuklófogás, átkarolás, fojtás, hajfogás) elleni védekező mozgások gyakorlása..

-Eszköz, majd társemelés technikájának elsajátítása.

-Az eséstechnikák vezető műveleteinek, legfontosabb technikai mozzanatainak elméleti tudatosítása.

-Előre, hátra és oldalra történő esések gyakorlása egyénileg, majd társakkal.

-Egy választott küzdősport korosztály-specifikus alaptechnikájának és elméleti ismereteinek elsajátítása. (karate, judo, birkózás).

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására és végrehajtására.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló ellenőrzött tevékenység mellett rendszeresen sportol, edz, mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben.

A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szabadban végezhető sportágak ismeretének bővítése (frizbi, futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás parkban, streetball, strandkézilabda, Dodgeball, lovaglás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás)
- Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, jártasság szintű elsajátítása (síelés, szánkózás, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrakenuzás)
- A térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések megismerése, alkalmazása segítségével
- Tanári segítséggel erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek használata
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése
- A környezet- és természetvédelmi szabályok betartása és betarttatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása.

Úszás (Amennyiben adottak a feltételek)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat. Tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az öltözői rend és az uszodai magatartás, valamint a helyes higiéniai, öltözködési szokások automatizálása.
- A balesetek megelőzésére tett intézkedések megismerése
- A kitartás, önfegyelem és küzdőképesség, valamint az állóképesség és a monotóniatűrés továbbfejlesztése
- A vízben végezhető játékok tanulása, az úszások megszerettetése
- A korábban elsajátított úszásnem(ek) gyakorlása, technikájának javítása (amennyiben a tanuló az 1–4. osztályban tanult úszni)
- Választott újabb úszásnem(ek) megtanulása és folyamatos gyakorlása
- Hátúszórajt és a fejesugrás elsajátítása
- Merülési versenyek, úszóversenyek
- A folyamatos úszások távolságának, időtartamának fokozatos növelése

- Segédeszközök felhasználásával, folyamatos hibajavítással, felzárkóztatással a tanulási folyamat hatékonyságának növelése
- Differenciált gyakorlás az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően

7-8. évfolyam

A 7-8. Évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszám: 340 óra

Időkeret:180 óra/év, heti 5 óra

Témakör	Gimnasztika és rendgyakorlatok-prevenció, relaxáció	Javasolt óraszám 36 óra

Témakör	Atlétikai jellegű feladatmegoldások	Javasolt óraszám 46 óra

Témakör	Torna jellegű feladatmegoldások	Javasolt óraszám 46 óra

Témakör	Sportjátékok	Javasolt óraszám 70 óra

Témakör	Testnevelési és népi játékok	Javasolt óraszám 34 óra

Témakör	Önvédelmi és küzdősportok	Javasolt óraszám 40 óra

Témakör	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	Javasolt óraszám 32 óra
Témakör	Úszás	Javasolt óraszám 36 óra

	<i>Gimnasztika és rendgyakorlatok– prevenció, relaxáció</i> <i>Tanulási eredmények:</i> A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. A témakör tanulásának eredményeként a tanuló megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. A mindennapi sporttevékenységébe beépíti a korrekciós gyakorlatokat. A helyes testtartás pozitív hatásainak ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. Fejlesztési feladatok és ismeretek: -A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezése (angolul is) önálló végrehajtása. - 4-8 ütemű szabad,-társas és kéziszergyakorlatok bemutatása. -5-6 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása, tanári kontrollal. - Alakzatok(oszlop, vonal, kör, és szétszórt alakzat) gyakorlati alkalmazása. - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban -Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus gyakorlatokkal. - A helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok -Légzőgyakorlatok összeállítása a jóga egyes elemeinek beépítésével segítségével, azok gyakorlása. -A tartó-és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok összeállítása -A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása. -A nyugalomban és a bemelegített izomzat tulajdonságainak megismerése, a fáradt izmok sérüléseinek(izomláz, izomgörcs, izomhúzódás, izomszakadás), ok-okozati tényezők szerinti beazonosítása.

	-A terhelések utáni nyújtó gyakorlatok jelentőségének megismerése. -A stressz fogalmának, fajtáinak beazonosítása, leküzdésének módjai. - Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok összeállítása zenére. Atlétikai jellegű feladatmegoldások Tanulási eredmények: A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajt technikákat készségszinten használja.A témakör tanulása eredményeként a tanuló futótechnikája eltérést mutat a vágta-és tartós futás közben. Magabiztosan alkalmazza a távolugrás valamint a kislabdahajítás és súlylökés technikáit. Fejlesztési feladatok és ismeretek -Futóiskolai és futófeladatok egyenese, hátra, előre, íven mozgás közben - A Kids Atlétika gyakorlatainak és eszközeinek alkalmazása. - Ugrófeladatok el-és felugrással, akadályokra és akadályok között. - Ugróiskolai gyakorlatok kis és közepes lendületből, indiánszökdelés. - Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelőrajt, sprintfutások. - Váltófeladatok alsó-és felső váltással párban és csapatban. - Dobógyakorlatok 3-4 kg-os tömött labdával fekvésben, ülésben, állásban, térdelésben, dobások különböző eszközökkel(labda, karika, szivacsgerely, szoknyás labda, sípoló rakéta). - Távolugrás lépőtechnikával, rövid nekifutásból(6-10 lépés) emelt elugró helyről. - Kislabdahajítás 5-7 lépéses dobóritmussal , két három keresztlépéssel célra és távolságra. - Felugrások egy lábról lécre, gumiszalagra, szemből, oldalról, 5-7 lépés nekifutásból. - Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül. - Fontosabb atlétikai versenyszabály ismerete. - Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása. Torna jellegű feladatmegoldások Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére rendezetten és tervezetten végez helyes testtartás

	kialakítását elősegítő gyakorlatokat. Tudatosan beépíti sporttevékenységébe a korrekciós gyakorlatokat. A torna, a ritmikus gimnasztika, aerobics, zumba, tánc jellegű mozgásformákon keresztül, tanári segítség mellett, fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát, képességét.. A témakör tanulása eredményeként a tanuló segítségadással képes egy-egy tornaelem bemutatására, és az elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A téri tájékozódó képesség és egyensúlyérzék, valamint motorikus képességek további fejlesztése. - A cselekvési biztonság növelése. - Segítségadás tanítása, tanulása. - Igényesség kialakítása az esztétikus test iránt, tornászmozgás.. - A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő eszközökön támlázások, testhelyzetek, ellendülések, fellendülések, fel-le, és átvágások. - Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben, helyzetváltoztatással és különböző kartartásokkal tornapad merevítőn, vagy gerendán. - Preakrobatikus és akrobatikus elemek, gurulások, emelések, fellendülések, billenések végrehajtása. - Mászókulcsolással mászás, lehetőségektől függően. -A női és férfi torna főbb versenyszámainak és szabályainak ismerete. Sportjátékok Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajttechnikákat készség szinten használja. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, képes, tanári ellenőrzés mellett, a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan alkalmazza az előkészítő kisjátékokban elsajátított taktikai és technikai elemeket. Játék közben célszerű és hatékony együttműködési készséget mutat társai felé. Jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. Fejlesztési feladatok és ismeretek —Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai és taktikai elemeinek, szabályainak elsajátítása..(kézilabda, szivacskezi, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, grassroots, floorball) -Folyamatos csapatjáték kialakítása könnyített szabályok mellett.

	- Törekvés a csapat érdekeinek figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldás kiválasztására és az együttműködésre. - A támadó és védekező alaptaktikai és az ezekre épülő technikai elemek megismerése, gyakorlása. (emberfogás, területvédekezés, letámadás, labdatartás, labdafedezés). - 1-1 elleni játékszituációk kialakítása. - Emberelőnyös (2-1, 3-1, 3-2, 4-2, 4-4) és létszámaazonos (2-2, 3-3, 4-4) kisjátékokban mélységben és szélességben, labdával és labda nélküli támadó mozgások, védőtől való elszakadás módjainak gyakorlása. Testnevelési és népi játékok Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, hogy a rajt technikákat a játék közben készség szinten használja. A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék-és együttműködési készséggel rendelkezik. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan és célszerűen alkalmazza a taktikai és technikai elemeket. A testnevelési és népi játékok mellett jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása. - A figyelemmegosztást igénylő egyszerű fogó-és futójátékok a teljes játéktér felölelő mozgás útvonalak kialakítása, az üres területek felismerése. A játéktér határainak érzékelése. - A tanulók fokozott kreativitására, együttműködésre épülő fogójátékok gyakorlása. - Labdás manipulatív mozgásformákkal megvalósuló dinamikus és statikus akadályokat felhasználó fogó-és futójátékok. - 1-1 elleni játékhelyzet kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása. - Labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban. - Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros-és csoportos játékokban (sor-és váltóversenyek) - A támadó-és védő szerepek alkalmazását elősegítő páros-és csoportos versengések. -Célfelületre törekvő emberfölényes és létszámaazonos pontszerző kisjátékokban a támadó és védő szerepek gyakorlása.

	- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszások, mászások, statikus helyzeteket tartalmazó sor-és váltóversenyek, futó,fogó.kidobójjátékok alkalmazásával. Önvédelmi és küzdősportok Tanulási eredmények A témkör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési—oktatási szakasz végére egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és. taktikai elemeket. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása.. -A küzdőjátékokban a kreativitás, tervszerű gondolkodás, hatékony problémamegoldás fejlesztése. -A társak iránti tisztelet és tolerancia kialakítása.. -Állásban és egyéb kiinduló helyzetekből végrehajtható, a gyorsaságot,, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő páros és csoportos küzdőjátékok szabálykövető végrehajtása. -Egy-és kétkézes lefogások, (csuklófogás, átkarolás, fojtás, hajfogás) elleni védekező mozgások gyakorlása.. -Eszköz, majd társemlés technikájának elsajátítása. -Az eséstechnikák vezető műveleteinek, legfontosabb technikai mozzanatainak elméleti tudatosítása. -Előre, hátra és oldalra történő esések gyakorlása egyénileg, majd társakkal. -Egy választott küzdősport korosztály-specifikus alaptechnikájának és elméleti ismereteinek elsajátítása.(karate, judo, birkózás). Alternatív környezetben üzhető mozgásformák Tanulási eredmények <i>Gimnasztika és rendgyakorlatok– prevenció, relaxáció</i> <i>Tanulási eredmények:</i> A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tervezetten, rendezetten és rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

	A témakör tanulásának eredményeként a tanuló megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat. A mindennapi sporttevékenységébe beépíti a korrekciós gyakorlatokat. A helyes testtartás pozitív hatásainak ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. Fejlesztési feladatok és ismeretek: -A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezése (angolul is) önálló végrehajtása. - 4-8 ütemű szabad,-társas és kéziszergyakorlatok bemutatása. -2-3 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása, tanári kontrollal. - Alakzatok(oszlop, vonal, kör, és szétszórt alakzat) gyakorlati alkalmazása. - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban -Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus gyakorlatokkal. - A helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok -Légzőgyakorlatok összeállítása a jóga egyes elemeinek beépítésével segítségével, azok gyakorlása. -A tartó-és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok összeállítása -A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása. -A nyugalomban és a bemelegített izomzat tulajdonságainak megismerése, a fáradt izmok sérüléseinek(izomláz, izomgörcs, izomhúzódás, izomszakadás), ok-okozati tényezők szerinti beazonosítása. -A terhelések utáni nyújtó gyakorlatok jelentőségének megismerése. -A stressz fogalmának, fajtáinak beazonosítása, leküzdésének módjai. - Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok összeállítása zenére. Atlétikai jellegű feladatmegoldások Tanulási eredmények: A témakör hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajt technikákat készségszinten használja.A témakör tanulása eredményeként a tanuló futótechnikája eltérést mutat a vágta-és tartós futás közben. Magabiztosan alkalmazza a távolugrás valamint a kislabdahajítás és súlylökés technikáit. Fejlesztési feladatok és ismeretek -Futóiskolai és futófeladatok egyenese, hátra, előre, íven mozgás közben

	- A Kids Atlétika gyakorlatainak és eszközeinek alkalmazás. - Ugrófeladatok el-és felugrással, akadályokra és akadályok között. - Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelőrajt, sprintfutások. - Váltófeladatok alsó-és felső váltással párban és csapatban. - Dobógyakorlatok 1-3kg-os tömött labdával fekvésben, ülésben, állásban, térdelésben, dobások különböző eszközökkel(labda, karika, szivacsgerely, szoknyás labda, sípoló rakéta). - Távolugrás lépőtechnikával, rövid nekifutásból(4-10 lépés) emelt elugró helyről. - Felugrások egy lábról lécre, gumiszalagra, szemből, oldalról, 5-7 lépés nekifutásból. - Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül. - Fontosabb atlétikai versenyszabály ismerete. Torna jellegű feladatmegoldások Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére rendezetten és tervezetten végez helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. Tudatosan beépíti sporttevékenységébe a korrekciós gyakorlatokat. A torna, a ritmikus gimnasztika, aerobics, zumba, tánc jellegű mozgásformákon keresztül, tanári segítség mellett, fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát, képességét.. A témakör tanulása eredményeként a tanuló segítségadással képes egy-egy tornaelem bemutatására, és az elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A téri tájékozódó képesség és egyensúlyérzék, valamint motorikus képességek további fejlesztése. - A cselekvési biztonság növelése. - Segítségadás tanítása, tanulása. - Igényesség kialakítása az esztétikus test iránt, tornászmozgás.. - A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő eszközökön támlázások, testhelyzetek, ellendülések, fellendülések, fel-le, és átugrások. - Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben, helyzetváltoztatással és különböző kartartásokkal tornapad merevítőn, vagy gerendán. - Preakrobatikus és akrobatikus elemek, gurulások, emelések, fellendülések, billenések végrehajtása.

	- Mászókulcsolással mászás,lehetőségektől függően. -A női és férfi torna főbb versenyszámainak és szabályainak ismerete. Sportjátékok Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a rajttechnikákat készség szinten használja. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik, képes, tanári ellenőrzés mellett, a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan alkalmazza az előkészítő kisjátékokban elsajátított taktikai és technikai elemeket. Játék közben célszerű és hatékony együttműködési készséget mutat társai felé. Jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. Fejlesztési feladatok és ismeretek —Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai és taktikai elemeinek, szabályainak elsajátítása..(kézilabda, szivacskezi, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, grassroots, floorball) -Folyamatos csapatjáték kialakítása könnyített szabályok mellett. - Törekvés a csapat érdekeinek figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldás kiválasztására és az együttműködésre. - A támadó és védekező alaptaktikai és az ezekre épülő technikai elemek megismerése,gyakorlása.(emberfogás, területvédekezés,, letámadás, labdatartás, labdafedezés). - 1-1 elleni játékszituációk kialakítása. - Emberelőnyös(2-1, 3-1, 3-2, 4-2, 4-4) és létszámazonos(2-2, 3-3, 4-4) kisjátékokban mélységben és szélességben, labdával és labda nélküli támadó mozgások, védőtől való elszakadás módjainak gyakorlása. Testnevelési és népi játékok Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, hogy a rajt technikákat a játék közben készség szinten használja. A testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék-és együttműködési készséggel rendelkezik. Egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló tudatosan és célszerűen alkalmazza a taktikai és technikai elemeket. A testnevelési és népi játékok mellett jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat. Fejlesztési feladatok és ismeretek

	-A testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása. - A figyelemmegosztást igénylő egyszerű fogó-és futójátékok a teljes játéktér felölelő mozgás útvonalak kialakítása, az üres területek felismerése. A játéktér határainak érzékelése. - A tanulók fokozott kreativitására, együttműködésre épülő fogójátékok gyakorlása. - Labdás manipulatív mozgásformákkal megvalósuló dinamikus és statikus akadályokat felhasználó fogó-és futójátékok. - 1-1 elleni játékhelyzet kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása. - Labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban. - Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros-és csoportos játékokban(sor-és váltóversenyek) - A támadó-és védő szerepek alkalmazását elősegítő páros-és csoportos versengések. -Célfelületre törekvő emberfölnyes és létszámazonos pontszerző kiséjátékokban a támadó és védő szerepek gyakorlása. - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszások, mászások, statikus helyzeteket tartalmazó sor-és váltóversenyek, futó,fogó.kidobójátékok alkalmazásával. Önvédelmi és küzdősportok Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési—oktatási szakasz végére egészséges versenyszellemmel rendelkezik és tanári irányítás vagy vezetés mellett képes a játékvezetésre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és. taktikai elemeket. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása.. -A küzdőjátékokban a kreativitás, tervszerű gondolkodás, hatékony problémamegoldás fejlesztése. -A társak iránti tisztelet és tolerancia kialakítása.. -Állásban és egyéb kiinduló helyzetekből végrehajtható, a gyorsaságot,, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő páros és csoportos küzdőjátékok szabálykövető végrehajtása.

	-Egy-és kétkézes lefogások, (csuklófogás, átkarolás, fojtás, hajfogás) elleni védekező mozgások gyakorlása.. -Eszköz, majd társemelés technikájának elsajátítása. -Az eséstechnikák vezető műveleteinek, legfontosabb technikai mozzanatainak elméleti tudatosítása. -Előre, hátra és oldalra történő esések gyakorlása egyénileg, majd társakkal. -Egy választott küzdősport korosztály-specifikus alaptechnikájának és elméleti ismereteinek elsajátítása. (karate, judo, birkózás). Alternatív környezetben űzhető mozgásformák Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására és végrehajtására. A témakör tanulása eredményeként a tanuló ellenőrzött tevékenység mellett rendszeresen sportol, edz, mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben. A szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is. Fejlesztési feladatok és ismeretek – A szabadban végezhető sportágak ismeretének bővítése (frizbi, futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás parkban, streetball, strandkézilabda, Dodgeball, lovaglás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, falmászás, nordic walking,kerékpározás) egészségfejlesztő hatásainak, szerepének tudatosítása. – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, jártasság szintű elsajátítása (síelés, szánkózás, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrakenuzás) -Az időjárás, az öltözködés, a sporttáplálkozás és a sporttevékenység összefüggéseinek mgértése. – A térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések megismerése, alkalmazása segítségével – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek tudatos használata. – Szabadtéri akadálypályák leküzdése – A környezet- és természetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása. -Az alternatív környezetben űzhető sportág bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása és végrehajtása tanári kontrollal.

	Úszás (Amennyiben adottak a feltételek) Tanulási eredmények A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet. A mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat. A témakör tanulása eredményeként a tanuló az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat. Tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik. Fejlesztési feladatok és ismeretek -A különböző uszodai tevékenységek szervezetre gyakorolt pozitív hatásainak és egészségtani kockázatainak megismerése. – Az öltözői rend és az uszodai magatartás, valamint a helyes higiéniai, öltözködési szokások automatizálása. – A balesetek megelőzésére tett intézkedések megismerése, a vízből mentési, életmentési ismeretek elsajátítása. -A vízben érvényesülő hidrosztatikai és hidrodinamikai törvényszerűségek alapvető ismerete. – A kitartás, önfegyelem és küzdőképesség, valamint az állóképesség és a monotóniatűrés továbbfejlesztése -Közösségi szellem fejlesztése. – A vízben végezhető játékok tanulása, az úszások megszerettetése, a víz szeretete. – A korábban elsajátított úszásnem(ek) gyakorlása, technikájának javítása (amennyiben a tanuló az 1–6.osztályban tanult úszni) – Választott újabb úszásnem(ek) megtanulása és folyamatos gyakorlása – A vízilabdázás és egyéb vízben űzhető sportok megismerése -Aerob állóképesség fejlesztése az úszás ritmusának alakításával -Anaerob állóképesség fejlesztése rövid távok többszöri , erőteljes leúszásával. -Az úszás specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása és végrehajtása. -Az úszás és a vízilabda sportágtörténetének, külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonok megismerése.

1.19. Osztályfőnöki 5.-8. évfolyam

5. évfolyam

Óraszám: 37 óra / tanév 1 óra / tanítási hét

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	2
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	2
6.	Magyarságunk	4
7.	Szabadságunk és értékeink	2
8.	Értékek és erények	18

6. évfolyam

Óraszám: 37 óra / tanév 1 óra / tanítási hét

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	2
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	2
6.	Magyarságunk	4
7.	Szabadságunk és értékeink	2
8.	Értékek és erények	18

7. évfolyam

Óraszám: 37 óra / tanév 1 óra / tanítási hét

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	1
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	4
5.	Egyházunk	1
6.	Magyarságunk	3
7.	Szabadságunk és értékeink, erények	4
8.	Értékek – erények	18

8. évfolyam

Óraszám: 37 óra / tanév 1 óra / tanítási hét

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	4
2.	Ünnepeink	1
3.	Családunk	10
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	3
6.	Magyarságunk	3
7.	Szabadságunk és értékeink	4
8.	Értékek és erények	9

2.2.A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.2.1. Kéttannyelvű oktatás

- Két tanítási nyelvű iskolaként oktatásunk célja az anyanyelvi és idegen nyelvi tudás egyidejű, kiegyensúlyozott fejlesztése. Cél továbbá, hogy a különböző kultúrák értékein keresztül neveljük tanulóinkat türelemre, nyitottságra, megértésre.
- A nevelő, oktató munka a „Két tanítási nyelvű iskolák irányelvei”nek megfelelően kerül megszervezésre.
- Az alsó tagozat feladata:
- a gyerekek szeressék meg és kedvvel tanulják az idegen nyelvet;
- angol nyelvi órák tartása hetente 5 órában csoportbontásban, anyanyelvi lektor közreműködésével;
- játékos formában, intenzív, de megerőltetés nélküli tanulás, ezt a célt szolgálja a készségtárgyak (rajz, ének, testnevelés), 3. évfolyamtól a természetismeret két nyelven történő tanítása.
- Ezen tantárgyak tevékenykedtetésükkel, sokoldalú, érdekes, a gyermekek számára motiváló ismeretanyagokkal, játékoságukkal sok lehetőséget adnak az idegen nyelv megszerettetésére, könnyed, játékos úton történő elsajátítására.

- A hangsúlyt a szóbeli képességek elsajátíttatására helyezi a program.
- Felső tagozat feladata:
- Cél az idegen nyelv iránti érdeklődés fenntartása, kommunikációs készség kialakítása, angol anyanyelvi kultúrák megismertetése. Ennek érdekében az oktatás kibővül egy új tevékenységgel, az **országismeret** / kultúra/tantárggyal, ahol az angol nyelvet beszélő népek történelmével, földrajzával, kultúrájával, ünnepeivel ismerkednek meg a gyerekek, természetesen angol nyelven.
- Az angol nyelven oktatott tantárgy a történelem. 8. osztály végére a tanulók idegen nyelvi kifejezőkészsége magas szintű, a mindennapos nyelvhasználat nem okoz gondot. Cél a B1 nemzetközi nyelvvizsga megszerzése.

5.A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

- A fizikai és motorikus képességek mérésére alkalmas tesztek:
  - egyszerűek
  - kevés szerigényűek, és bárhol végrehajthatók
  - megmutatják a gyerekek fizikai felkészültségének mértékét
- A tesztek évente kétszer tanév elején ősszel, és tanév végén májusban végezzük 1-8. évfolyamban.
- Először az izomerő tesztet vagy izomerőt mérő tesztet és utoljára az állóképességi futást végezzük.
- A tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni, a tesztek között.
- A motiváció nagyon fontos, miért végeztetjük.
- Összehasonlítási lehetőséget nyújtunk hol áll a tanuló (személyre szólóan):
  - tavalyi eredményhez képest
  - vagy év elejéhez képest
  - vagy az osztályátlaghoz képest
- Igényt esetén szülőnek tájékoztatás: hogy tisztán lássanak és ösztönözhesék gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére.
- Ha kéri az iskolaorvos, illetve a Központi Adatfeldolgozó elküldjük az értékelést.

Iskolánkban egyszerű vizsgálati módszerként a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek méréséhez a HUNGAROFIT módszert alkalmazzuk.

Ez a tesztrendszer terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő objektív mérés.

Alapmérések :

1. Dinamikus erő-állóképesség fejlesztése:

- hanyattfekvésből felülés térdérintéssel és visszaereszkedés
- hasonfekvésből törzsemelés- és leengedés folyamatosan
- Mindkettő gyakorlatot kifáradásig (max. 4 perc) darabszámra mérjük.
- A vizsgált tanulók torna vagy egyéb de nem puha szőnyegen végzik a gyakorlatot tornateremben, párokban a testnevelő irányításával. Stopper órával mérjük, sípszó jelzi a kezdést és a max. időt (4 perc).

2. Alap-állóképesség mérése:

- Képességmérés (gyorsaság) korcsoly 120 m
1-4. évfolyamon és 6-8. évfolyamon

Lényege: Előzetesen lemért 120 m-es pálya, melyet 4 szélén bója jelöl ki. A tanulók gyorsaságát mérjük. Párokban történik a mérés.

Kiegészítő mérések:

- Testmagasság
- Testsúly

Szükséges orvosi személymérleg 0,5 kg-os pontossággal mérünk, illetve magasságmérő cm-es beosztással.

A kiegészítő mérések, adatok felvétele nem tartozik a tanár feladatai közzé, de sok hasznos információt ad (tanárnak, szülőnek) a tanuló egészséges életvitelének alakításához, formálásához.

A próbák elvégzését az elért teljesítmény értékelését, a pillanatnyi fizikai állapot minősítését, a tanulók egyre aktívabb közreműködésével a mérési és értékelési útmutató alapján kell elvégezni.

A mért adatokat a megadott értékelési rendszer alapján pontozzuk, összesítjük és egyénre szólóan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat

pl.	0 – 20,5 p	→ igen gyenge,
	21 – 40,5 p	→ gyenge
	41 – 60,5 p	→ kifogásolható
	61 – 80,5 p	→ közepes
	81 – 100,5 p	→ jó
	101 – 120,5 p	→ kiváló
	120,5 – 140,0 p	→ extra

A próbák elvégzését mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés!

A teljes próbarendszer egy (max. két) héten belül el kell végezni.

- Fel kell készíteni a tanulókat, hogy ne szorongjanak, ne szenvedjenek futás közben.
- Meg kell értetni velük, hogy az emberek nem csak különféle - testi biológiai, fiziológiai – adottságokkal születnek, hanem még az egészséges tanulók pillanatnyi fizikai állapota között is igen lényeges az eltérés.
- El kell érni, hogy ne legyen szégyenérzete senkinek azért, mert jelenleg esetleg gyengébb fizikai állapotban lévők csoportjába tartozik, de tanári segítség mellett igyekezettel, akaraterővel felzárkózhat.
- Meg kell értetni velük, hogy egyéni képesség szerinti testneveléssel 2-3 év alatt fel tudja számolni a hiányosságait.
- Minden mérést a testnevelő irányítja, ellenőrzi. Figyel a balesetveszélyre, a feladatot végzők és a várakozó tanulók tartózkodási helyére.
- A mérések befejeztével az útmutatóban lévő évfolyamonkénti és egyéni, összesített minősítő adatlapokat kitöltve írásbeli értékelést kapunk iskolánk tanulóinak fizikai állapotáról. Tájékoztatathatjuk Igazgatónkat és kérésre a Fenntartónkat, Oktatási Minisztériumot.